

Sovyet-Fransız ve İngiliz görüşmeleri bitmek üzere!

Hitler, dün iki nutuk söyliyerek sulh arzusundan bahsetti

İngiliz kabinesi de dün mütecavize karşı kurulacak müşterek cephe hakkındaki müzakerelerin son safhasını gözden geçirdi

İngiliz gençleri askerîle subelerinde

Berlin 1 — Hitler, bu sabah 1 Mayıs münasebetiyle iki hitabe irad etmiştir. Olimpiya stadında Hitler gençliğine

hitab eden Alman devlet reisi bilhassa Almanyanın müselâh milletlerin en kuvvetli olduğunu (Devamı 11 inci sayfada)

BALKAN ANTANTI ve MİHVER

Alman ve İtalyan matbuatı, Balkan Antantının artık bozulduğunu ilân ederek şadumanlık gösterirken mihver, şimdilik iki Balkan devletiyle ayrı ayrı konuşma ve ayrı ayrı anlaşma yollarından giderse bu kimseye huzur ve emniyet vermez; bilâkis şüpheleri arttırır.

(Arkadaşımız Muhittin Birgen Ankaradan yazıyor)

Almanya, siyasetini derhal 360 derecelik bir inhiraf ile tabii kertesine çevirmesse hem kendisine, hem de Balkan devletlerine zarardan başka hiçbir şey kazandırmaz!

Yugoslavya hariciye nazırı Markoviç Venedikte İtalya hariciye nazırı Kont Ciano ile, Romanya hariciye nazırı Gafenko Berlinde Hitler ile görüşürken. Yazısını 2 nci sayfada (Hergün) sütununda bulacaksınız!

Leh - Alman gerginliği artıyor, yeni hâdiseler oldu

Leh gazeteleri Danzig serbest şehrinin işgalini istiyorlar

Hitlerin, taleplerini kabul etmesi için Varşovaya 15 günlük bir mühlet vereceği söyleniyor

Hitlerin nutkuna cevap vermesi beklenen Lehistan hariciye nazırı Bek

Paris 1 (Husuf) — «Matin» gazetesinin Berlin muhabiri bildiriyor: Hitler, Danziğin Almanyaya terkini, Koridor dan geçecek olan bir yolun inşaa hakkını ve 25 senelik bir ademi tecavüz paktının akdini son defa olarak Lehistan hükümetine teklif etmek niyetindedir.

Bu tekliflerin kabulü için de Lehistana on beş gün mühlet verilecektir. Varşova hükümeti, bu mühletin hitamında müsbet bir cevap vermediği takdirde, Hitlerin tehdid yollu daha mühim talepler ileri sürmesi muhtemeldir (Devamı 11 inci sayfada)

Müstakbel bir Alman - Leh harbi mevziî kalabilir mi?

Lehistan verilen garantileri tatbik mevkiine koymak icab ederse İngiltere ve Fransa neleri hesap edeceklerdir?

Yazan: Emekli General H. Emir Erkilet

Lehistanın motörlü kuvvetlerine bir bakış

(Yazısı 7 nci sayfada)

Tahran dönüşü iki tayyarecimiz şehid düştü

Tahran 30 — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

29 Nisan sabahı memlekete dönmek üzere Tahrandan hareket etmiş olan tayyare filomuz saat 10,30 radelerinde Tebriz üstünde şiddetli bir sis tabakası ile ihata edilmiş ve şimdikiye kadar gelen malûmata nazaran tayyarelerimizden bir kısmı Tebrize, (Devamı 11 inci sayfada)

On yıllık neşriyat sergisi dün açıldı

Maarif Vekili Hasan Âli Yücel güzel bir nutuk söyledi

Sergiden bir köşe (Yazısı 11 inci sayfada)

Berlin, Macaristanı himaye altına almayı mı teklif etti?

Paris 1 (Husuf) — Berlinda, Macar Nazırları ile Hitler ve Ribentrop arasında yapılan müzakereleri mevzuu bahseden Bayan Tabui, gazetesinde diyor ki: (Devamı 11 nci sayfada)

Bulgaristanın toprak ve mahrec talepleri

Rumen ve İngiliz Başvekilleri dün bu taleplerden bahsettiler

Bükreş 1 (Husuf) — Başvekil Arman Kalinesku bu akşam beyanatta bulunarak, büyük bir devletin Bulgaristanın talepleri hakkında Romanya (Devamı 11 inci sayfada)

Hergün

Balkan antantı
Ve Mihver

Yazan: Muhittin Birgen

Dünkü makalemizde diğer bazı mülâhazaları kaydederken şunu da söylüyorduk: Führer, milletlerin toplu bir halde konuşmalarına taraftar değildir. Herkesle ayrı ayrı konuşup herkesle karşılıklı anlaşmalar ve karşılıklı teminat verip almalar usulünü Führer daha pratik ve daha etkili buluyor. Biz, nazari olarak hiç olmazsa bir kısım Avrupa milletleri - bilhassa bunların kontinental olanları - arasında toplu, açık ve samimi bir anlaşmaya taraftar bulunmakla beraber, nihayet bu nevi bir anlaşma usulünü de kabul edebiliriz. Fakat, bunun Mihverin tasavvuru ettiği ve tatbik ettiği tarzda değil, Balkanlarda herkese huzur ve emniyet verici bir şekilde yapılmasını isteriz. Bugün, Alman ve İtalyan matbuatı, Balkan Antantının artık bozulduğunu ilân ederek şadumanlık gösterirlerken Mihver, şimdilik iki Balkan devleti ile ayrı ayrı konuşma ve ayrı ayrı anlaşma yolundan giderse bu, kimseye huzur ve emniyet vermez; bilakis şüpheleri artırır.

Bu mülâhazalara şunları da ilâve edebiliriz: Acaba, Balkan Antantının vefatını ilân etmekle memnun olanlar, Balkan memleketleri arasındaki tesanüd bağlarının kırılması hâdisesinden, «Diviser pour regner» politikası bakımından mı istifade etmek istiyorlar? Zihinlere çok tabii olarak gelen bu suale müsbet bir cevap vermesi mümkün kılacak hâdiseler de yok değildir. Balkan memleketleri arasında bir zamandanberi cereyan eden bir takım temaslar, Almanya ile İtalyanın «ayır ki hâkim olalım» düsturundan geniş miyasta istifade etmek istediklerini gösteriyor. Hiç değilse biz böyle anlıyoruz. Eğer hakikat böyle değilse bunda kabahat bizim değil, bu temasların bu manayı verecek bir tarzda yapılmasındadır.

İş böyle olunca, birkaç vakittenberi bahsettiğimiz gibi, Balkanların huzursuzluk ve endişe içine düşmeleri ve Türkiye'nin de bu hava içinde kendi «emniyet sahasının» daralmakta olduğunu görmesi tabiidir.

★

Bu tarzda bir müşahede, bizi bir takım mülâhazalara daha sevkeder; Türkiye ile Almanya arasındaki tarihi dostluğun devamı bakımından söylenmedik hiç bir söz kalmaması için, açıkça bu mülâhazaları da kaydedelim:

Almanya, İtalyayı yanına alarak, Avrupada bir Neuardnung'ü vücade getirmeye çalışırken, biz daima şunu bekledik: Almanya, Avrupada yeni ve ciddi hak esaslarına müstenid bir «milletler sulhü» vücade getirmek isteyecektir. Böyle bir sulhe hep taraftarız ve elden geldiği kadar onun tahakkukuna yardım isteriz. Halbuki, son müşahedelerden aldığımız intiba şudur ki, Almanya, Avrupanın hiç olmazsa bizi siyaseten ve iktisaden çok alakadar eden bir sahasında bir «milletler sulhü» değil, bir «Mihver sulhü» kurmak arzusunda. Hattâ, buna Mihver sulhü de değil, - İtalyanın kulağı çlamsın! - bir «Alman sulhü» demek daha doğru olur. Öyle bir «Alman sulhü» ki Doktor Göbels, bunu bir hayli zaman evvel, Avusturyanın ilhaki üzerine, «Avrupanın kalbi, bundan böyle, Berlinedir!» diye iftiharla ilân etmişti.

Biz Türkler, tek kalbli bir Avrupaya muhalif olduğumuz için, bunu o zaman da bu sütunlarda söylemiş ve birkaç defa tekrar etmiştik. Arada geçen zaman zarfında her şey, hep «tek kalbli Avrupa» istikametinde inkişaf ettiği için bugün, daha açık ve daha vazih bir dille bu çok tehlikeli vaziyet üzerine dikkati bir kere daha çekmek faydalı olacaktır.

Alman matbuatının ve hattâ devlet adamlarının aylardanberi bahsettikleri Neuardnung'un prensipleri bizce şunlar olabilir ve bunlar olmalıdır:

1 - Avrupa, tek kalbli olamaz. Bir takım kalblerin, hürriyet ve istiklâl içinde verilmiş kararlarla bir araya gelmesi üzerine kurulmuş bir nizam, sulh değil, mutlaka harb yapar. Almanya, ancak bir çok kalbli bir Avrupa içinde karşılıklı hürmet, karşılıklı hüriyet, karşılıklı menfaat duyguları üzerine kurulmuş bir dostluk için elebaşlık etmelidir.

2 - Böyle hürmet, hürriyet, sevgi ü-

Resimli Makale:

Kısa söyleyiniz..

Bir gün Fransada politika adamlarından biri bir saat süren uzun bir nutuk söylemişti. Ertesi gün dost bir gazete de nutkunun yarım sütuna indirilmiş olduğunu görünce kızdı, izahat almak istedi. Ona şu cevabı verdi:

— Maksudımız size fenalık değil iyilik etmekti, zira nutkunuzu aynen koysaydık kimse okumuyacaktı. En canlı yerlerini alarak küçültünce herkese okutmuş olduk. Dinlemek istiyorsanız daima az ve daima kısa söyleyi-

niz. Söylediğinizin anlaşılmasını istediğiniz takdirde ise vazih ve veciz olunuz. Düşünüldü ki herkes sabırlı ve dikkatli değildir. Sabırlı olmayınca uzun sözü kolaylıkla hazmedemez, dikkatli olmaması ise sözün başı ile son uarasındaki insicamı kavramasına mândir. Buna mukabil birkaç cümle arasında sıkıştırılmış olan maksad, anlamayacak kadar gabi insan az bulunur. Onlara hitab etmek ise faydasızdır.

SÖZ ARASINDA

Marlene Dietrich
Ve köpeği

Şimdi yeni bir film çevirmekte olan Marlene Dietrich resimde gördüğünüz gibi boş zamanlarında çok sevdiği köpeği ile gezintilere çıkmaktadır. Artist engin bir neşe içinde bulunmasına rağmen, arada sırada müdhiş bir dâussülaya tutulmakta, Almanyayı özlemektedir.

zerine kurulmuş bir yeni nizamda, Neuardnung'da bütün Balkanların tek bir kalb, tek bir dil halinde ortaya çıkması bir zarurettir. Böyle bir nizam isteyenler Balkan Antantını bozmaya değil, Balkan devletleri arasındaki her nevi ihtilâfları ortadan kaldırıp bunların kendi aralarında anlaşmalarını temine yardım etmelidirler.

3 - Bu yeni nizam, Avrupaya bir «milletler sulhü» verecek olan yeni dostluklar manzumesinin gayesidir.

A - Bir taraftan bu manzumeyi kabul olduğu kadar genişletmek.

B - Diğer taraftan böyle bir gaye aleyhinde çalışan bütün kuvvetlerle mücadele etmek.

Olmalıdır. Bu gaye aleyhinde çalışan gayeler siyaset olabilir; ideoloji olabilir; bunların arasında fark yoktur. Hepsine karşı aynı derecede ve toplu bir kuvvetle mücadele edilebilir. Çünkü bahsettiğimiz Neuardnung bizzat yeni bir siyasettir ve yeni bir Avrupa ideolojisidir.

İşte, Balkan devletleri ile Mihver ara-

Hergün bir fıkrâ

Dalgınlığa kurban gitti

Dalgınlığıle meşhur bir adam denize girmiş; boğulmuştu. Tanıdıklarından biri:

— Zavallı, dedi, dalgınlığına kurban gitti.

Sordular:

— Denizde boğulmanın dalgınlıkla ne alakası olabilir ki!

— İyi yüzme bilirdi. Dalgınlıkla yüzme bildiğini hatırlıyamadı, bu yüzden boğulmuştur da..

Londranın en
Şirin köpeği!

Yedi aylık olan bu buldok köpeği Londranın en güzel, en şirin hayvanı diye anılmakta, Mayıs ortalarında açılacak olan köpek sergisinde birinciliği kazana - cağı muhakkak sayılmaktadır.

sındaki münasebetler bakımından bizim ehemmiyetle ortaya atmak istediğimiz fikirler bunlardır. Almanya bu fikirleri, bizim gibi, sükûn ve itidal ile, tam bir objektivite için mütalea edecek olursa bize hak verir ve siyasetini derhal 360 derecelik bir inhiraf ile tam kertesine çevirir. Böyle yapmazsa hem kendisine, hem de Balkan devletlerine zarardan başka hiç bir şey vermez.

Biz, şimdilik söylemek vazifemizi yapmakta devam edelim.

Muhittin Birgen

John Barrymore
Karısından ayrıldı

Hollywoodda «Büyük Aşk» diye anılan John Barrymore trenle, tayyare ile kendisini takib ederek evlenme muvafakati cevabını aldığı karısı ve evlendiği Elaine Barrieden ayrılmıştır. Mahkemede de: «Evet karımı seviyorum amma bir türlü yıldızımı barışamadı, uyşamadık!» demiştir.

William Powel hastal..

Uzun zamandanberi hasta bulunan meşhur sinema san'atkarı William Powel doktorların tavsiyeleri üzerine gayri muayyen bir müddet için iş görmeyecektir. Sıhhi vaziyeti ciddiyetini muhafaza etmektedir. Değil yalnız Hollywood, fakat aynı zamanda bütün dünya san'at âleminde pek büyük bir şöret edinmiş olan William Powel'in hastalığı teessür uyandırmıştır.

Bu san'atkarın uzun bir müddet için film çevirememesi bir meseleye sebep olmuştur.

Kendisinin sahneden uzakta kalması - nın bu kadar uzun sürmeyeceğini tahmin etmiş olan film kumpanyası ona bu günlerde büyük bir film çevirtmeğe hazırlanıyordu... Partöneri Muyrna Loy olacaktır...

Şimdi kumpanya müşkül bir mevkie düşmüş bulunmaktadır. William Powel'in yerini tutacak bir san'atkar henüz tasavvur edilmemektedir.

Sözün kısıası

Bir dosta mektub

E. Talu

Aziz dostum!

Sen ne bedbin olmuştun, ben görmüştüm yeli. Hayattan acı acı şikâyetine ben hiç bir mana veremedim. Zira bunu sebebi buldum. İnsan elli yaşına girmekle defterini dürmüş, hayatın zevklerine mütebedden veda etmiş değildir. Bu, çok eski bir nazariye idi. Bugünün sosyal şartları ve tezahürleri bunun yanlışlığını fiilen isbat etmiştir.

— Bu sabah, aynanın karşısında, kırışan çehreme, yer yer ağaran saçlarıma baktım da, heder olan gençliğime yüreğim yandı.. diyorsun.

Hangimizin gençliği heder olmamıştır, a dostum? Üç muharebe.. iki inkilâb.. hergün değişen, değıştikçe de ağırlaşan geçim şartları.. mütemadi endişeler.. korkular.. kâbuslar.. hangimize göz açtırdı? Bir tek baharımız asüde geçti mi? Yirmi yaşımızın heyecanları top sesleri arasında boğulmadı mı?

Böyle gençliğin hasretini çekmek, böyle yanmak, vefanın yerine cefa ikame ederek kendisine mevkuf bir ömrü zehirliyen şirret bir kadının arkasından ağlamağa benzer. Bunun için de insan ya pek enayi, ya da çok zayıf olmalı.

Elli yaş.. mübarek olsun, azizim! Emin ol ki senin için hayat asıl şimdi başlıyor. Uzun, derin ve çeşit çeşid tecrübeleriyle mücehhez olarak sosyete meydan okuyacaksın. İnsanların ilk işi sana hürmet etmek olacak. Sözlerin saçma dahı olsa mahzi keramet diye dinlenecek. Bir nevi kutub olacaksın.

Hastalıklar.. adam sen de! Düşündüğüne bak! Sarı hastalık yaşa bakarmız gibi söylüyorsun. Ben sana romatizmal kalb illetli, tansiyonlu, şekerli, kaç tane «delikanlı» göstereyim. Bu hastalıklardan hiç birinin genç, ihtiyar tanımadığı çoktan sabit olmuştur. Hastalık yaş değil, bünye meselesidir.. mizac ışıdır. Bunların bize yerleştiğini elliden sonra farketmeğe başlıyoruz, bu yaşta kendi kendimizi dinlemeğe daha çok vakit ve fırsat bulduğumuzdur. Gençliğin kayıtsızlığını ilânihaye devam ettirsek, motörün büsbütün durduğu gün, neden öldüğümüzü bilemeden öbür dünyaya göçeriz.

Elli yaş.. asıl delişmenlik çağıdır! Bu yaşta, insan.. gönlünü uslandı sanır. Asla! Onun durulması yatışması, fırsat zurende daha iyi hamle etmek içindir.

Lâkin karşılık görür müsün? Evet. Hiç şüphe etme! Bugünün kadınları arasında hüküm süren snobizm, kendini beğenmiş bir gençliğe seni, beni tercih ettiriyor. — Biz olgun erkeklerden hoşlanıyoruz.. diyorlar.

Amma gerçek.. arıma yalan. Tut ki yalan olsun! Hangi aşk, hangi kadın sözü zaten hakikat olmuş? Zulme, hiyanete rağmen inanmak, aldanmak, kendi kendini oyalamak ve avutmak begeriyetin ezli nasibi değil mi?

Saçların ağarmış.. yüzün kırışmış.. bunları görmemek nezaketini, merhametini izhar edenlere sen kendin de katil. Artık aynaya bakmayiver. Nazarların, etrafında halka teşkil eden müraî, fakat sen, şuh, gönül ferahlandırıcı taze mahiye.. lardan ayrılmışın.

Her sabah, başın ağır, ağzın acı, her tarafın kesik kesik uykudan uyanığında, ilk işin kendi kendini söyle telkin etmek olsun:

— Hayata ben bugün doğuyorum!

Bunun aslı faslı olmadığını bile bile, gene de yapacaksın.. yapmalısın. Çünkü Tevfik Fikretin de dediği gibi: «Ezeli bir şifadır aldanmak!»

Baki sana sonsuz saadetler dilerim.. aziz dostum!

E. Talu

TAKVİM

MAYIS

Kısmi sene 1355	2	Arabi sene 1353
Nisan 19	Resmî sene 1939	Kasım 176

SALI

GÜNEŞ		Rebiülevvel		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
4	57			8	02
9	51			7	56

Oğla		İkinci		Akşam		Yata	
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
Z.	12	11	16	03	19	06	20
4.	5	05	8	56	12	—	1

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir dost anlattı:

— Ufak tefek bazı eşyayı satacaktım, bir mütehasıs koltukçu getirterek uyuştum. Geçenlerde bir aiteyi ziyarete gitmişim. Benim başımdan attığım eşya arasında bulunan 16 ncı Lüi üstünde bir masayın onların salonunda yer almış bulmuyayım mı? Merak ederek sordum:

Aleni müzayedeye ile satılan bir aile eşyası arasında aldık, dediler.

Fiatını öğrenmek istedim:

— Yüz seksen liraya, cevabını verdiler.

Halbuki ben bu masayı daha bir buçuk ay evvel 70 liraya satmışım.

70 liraya satılan bir masanın bir buçuk ay gibi kısa bir zaman içinde koltukçunun dükkânından bir alienin evine gideceğine, o alienin de kısa bir zaman içinde eşyasını satmak ihtiyacına düşeceğine ve bizim masanın 180 lira edeceğine:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Nevyork sergisinin açılışında 600.000 kişi hazır bulundu

Merasimde eski Türkiyelilerden birçoğu Türk bayrağının etrafında toplanmış ve sancağı hasretle öpmüşlerdir

Nevyork 1 (A.A.) — Sergi Ruzveltin nutkile açılma sel halindeki milyonlarca insanın beğendiği ve seçtiği noktadan biri sergimiz oldu. En son başlıyan Türk sergisi tamamlanmış, mahdud ecnebi pavyonlarından biridir. Türk azmi milletler mücadelesinde üstün çıkmıştır. Açılış merasiminde Türk bayrağını Neşet Atay taşımıştır. Eski Türkiyelilerden bir çoğu bayrağımızın etrafına toplanmış, ay yıldızlı sancağı hasretle öpmüşlerdir.

★

Nevyork 1 (A.A.) — Dün saat 11 den itibaren halkın «yarınki dünyanın» harikalarını seyredilmesi için serginin bütün kapıları açılmıştır. Reiscümhur nutkunu söylediği esnada sergiye 600,000 kişi girmiş bulunuyordu.

Sulh avlusuna hâkim olan Amerikan federal pavyonunun önünde resmi tribün kurulmuştur. Yan tarafta sergiye iştirak eden milletlerin bayrakları süslenmiş olan milletler holü bulunmaktadırlar. Misafirlere tahsis edilen mahalle 60,000 i müteceviz resmi davetli vardır.

İlk resmi merasim öğleden evvel başlamıştır. Belçika ve Holanda pavyonlarının üstündeki kulelerdeki çanlar «çanların senfonisi» ni, milli marşları ve vatanî Amerikan şarkılarını çalmışlardır. Birkaç saniye sonra sergi amiri Grover Whalen, dinler mabedinin küşad resmini yapmıştır. Bu binada bütün dinler temsil edilmekte idi.

Reiscümhur sergiye saat 12,30 da gelmiştir. Mumaileh, öğle yemeğini Amerikan federal pavyonunda kurulan 350 kişilik bir sofrada yemiştir. Yemekte hazır bulunanlar arasında ecnebi milletlerin diplomatik mümessilleri ve umumi

İngiliz Millî Müdafaa Nazirinin nutku

Londra 1 (Hususi) — Bu akşam bir nutuk irad eden millî müdafaa nazırı Lord Çetild, Almanyanın İngiliz siyasetini yanlış anladığını söylemiş ve İngilterenin, Alman hukukunu ayak altına almağa kat'iyen düşünmediğini ilâve etmiştir. Fakat Almanya da diğer devletlerin yaşamak hakkını tanımalı ve bunların istiklallerine riayet etmelidir. İngilterenin bazı devletlere vermiş olduğu garanti, asla Almanyanın çember içine alınmasını istihdaf etmemektedir.

Dün şehrimizde süt içip zehirlenen 16 kişi hastanelere müracaat ettiler

Haseki ve Cerrahpaşa hastanelerinde zehirlenenlerin ilk tedavileri yapılarak altısı hastaneye yatırıldı

Dün şehrimizde müessif bir hâdise olmuş, halkın ve bilhassa hastaların ve çocukların belli başlı gıdalarından birini teşkil eden sütlerin iyi kontrol edilmemesi yüzünden şehrin muhtelif semtlerinde zehirlenme hâdiseleri kaydedilmiştir.

Mayısın birinci günü ötedenberi süt içmek halk arasında tammüm etmiş olduğu için, dün şehirde süt istihlâkı daha fazla olmuş ve süt içenler adedçe yüksek bir yekünü bulmuştur.

Süt içip bahar bayramını neşe içinde tes'ide hazırlananlar, kısa bir müddet sonra midelerinde şiddetli bir sancı hissetmeğe başlamışlar ve derhal hastanelere müracaat zaruretinin hissetmişlerdir.

Bu şekilde müracaat edenlerin bir çoğu Yedikule, Samatya, Aksaray, Kumkapı ve Fatih havalisi halkından.

Süt içerek zehirlenme ârazi göste-

komiserler bulunmakta idi. Yemekten evvel, sulh avlusunda büyük bir geçid resmi yapılmıştır.

Geçide muhtelif Amerikan kıt'alarının bayraklarının etrafını alan Amerikan müfrezeleri, birleşik 48 devletin bayrakları ve sergiye iştirak eden 60 milletin bayrakları iştirak etmiştir.

Halk, millî elbiselerle geçen Çeko-Slovak ve Arnavud heyetlerini bilhassa alkışlamıştır. Millî grupları askerî bandolar takib etmekte idi. Bundan sonra şimdî Hudsonda, demirli bulunan filoya aid kuvvetli müfrezeler geçmiştir. Bilhassa Londradan gelmiş olan «Coldstream Guards», alayının bandosu çok alkışlanmıştır.

Milletler holünün yüksek bir mahalinde duran silâhlı münadiler, borularla reiscümhurun resmi tribüne geldiğini ilân etmişlerdir. Bunu müteakib, 60 milletin bayrağı mumailehin önünden geçmiştir. Ruzveltten başka Lehman, Loguardia ve sergiye iştirak eden ecnebler namına İngiliz komiseri Hirlouis Beale, nutuklar söylemişlerdir. Bütün hatibler, serginin açılışına hâkim olan beynelimjel teşriki mesai ve dostluk fikrinin tebarüz ettirmişler ve bu fikrin yarınki dünyanın parolası olacağını kaydeylemişlerdir.

Nevyork belediye reisi Laguardia, sergiyi görmek üzere dünyanın her tarafından gelmiş olan ziyaretçilere Nevyork namına hoş geldiniz demıştır. Mumailih bilhassa şu sözleri söylemiştir:

«Memleketimizin en bariz hususiyeti dünyadaki bütün ırk ve dinlere mensub insanların burada serbestçe ve tam bir ahenk içinde yaşayabilmelerinde mün-demidir. Herkesin de bunu bir misal itihaz etmesini arzu ediyoruz.»

Maverayierdün Emirinin oğlu Ankarada

Ankara 1 (A.A.) — Maverayierdün Emiri Abdullah Hazretlerinin ikinci oğlu Prens Naib bu sabahki Toros ekspresile Ankaraya gelmiş ve istasyon da Muhafız kıtaatı komutanı Albay İsmail Hakkı, Riyaseticümhur yaverlerinden Cahid tarafından karşılanmıştır. Prens Ankarada askerî stajını ikmal edecek ve buradaki ikametini esnasında Reiscümhur İsmet İnönünün yaverliği vazifesini ifa edecektir.

Dün şehrimizde süt içip zehirlenen 16 kişi hastanelere müracaat ettiler

Haseki ve Cerrahpaşa hastanelerinde zehirlenenlerin ilk tedavileri yapılarak altısı hastaneye yatırıldı

Dün şehrimizde müessif bir hâdise olmuş, halkın ve bilhassa hastaların ve çocukların belli başlı gıdalarından birini teşkil eden sütlerin iyi kontrol edilmemesi yüzünden şehrin muhtelif semtlerinde zehirlenme hâdiseleri kaydedilmiştir.

Mayısın birinci günü ötedenberi süt içmek halk arasında tammüm etmiş olduğu için, dün şehirde süt istihlâkı daha fazla olmuş ve süt içenler adedçe yüksek bir yekünü bulmuştur.

Süt içip bahar bayramını neşe içinde tes'ide hazırlananlar, kısa bir müddet sonra midelerinde şiddetli bir sancı hissetmeğe başlamışlar ve derhal hastanelere müracaat zaruretinin hissetmişlerdir.

Bu şekilde müracaat edenlerin bir çoğu Yedikule, Samatya, Aksaray, Kumkapı ve Fatih havalisi halkından.

Süt içerek zehirlenme ârazi göste-

General Veygand Ankarada

Mareşal Fevzi Çakmak bugün misafir şerefine bir ziyafet verecek

Ankara 1 (A.A.) — İran Veliâhdinin düğün şenliklerinde Fransayı temsil etmiş olan heyet reisi General Veygand, beraberinde mihandarı genel kurmay istihbarat dairesi reisi albay Baha olduğu halde bu sabah Toros ekspresile Ankaraya gelmiş ve istasyonda Milli Müdafaa Vekâleti ordu dairesi reisi Tümgeneral Abdi Pandir, Hariciye Vekâleti birinci daire reis vekili Sedad Zeki Örz, Ankara merkez kumandanı albay Demir ve Fransız büyük elçisi Massigli ve elçilik erkâmı tarafından karşılanmıştır. Misafirimiz bugün öğle ve akşam yemeklerini hususî surette yiyeceklerdir. Yarın Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak tarafından şerefine bir öğle, Fransız büyük elçisi tarafından da bir akşam yemeği verilecek ve bu yemeği bir süvare takib edecektir.

★

Paris 1 — Figaro gazetesinde şu sa-tırlar okunuyor:

Pariste dün akşam dönen şayialara göre, Veygand 10 Mayıs Romanya millî bayramı münasebetile yapılacak merasimde hazır bulunmak üzere Bükreşe gidecek olan mühim heyetin başında bulunacaktır.

Generalin ziyaretleri

Ankara 1 (A.A.) — Bu sabah şehrimize gelmiş olan General Veygand öğleden evvel Çankayada Riyaseticümhur köşküne giderek defteri mahsusı imzalamış, müteakirben Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlunu, Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak, Başvekil Dr. Refik Saydam, öğleden sonra da Milli Müdafaa Vekili General Naci Tınazı ziyaret etmiş ve bu ziyaretler ide olunmuştur.

Misafirimiz bu akşam yemeğini Fransız büyük elçiliğinde hususî olarak yemiştir.

Romanya Hariciye Nazırı dün Mussolini ile görüştü

Roma 1 (Hususi) — Gafenko, bu sabah kral tarafından kabul edilmiştir. Mumaileh bundan sonra Mussolini tarafından kabul edilmiş ve mülâkatta Kont Ciano hazır bulunmuştur.

Gafenko, Romanya sefarethanesinde verilen öğle yemeğinde hazır bulunmuştur. Ziyafete İtalya hariciye nazırı da davet edilmiştir.

Amerika yeni bir teşebbüs mü yapacak?

Paris 1 — Matin gazetesi Londradan şu telgrafla neşrediyor:

Vaşingtondan gelen telgraflar, resmi Amerika mahfellerine göre, Ruzveltin barış lehinde Avrupaya yeni bir müracaatta bulunması muhtemel olduğunu bildirmektedir. Bu seferki mesaj yalnız birleşik Amerika itihadi namına yapılmıyacak, tekml Amerika cümhuriyetleri mesajı imza edeceklerdir. Bu tedbirin, Ruzvelt mesajının Hitler ve Mussoliniye gönderildiği 15 Nisan tarihinden evvel birçok cenub Amerikası devletleriyle müzakere edildiği haber verilmektedir.

Bundan başka, Amerika hariciye nezaretinde, Vaşingtonun şimdiye kadar Hitlerin nutkuna bir cevap vermeği düşünmemiş olduğu bildirilmektedir.

Çin denizinde büyük bir zelzele kaydedildi

Vaşington 1 (A.A.) — George Town üniversitesinin sismografi dün şiddetli bir zelzele kaydetmiştir. Zelzele saat 3,10 da Greenwich saati başlanmış ve saat 8 e kadar devam etmiştir. Zelzelenin merkez üstü 13,840 kilometre uzakta ve ağlebi ihtimal Çin denizi civarında idi.

Romadaki ilk atlı müsabakaların neticesi

Yüzbaşı Cevad Gürkan bir altıncılık kazandı

Roma 1 (A.A.) — Burada yapılmış mukarrer olan muhtelif enternasyonal binicilik müsabakalarına, dünkü Pazar günü öğleden evvel Espuilino mükâfatu ile başlanmıştır.

Bu ilk müsabakayı «Ali baba» adında ki ata binen Belçikalı yüzbaşı Gonze kazanmıştır. Bu ilk müsabakayı «Ali baba» adında ki ata binen Belçikalı yüzbaşı Gonze kazanmıştır. Yağmur yüzünden pistin yumuşayıp ağırlaşması ve 15 zorlu mâniası olması yüzünden çok çetin olan bu müsabakada, altıncılığı alan yüzbaşı Cevad Gürkanın Parkuru çok beğenilmiştir. Diğer Türk binicileri müsabakaya girmiyerek piste tecrübe parkurları yapmakla iktifa etmişlerdir.

- 1 — Belçikalı yüzbaşı Gonze, «Ali baba» sıfır hata ile 1 dakika 47 saniyede,
- 2 — İtalyan yüzbaşı Lobardo, «Roda no», sıfır hata ile 1 dakika 48 saniyede,
- 3 — Alman yüzbaşı Brinkman, «Oberst» dört hata ile,
- 4 — Alman yüzbaşı Hasse «Tora» sekiz hata ile,
- 5 — Lehli yüzbaşı Kulnz, «Ostra» 12 hata ile,
- 6 — Türk yüzbaşı Cevad Gürkan, 12 hata ile.

Eski İngiliz Hariciye Nazırı Eden orduya girdi

Ajans telgrafları sabık İngiliz hariciye nazırı B. Edenin Yarbay rütbesinde orduya hizmet aldığı haber vermişlerdir. Hakikatte bu haberin tazvih muhtaç bir noktası vardır. Zira Büyük Harbden yüzbaşı rütbesi ile çıkmış olan B. Edene her ne kadar yarbay rütbesi teklif edilmiş de mumaileh askerî malumatının biraz eskidiğini düşünerek binbaşılıkla iktifa etmiştir. Şimdi London Langer alayında bu rütbe ile çalışmaktadır ve kendisile konuşan gazetecilere:

— Tayyarediliğe vermedikleri için memnunum! demıştır.

Bay Eden Uluslar Kurumuna memur mührhâs lordu sıfatile çağışığı sıralarda yapmış olduğu tayyare seferlerinden her halde iyi intiba edinmemiş olmaktadır.

İranla Afganistan arasındaki anlaşmalar

Tahran 1 (A.A.) — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Parlamentonun dünkü toplantısında Hariciye Veziri Âlâm, Afganistanla imzalanmış posta ve telsiz münasebetleri mukavelenamelerile Kilmand sularının taksimi konvansiyonunun müzakeresi münasebetile beyanatta bulunarak bunların son anlaşmaları teşkil eyediğini bildirmiş ve iki devlet arasında muallâkta hiçbir mesele kalmamış olduğunu tebarüz ettirdikten sonra Saadabad paktı hakkında ez-cümle demıştır ki:

— Saadabad paktı devletlerle müzakere edilen bütün meselelerin tam bir fikir beraberliğiyle neticelendiğini sizlere bildirmekle bahtıyım. Türkiye ile hudud tahdidi işi geçen sene bitirilmiş ve bu husustaki mukaveleler imzalanmıştır. Bu sene de Afganistanla olan hudud tahdidi sona erdirilmiştir. İrakla hudud tahdidi komisyonları da halen çalışmaktadır. İrakla, Türkiye ve Afganistanla imzalanmış muahedeler müşabih muahedeler imzalanacaktır.

Saadabad paktı konseyinin bu defa Tahranda yapılan toplantısı samimi bir dostluk havası içinde vukua gelmiş ve tam bir antantla neticelenmiştir.

VEFAT

İrfan hayatımızın en eski ve en kıymetli uzularından Galatasarayın eski müdürü ve müllkiye mektebi ile askerî liseler eski müallimlerinden Salih Arif Potamos kısa bir hastalığı müteakib bu sabah vefat etmiştir.

Cenazesi 3 Mayıs Çarşamba günü, Şişli Sıhhat Yurdundan kaldırılarak namazı öğle vakti Teşvikiye camiinde kılınıktan sonra Eyübdü aile kabristanına defnolunacaktır.

Siyaset ALEMİNDE

• Şimdi müzakere devresi başlıyor

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Her türlü müzakereye kapılarını açık bırakan Hitlerin nutku vaziyetin gerginliğini tamamiyle gidermedi ise de her an biraz daha sertleşmek istediğini gösteren siyasi havayı yumuşattı. Bu sebebledir ki, bundan sonra devletler arasında yapılacak müzakerelerin daha müsaid şartlar içinde cereyan edebileceğine hükmetmek mümkündür.

Hitlerin nutkunun irad edildiği sıralarda Yugoslavyanın Berlin ve Roma ile mühim müzakerelerde bulunduğu malumdur. Garbi Avrupa matbuatının iddialarına göre Belgradı Balkan Antantından ayırarak Peşteye yaklaştırmak ve Macaristanı antikomintern paktı iltihak ettirmek gayesini güden bu temaslara bir netice vermemiştir. Bu arada Hırvat muhaliflerle bir prensib anlaşması akteden Yugoslavya, esas mevziini muhafaza etmeye muvaffak olduktan başka istikbal için de hareket serbestisini kaybetmemiş bulunuyor. Balkan birliği hesabına büyük bir kazanç sayılmak üzere gelen bu vaziyeti Lehistanla Romanya arasında hazırlanmakta olan askerî ittifak takib edecektir. İngilterenin Lehistanla verdiği garantinin binnetice Romanyaya da şümullenmesi intac edilecek olan bu ittifakın Rusyaya istinad etmesi lâzım gelen dil'ında şayanı dikkat bir zâf göze çarpmaktadır. Sovyet Rusya hükümeti, antitotaliter cepheye iltihak eden devletler arasında tam ve mutlak bir tesanüd tesisine taraftardır. O suretle ki bu cephenin her hangi bir noktasına yapılacak tecavüz umumi ve otomatik bir hareketi intac etsin. Romanya ile Lehistan, bilhassa, bu görüşe muarızdırlar. Bu devletler, Sovyet Rusyanın kendilerine yapacağı yardımın otomatik bir surette değil, kendi taleplerine vuku bulmasını istemektedirler. Bu görüş farkının nasıl halledileceği malum değildir. Diğer taraftan, gene bazı garbi Avrupa gazetelerinin verdikleri malumata göre son zamanda bir takım iddialar serdetmiş başlıyan Bulgaristan hükümeti, Sovyet Rusya ile yapılan temaslardan sonra iddialarını daha makul bir hadde içre etmek lüzumunu anlamıştır. Bu takdirde ve açık duran bazı noktalar kapatıldıktan sonra antitotaliter cephe teessüs etmiş olacaktır. Ondan sonraki safha, cephelerin müzakere safhasıdır. Yazımızın başında demistik ki Hitlerin nutku, umumiyetle ve sarıh olarak müzakerelere kapıları açık bırakıyor. Fakat bu nutuk, kolektif değil, karşılıklı ve ikişer ikişer müzakereleri deriş etmektedir. Antitotaliter cephenin teessüsü kuvvetler arasında müvazenet temin edeceği için, mümkündür ki, bu müşkül atılsın. Her halde, önümüzdeki günler, taraflarca alınan tedbirlerin gevşemesi beklenmeksizin, hararetili müzakerelerin cereyan edeceği bir devredir. Buna, şimdilik, bir müzakerede devresi diyebiliriz. — Selim Ragıp Emeç

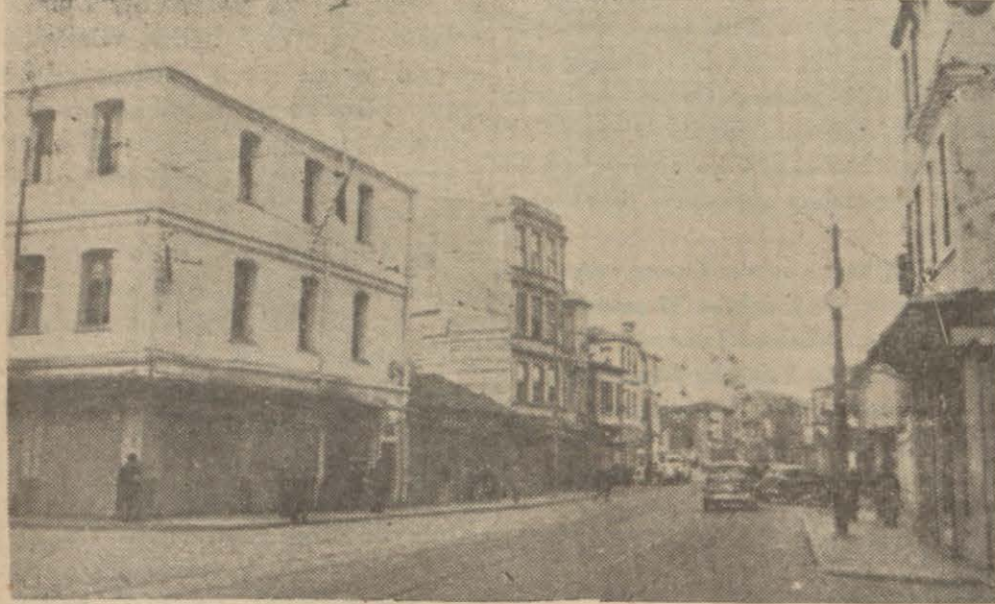
Eski Arnavudluk kralı bu akşam şehrimize geliyor

Eski Arnavudluk kralı Ahmed Zog hükümetimize müracaat ederek maiyeti erkânile birlikte Türkiyeye gelmek arzusunda bulunduğunu bildirmiş ve hükümetimize bu müracaat kabul edilmiştir. Kral 70 kişilik maiyeti ile birlikte ve mülteci sıfatile memleketimize gelecektir. Atınadan bildirildiğine göre Ahmed Zogo dün sabah saat 10,40 da hususî bir trenle Larissadan hareket etmiştir. Krala, kraliçe Jeraldin, küçük veliahdı ve kız kardeşleri, Arnavudluk ordusu sabık başkumandanı Aranti ve nazırlar refakat etmektedir. Kral ve maiyetini hamil hususî tren bu akşam saat 23,30 da Sirkeci garına muvasalat edecek ve İstanbulda Perapalâs oteleine inecektir. Eski Arnavudluk kralının bir müddet İstanbulda ikamet edeceği ve devlet merkezimizi de, ziyaret edeceği söylenmektedir.

Beşiktaşta geniş bir meydan açılacak

Dolmabahçe - Bebek yolunun yapılışında Beşiktaş camisinin etrafı istismlâk edilerek cami meydana çıkarılacak

Beşiktaş tramvay caddesi nin bugünkü vaziyet

Belediye imar işleri müdürlüğü tarafından hazırlanan Dolmabahçe - Bebek yolunun projesinde yol güzergâhına tesadüf edecek Beşiktaş meydanına büyük yer ayrılmıştır. Beşiktaş polis karakolunun karşısına isabet eden tarihi caminin tamamen meydana çıkması için tramvay caddesinin istikameti değiştirilecektir. Caminin dört tarafı tamamen açılacak. Maçkaya çıkan caddeyi takiben caminin duvarına kadar imtidat eden binalar istismlâk edilerek kâmilen yıkılacaktır. Bu suretle cadde doğruca caminin duvarına dayanacak, ve cami duvarının önünde bir kavis yaptıktan sonra şimdiki istikamette Ortaköye doğru uzayacaktır. Karşı taraftan da hamamdan itibaren Barbaros Hayreddinin türbesine kadar devam

eden sıradaki dükkânlar da aynı maksadla istismlâk olunarak yıkılacaktır. Caddenin bu yakası hamamdan itibaren caminin önüne çıkacaktır. Bu suretle türbenin bahçesi uzunluğuna büyümüş olacak, türbenin etrafında vücutte getirilecek, meydan genişleyecektir.

Beşiktaş iskelesine 19 uncu ilkmekteb arasında sahil boyunda bir kısım barakalar bulunmaktadır. Belediye buradaki arsaları ve barakaları istismlâk edecek, barakaları yıkacak, bu muntakada dükkânlar yaptıracaktır. Bu dükkânlara demirci, marangoz, çimentocu gibi Beşiktaş kazası dahilinde inşaat işlerine yarayacak malzeme satan, bilcümle san'at erbabi yerleştirilecektir.

Tünelin önünde bir meydan açılacak

Karaköyde Tünel antresinin önüne tesadüf eden adanın evvelce Nafia Vekâleti tarafından kaldırılması kararlaştırılmıştı. Tünel işletmesi belediyeye devredileceği için bundan sonra bu meydana belediye fen heyeti meşgul olacaktır.

Beygirden düşen bir adamın kolu kırıldı

Galatada Lülecihendekte oturan Moiz, bindiği beygire Hürriyet tepesine giderken attan düşerek kolu kırılmıştır. Moiz, hastaneye kaldırılmıştır.

Zehirlenen bir kadın hastaneye kaldırıldı

Vefada Kovacılar caddesinde 144 nu maralı evde oturan Panayot kızı Silo dün yediği balık ve sığır etinden zehirlenmiş, Haseki kadın hastanesine kaldırılmıştır.

Tayyare seferlerine bugün başlanacak

İstanbul - Ankara, Ankara - Adana ve Ankara - İzmir hatları arasında dün itibaren başlaması mukarrer bulunan yolcu tayyare seferleri dün havanın muhalefeti yüzünden yapılamamıştır.

Tayyare seferleri bugünden itibaren başlayacak ve ilk yolcu tayyaresi saat 9,30 da Yeşilköyden Ankaraya hareket edecektir. Saat 16 da Ankaradan kalkacak olan tayyare de, saat 18 de Yeşilköye gelecektir.

Kavga eden üç arkadaş birbirini yaraladılar

Eminönünde, Hacıkadın mahallesinde oturan Ahmed, Eşref ve İsa adlı üç arkadaş arasında kavga çıkmış, Eşref, Ahmed'i çakı ile kolundan ve başından, İsayı almından, Ahmed de Eşref'i jiletten yaralamıştır. Suçlular yakalanmışlardır.

Tramvay ücretlerinin yeniden indirilmesine imkân görülüyor

Şimdilik yeniden tramvay arabası satın alınmıyarak arabaların esaslı şeklide tamirile iktifa olunacak ve mevcut hatlar temdid edilmeyecek

Tramvay ve Tünel işletmeleri hakkında belediye tarafından tetkiklere başlanmıştır. Bu işletmeleri belediyeye devreden kanun negredildikten sonra, mezkûr işletmeler belediyeye verilmemiş olacağından hazırlıklar şimdiden bitirilmiş bulunacaktır. Evvelâ tramvay ücretleri gözden geçirilmiştir. Ali Çetinkaya tramvay ücretlerini azami surette indirmiş olduğundan, fiatların yeniden tenzili kabil olamayacaktır. Belediye, mevcut hatları temdid etmeği şimdilik düşünmemektedir. Şehirdeki otobüs servislerini de tramvay işletmesi idare edeceğinden, tramvayla yapılamayan nakliyat otobüslere yaptırılacaktır. Eminönünden Rumelihis-

sarına gidecekler aynı biletle Bebekten sonra otobüse binebileceklerdir. Tramvay ve otobüsler arasında ihdas edilecek müşterek biletler sayesinde, tramvay işletmesinin belediyeye bir fayda temin etmesine çalışılacaktır. Tramvay şirketinden 187 araba teslim alınmıştır. Şimdilik yeniden araba satın alınmayacak, mevcut arabalar esaslı surette tamir edilecektir. Esasen otuz kilometreyi bulan tramvay hattı, her gün bundan daha fazla arabayı işletmeğe müsaid değildir. Tramvay rayları kâmilen değiştirilecek, ıslahata harcanacak paranın belediyeye bir külfet teşkil etmemesi için, bir formül bulunacaktır.

Hayvanların zehirli gazlerden korunması için talimatname

Hava hücumlarına karşı hayvanların ve hayvanlardan elde edilen yiyecek maddelerinin korunmasına dair hazırlanan talimatname şehrimizdeki alâkâdârlara gönderilmiştir.

Bu talimatnameye göre, açıkta bulunan hayvanlar toplu bir halde muhafaza edilmeyerek, küçük küçük gruplara ayrılacak, ahırların iç tarafları kerpikle takviye edilecek ve yangınlara karşı tedbirler alınacaktır. Duvar çatlakları gazlere karşı sıvanacak, kümes hayvanları için gaz geçmez sandıklar, beton kümesler vücutte getirilecektir. Hizmet halinde bulunan hayvanlar için de maske, kauçuk örtü, kauçuk ayakbağları ve çizmeler hazırlanacaktır.

Elektrik kablolarının kâmilen değiştirilmesine lüzum görülüyor

Belediye fen heyeti şehrin elektrik tesisatını kontrol ederek, bu hususta hazırlanmış olduğu raporu evvelce Nafia Vekâletine göndermiş bulunmaktadır. Bu rapora göre mevcut tesisatın bir metre bile uzatılmasına imkân yoktur. Kablolar kâmile harabdır. Buna mukabil İstanbul şehrinin birçok sokaklarında ışık bulunmamaktadır. Şehrin elektrik ihtiyacını gidermek için mevcut tesisatın ıslah edilmesine lüzum vardır. Elektrik işletmesi belediyeye geçtikten sonra en önce kablolar kâmilen değiştirilecek ve müteakiben tesisat tevsi olunacaktır. Kabloların kâmilen değiştirilmesi çok pahalıya malolacak ve bu iş senelerce uzıyacaktır.

Boğazın Andolu yakasında asfalt yol yapılacaktır

Boğaziçinin Anadolu yakasını baştan başa katedecek asfalt caddenin planı, belediye fen heyeti tarafından hazırlanmıştır. Şehirçilik mütehassısı Prost imzalıktan sonra, plân tasdik edilerek üzere Nafia Vekâletine gönderilecektir. Caddenin genişliği yirmi metre olacak, virajlarda müsademeye imkân bırakılmak için hususi tertibat bulunacaktır. Yolun inşasında modern seyriserfer kaideleri gözönünde bulundurulacak, vesaiti nakliye icabında saatte yüz elli kilometreden ziyade süratle gidebilecektir.

Müteferrik:

Otobüsler için atelye ve garaj yapılmıyacak

Belediyenin Avrupadan satın alacağı otobüsler için muazzam bir atelye ve garaj vücutte getirilecekti. Şehirdeki otobüs işletmesi tramvay işletmesine bırakılacağından, yeni otobüsler işletmenin mevcut depolarında bulunuracak, atelyelerinde tamir olunacaktır. Belediye bu işten tasarruf edecek yüz elli bin lirayı başka tarafta kullanacaktır.

Dün urdun muhtelif yerlerine faydalı yağmurlar yağdı

Yeşilköy meteoroloji istasyonundan alınan malûmata göre, hava dün urdun Ege bölgesine çenub Anadoluşuna az bulutlu, Karadeniz kıyılarında kapalı ve mevzii yağışlı, diğer bütün bölgelerde umumiyetle çok bulutlu ve yer yer yağışlı geçmiştir.

Rüzgârlar bütün bölgelerde garb istikametinden Trakya ve Kocaelide, kuvvetli, diğer bölgelerde orta kuvvette esmiştir.

Rüzgâr cenubu garbiden saniyede 2 - 3 metre hızla esmiştir. Sühnet en yüksek 15,5 ve en düşük 6,4 santigrad kaydedilmiştir.

Şehzadebaşı
TURAN Tiyatrosunda
Bu gece Halk gececi
her yer 20 paradi 10
localar 100 kuruştur
Çevir Kazı Yanmasını
vodvil 8 p. okuyucu bayan Aysel Atilla revüsü

Hatayda iktisadî faaliyet artıyor

İstiklâl ve istikrara kavuşan Hatay, geçen kısa müddet zarfında ekonomik durumunu süratle inkişaf ettirdi

Geçen yılın Eylül ayındanberi istiklâl ve istikrara kavuşan Hatay, geçen kısa müddet zarfında iç teşkilâtını süratle kurmağa savaşımla beraber, ekonomik durumunu da süratle inkişaf ettirmiştir.

Bu inkişafın temini için siyasi ve idari sahalarda memleketimizin teşkilâtını örnek tutan Hatay, coğrafi vaziyet itibarile de Anadoluşun devamından başka bir şey olmadığı cihetle, Anadoluşta tatbik edilmekte olan zirai kalkınma usulleri nin aynini tatbik etmekte olduğundan yakında bu Türk ilinde daha feyizli neticelere intizar edilmektedir.

Filhakika 937 yılında 24,180,000 kilo hububat, 957,500 kilo pamuk, tütün ve şeker kamışı gibi sınaî zeriyyatı 957,500 kilo sair gıda maddeleri zeriyyatı yapılan Hatayda geçen yıl zeriyyat miktarı ehemmiyetli bir surette artmış ve hububat zeriyyatı 43,430,000, sınaî zeriyyatı 5,063,700, gıda maddeleri 6,080,000 kiloyu bulmuştur.

Aynı yıl içinde 9,600,000 kilo zeytin, 4,600,000 kilo üzüm, 2,800,000 portakal, 1,300,000 kilo incir elde edilmiş ve meyve istihsal miktarı ceman 23 milyon kiloyu bulmuştur.

Zirai sahada vuku bulan bu inkişafın tabii neticesi olarak Hatayın ekonomik durumunda da aynı inkişaf görülerek gerek ithalât ve gerekse ihracat diğer yıllarla nisbet kabul etmez bir şekilde çoğalmıştır.

938 yılı Birincikânununun 939 Şubatı sonuna kadar Hataydan memleketimize 2 milyon kilo sikletinde ve 142,639 lira kıymetinde portakal, limon ve emsali meyvalar ile barsak ve meşin ithal edilmiştir.

İştirâ kabiliyeti yükselen Hatay, muhtelif memleketlerden 938 yılının son üç ayında bir buçuk milyon kilo sikletinde 812,306 liralık ithalât yapmıştır.

Hatayda mühim miktarda hayvan mevcud oluşu, toprak mahsullerinden başka hayvanî maddeler istihsal ve ihracına da imkân bahşetmektedir.

Son tahrirde Hatayda 102,982 keçi, 38,297 koyun, 65,074 sığır, 2477 manda, 6377 at, 7362 eşek, 2429 katır olduğu tesbit edilmiştir.

İskenderun limanı aynı zamanda büyük bir hinterlânın tabii bir mahreci olduğundan, bu Türk ilinde istikrarın devamı bu limanın lâyık olduğu ehemmiyeti tekrar iktisabını temin edecek ve bu da Hatayın ekonomik durumunda mühim bir âmîl olacaktır.

Romanyaya zeytinyağ ihracatı inkişaf ediyor

Romanyaya zeytinyağ ihracatımız devam etmekte ve bu yılki ihracat ümid edilen şekilde bir inkişaf göstermektedir. Zeytinyağlarının fiyatları da Romanyaya ihracat için müsaid görülmektedir.

Ticaret Odası 255 eksper seçti

Tarife kanununun 30 uncu maddesi mücibince gümrük tarife tatbikatından doğan ihtilâfları halletmek üzere 939 yılı için İstanbul Ticaret Odasıncı 255 eksper seçilmiştir.

Bu eksperler muhtelif ticaret ve sanayi subelerinde ihtisas sahibi olanlardan ayrılmıştır.

Poliste :

Bir marangozla bir seyyar satıcı birbirlerini yaraladılar

Dün gece Tavukpazarında bir hâdise olmuştur. Saat 15 te Sütçüler sokağında bir kahvenin önünde oturmakta olan seyyar satıcı Şakir isiminde birinin yanına marangoz Ömer yaklaşmış, ikisi arasında şiddetli bir münakaşa başlamıştır. Bu sırada Ömer tabancasını çekmiş, fakat Şakir birdenbire yerinden sıçırarak Ömerin üzerine hücum etmiştir. Ömer bir bıçak darbesile yere düşürmüş Şakir kaçmağa başlamış, Ömer de arkasından bir kaç el silâh atmış ve düştüğü yerden kalkıp hasmını kovalamağa başlamıştır. Bu arada çıkan kurşunlardan biri Şakirin arkasına isabet etmiştir.

Zabita ve bekçiler derhal hâdiseye müdahale etmişler, muhakkak bir cinayetin önüne geçmişlerdir. Hâdise etrafında tahkikat yapılmaktadır.

Trenin çignendiği kadının hüviyeti anlaşılmadı

Üç gün evvel, Etyemezde tren köprüsü altında feci bir kaza olduğunu, bir kadının iki bacağının ve bir kolunun kesilmesi suretile öldüğünü yazmıştık.

Dün akşam zabita tarafından geç vakte kadar yapılan tahkikata rağmen kadının hüviyeti henüz tesbit edilememiştir. Adliyece tahkikata el koyan müddeiumumî muavinlerinden Turğud, kadının hangi tren tarafından ve hangi saatte çignendiği etrafında o mntaka halkının malûmatına müracaat etmiştir.

Dentz işleri:

Dün bir Alman vapurule 500 seyyah geldi

Alman bandıralı Milvoke seyyah vapurule dün limanımıza muhtelif milletlere mensub 500 seyyah gelmiştir. Seyyah vapuru bugün limanımızdan ayrılacaktır.

Bir adam şakalaşırken arkadaşını yaraladı

Dün, Kağdıhanede Alibey köyünde ağır bir yaralama vak'ası olmuştur.

Süleyman ve Ali adlı iki arkadaş şakalaşırken, Süleymanın söylediği sözlere muğber olan Ali, bıçağını çekerek Süleymanın karnına saplamıştır.

Yarası ağır olan Süleyman, imdadı sıhhi otomobili ile Beyoğlu hastanesine kaldırılmış, Ali yakalanmıştır.

Yeni neşriyat

Kemal Atatürk

Büyük Türk evladı Kemal Atatürkün hayat ve eserleri hakkında yeni bir eserin daha satışa çıkarıldığını görüyoruz. Yarısı türkçe, yarısı da almanca olarak neşredilmiş olan eserin yazı kısmı mahdûddur. Kitabın ziyade, Atatürkün hayatını resimlerle tesbit etmek istemiş ve ciddi muvaffak olmuştur. Anafartalar galibinin Büyük Harbedeki faaliyetini nebebe olarak alan eser, hazin ölmünün Ankaraya müntehi olan cenaze alayile son yapığını kapamıştır. Dışı, çok muvaffak üç renkli bir resimle süsüldü. Güzel bir bez cild içinde toplanan resimler, her kütüphane için bir hatıra olabilecek kıymet ve nefasettedir. Türkiye Post gazetesinin tabii ettirip Kalls kitab evinin satışa çıkardığı "Kemal Atatürk" ü bütün okuyucularımıza tavsiye ederiz.

(HAYATIM SANA FEDA) Filmini hatırlayınız
Ve Şaheser Filmlerle rekabet edebilecek bir güzellikle

TAVSİYE MEKTUBU

Fransızca sözlü çok güzel Filmi görünüz.

Baş Rollerde :

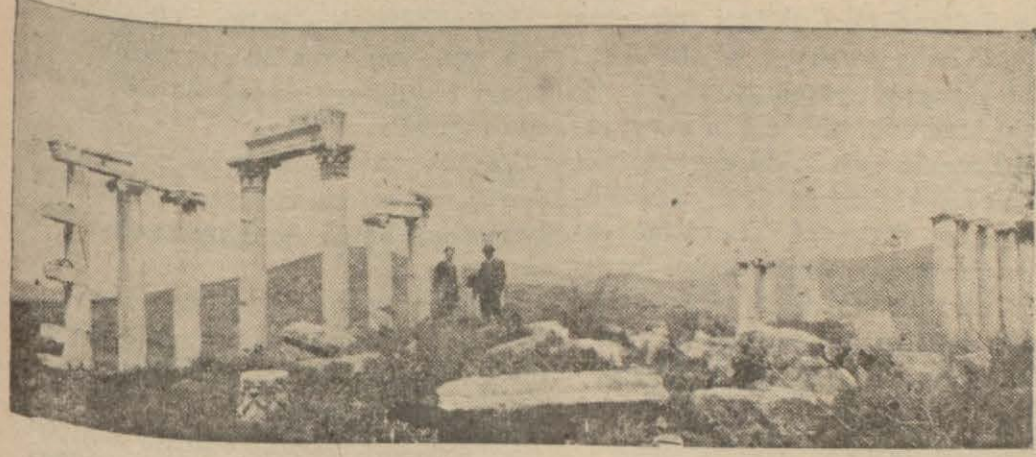
ANDREA LEEDS - ADOLPHE MENJOU
en nezih ve tam manasiyle hakiki aşkı tadacaksınız.

Yarın Akşam SÜMER Sinemasında

MEMLEKET HABERLERİ

Aydın'ın güzel ve şirin bir kazası: Karacasu

Hava, su ve manzara itibarile büyük bir kıymeti haiz bulunan kazada su ve elektrik işlerinin halline çalışılıyor

Karacasuda Afrodیس yos harabeleri

Karacasudan yazılıyor:

Karacasuya Çamlıbelin eteklerinden geçen güzel ve muntazam bir yoldan gidilir. Etraf çamlıktır. Çağıldayan sular, cıvıldaşan kuşlar, oradan geçen yolcuları gayri ihtiyari durdurur. Yolcu bütün bu güzellikleri görür, dinler ve ondan sonra yoluna devam eder.

Kazaya girer girmez ortası çamlı iki geniş yol ile karşılaşırız. Bu yol kazanın etrafına meşhur olan pazar yerine kadar devam eder. Kazaya 20 dakika kadar mesafede bulunan yayla hakikaten güzel bir yerdir. Hava, su, ve manzaranın birleşmesinden doğan bu tabii güzele yeryüzünde ender tesadüf edilir.

Çalışkan ve aynı zamanda san'atkar olan Karacasu halkı senenin yorgunluklarını burada dinlendirirler.

Kaymakam Şefik Işık hakikaten çalışkan ve değerli bir idarecidir. İleride yapılacak kaza plânının şekli çok güzeldir. Yakında kazanın esas caddesi açılacaktır. Bu yol yeni plâna göre 12 metre genişliğinde olacaktır.

Turistik bakımdan kazaya gelenlerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere büyük bir otel ve bir de gazino yapılacaktır. Fakat halkı en çok üzen su ve elektrik işidir.

Eğer bu mesele de halledilecek olursa kaza bir kat daha güzelleşecek ve aynı zamanda büyüyecektir.

Kazaya bugün gayri sıhhi şartlar altında gelen su, birçok «tifo» vakalarına sebebiyet vermektedir. Eğer bu iş süratli bir şekilde hallolunacak olursa memleket biran evvel bu acı ve korkunç hastalıklardan kurtulacak ve halk ta temiz suya kavuşacaktır.

Dimetokallılar yağmur bekliyorlar

Bugünlerde yağmur yağmadığı takdirde mahsul tehlikeye giriyor

Dimetoka (Hususi) — 425 evli ve 2 bine yakın nüfuslu olan Bigaya bağlı nahiyemiz, kaza merkezine bir şose ile merbuttur. Hepsı reñber olan Dimetoka halkı çok çalışkandır. Her yerden fazla mahsul çıkarır. Bu sene 80,000 dönüm yaz mahsulü ekmiş olan Dimetokallılar, kış mahsullerini de ekmeğe üzere bugünlerde bereketli yağmurlar beklemektedir.

Bir buçuk aydan beri yağmur yağmadığı için son günlerde güzlük mahsul ekimine hazırlanacak olan tarlalar, kerpiç gibi kurumuş ve sapan işlemez bir hale gelmiştir. Pamuk ve nohut ziraatine de ehemmiyet veren reñberler, yağmura dört gözle intizar etmektedir.

Güzel kavun ve cins karpuz yetiştirmekle şöhret alan Dimetoka toprakları, vaktinde yağmur düşmezse yazlık mahsulât idrak edemeyecektir.

Nüfusu, belediye teşkilâtına kifayet etmediğinden köy halinde idare olunan Dimetokanın çok çalışkan muhtarı Mustafa, köy sandığına bir gelir olmak üzere bu sene 3500 kavak fidanı dikirtmiş, 500 ağaçlık bir de dutluk tesis etmiştir. Spor klübü teşkilâtının aldığı radyo, halka dünya haberlerini vermekte, musiki ihtiyaçlarını önlemektedir.

Bir nahiyeye merkezi olduğu halde kırk-tan fazla sebze bahçesine malik olan Dimetokallılar, birkaç vilâyet halkını idare edecek kadar fazla sebze yetiştirmekte ve fakat yok bahasına satılmaktadır. Daha turfanda olduğu halde iki kiloluk büyük ve göbekli Kaşık marullarını ikişer kuruşa vermekte, taze baklayı da herkese yüz paraya yedirmektedir.

Yaz ortalarında, satılmayan sebzelerini hayvanlara yedirmekte olan bu nahiyenin fedakâr bahçıvanları, emekleri heder olmamak için bir konserve fabrikasının açılmasını dört gözle beklemektedir. Mebzul olduğu bir mevsimde domatesini kırk paraya satan bu feragatkar bahçıvanların o zaman yüzleri gülecek, elleri beş on para görmüş olacaktır. Kültüre de çok meraklı olan Dimetokallılar çocuklarını Biga orta okulunda okutmaktadır. Beş sınıflı okulu her yıl yirmi kadar mezun vermekte, birçok zeki gençler yetiştirmektedir. Okulun bulunduğu yer, bir senatoryom gibi ağaçlık içindedir. Manzara itibarile kazada bu okulun emsali yoktur.

Geçim ve başlıca iş mevzu'arı Kadın, erkek ve çocuklar dahil 832 nüfuslu olan Adliye köyünden, köy dışında para kazanmak için tek kimse çıkmış değildir, arpa, buğday, mısır, darı gibi hububat ekimine elverişli olan arazide zeytin vesair her çeşid meyva yetiştirmek mümkün olmaktadır. Köylüler, toprak üzerinde çalışmaktan başka, ağnam, mevaşi ve her çeşid kümes hayvanları da

Yaz ortalarında, satılmayan sebzelerini hayvanlara yedirmekte olan bu nahiyenin fedakâr bahçıvanları, emekleri heder olmamak için bir konserve fabrikasının açılmasını dört gözle beklemektedir. Mebzul olduğu bir mevsimde domatesini kırk paraya satan bu feragatkar bahçıvanların o zaman yüzleri gülecek, elleri beş on para görmüş olacaktır. Kültüre de çok meraklı olan Dimetokallılar çocuklarını Biga orta okulunda okutmaktadır. Beş sınıflı okulu her yıl yirmi kadar mezun vermekte, birçok zeki gençler yetiştirmektedir. Okulun bulunduğu yer, bir senatoryom gibi ağaçlık içindedir. Manzara itibarile kazada bu okulun emsali yoktur.

Gemlikte bir çocuğu Bir otobüs parçaları

Gemlik (Hususi) — Bugün Ticaret Odası memurlarından Celâl'in, 5 yaşındaki oğlu Hüseyin babasının verdiği parayla şeker almaya giderken, şoför Hasan Üstünün idaresinde Yalovadan gelen büyük yolcu otobüsünün altında kalmış, anı de parçalanarak ölmüştür. Hâdiseye, adliye vaziyet etmiş, keşif ve duruşma, hâkim Vehid Şener tarafından yapılarak suçlu, şoför tevkif edilmiştir.

Ölümlü neticelenen kazanın fecaa, muhitte derin bir teessür uyandırmıştır.

Tire Çocuk Esirgeme kurumunun faaliyeti

Tireden yazılıyor:

Çocuk Esirgeme Kurumu Tire şubesi bu yıl hummalı bir faaliyetle çalışmaktadır. Kimsesizlere yardım etmekle beraber ilkokullara devam eden fakir çocukları da ihmal etmemektedir.

23 Nisan çocuk bayramı günü 102 ilkök talebesi gıydirilerek sevindirilmiştir. Resim gıydiren çocukları gösteriyor.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey tanıdığım bir adam vardı, büyük bir ticarethane açtı...

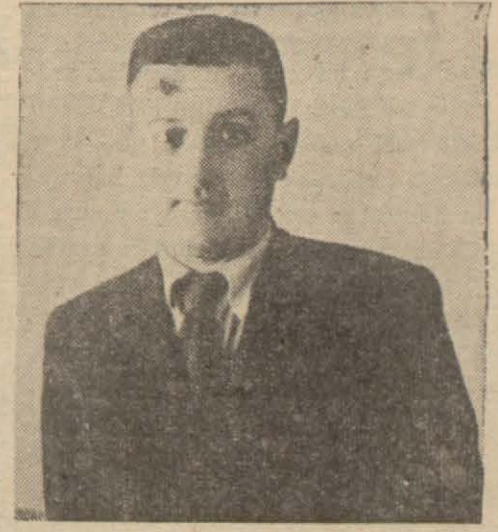
... Birkaç senede bütün sermayesini kediye yükletti...

... Şimdi geri kalan bir kaç kuruşla bir manav dükkânı işletiyormuş.

Hasan Bey — Demek seneler zarfında kaybettiği paraları birkaç ay içinde ukmamak zettivori.

Gemliğin çok güzel bir köyü: Adliye köyü

Adliye köyü Gemliğin 9 Km. şarkı cennubisinde bundan elli üç yıl önce 93 Moskof muharebesini takib eden göçler esnasında, Artvin göçmenlerinden Hacı Eyyüb efendi tarafından tesis olunmuştur. Köyün kurulduğu yer arızalı olmakla beraber her çeşid ziraat yapmağa elverişlidir. Denizden takriben 400 metre kadar yüksekte kurulan Adliye köyünün havası çok temizdir, her türlü hastalıktan salim olan köy hergün biraz daha genişlemektedir. İlk tesisinde 51 evden ibaret bulunan Adliye köyünün halî hazırda 127 evi vardır.

Adliye köy muallimi Said Ünal

Köyde kültür hareketleri

Tahsil çağında 15 yaş dahil, kız erkek beraber 197 çocuk vardır, bunlardan ancak mekteb kadrosunun darlığı dolayısıyla 87 si mektebe devam edebiliyor. Geri kalanlar tahsil zevkinden mahrum kalyorlar ve bu sebeble ilk tahsil mecburiyeti de tatbik edilemiyor. Bina beş sınıflı tefrisat yapmasına ve bütün köy çocuklarını istiba kâfidir, bir muallim verildiği takdirde, çocukların tamamını okutmak mümkün olacaktır. Köyün C. H. P. binası heyet odası, okuma odası cidden çok ince bir zevkle tezyin edilmiş, bir de radyo almıştır. Muhtar Sadık Dura, öğretmen Said Ünalın köy kalkınmasına hizmet yolundaki çalışmaları takdirine değer bir safha arzietmekte, köylülerle ilk temasta kendini göstermektedir.

Köy evleri

Evler umumiyetle ikişer kat üzerine kurulmuştur, üstü kiremidli ve çatma direkler arasına tuğla doldurularak mukem bir şekilde yapılmıştır. Köy sokakları çok temiz olmasına rağmen kaldırım-sızdır, su boldur, köy içinde 27 pınar ve tam köyün ortasından süratle geçen bir de dere vardır. Gemlikten Umurbeye kadar olan şosenin Adliye köyüne bağlanması için yapılması icab eden yolun tesviye tûrabiyesi kısmen ikmal edilmiştir, 5 Km. den ibaret olan bu şose bu sene zarfında ikmal edilmiş bulunacaktır. Köyün, 1 bakkalı, 1 demircisi, 1 de kalaycısı vardır. Ekmek bahçelerdeki küçük fırınlarda çekilir. Evlerin bahçe içlerinde ve dağın bir şekilde yapılmış olması da mühim bir hususiyet arzietmektedir.

Geçim ve başlıca iş mevzu'arı Kadın, erkek ve çocuklar dahil 832 nüfuslu olan Adliye köyünden, köy dışında para kazanmak için tek kimse çıkmış değildir, arpa, buğday, mısır, darı gibi hububat ekimine elverişli olan arazide zeytin vesair her çeşid meyva yetiştirmek mümkün olmaktadır. Köylüler, toprak üzerinde çalışmaktan başka, ağnam, mevaşi ve her çeşid kümes hayvanları da

yetiştirmektedirler. Bu köyün, iş mevzu'ları arasında yer alan en ehemmiyetli kazanç kaynağı, tuğla, kiremid, alçı ocaklarıdır. Bir kısım menfaati köylülere verilen alçı ocaklarının istihsalâtı, Zeytinburnu, Darıca, Eskihisar, Kartal fabrikalarına gönderilmektedir. Yılda alçı ihracatından bu köyün hissesine 9000 ton düşmektedir, her tondan köy sandığına 16 rûsum, 10 icar olmak üzere 26 kuruş, menfaat temin edilmektedir. Köyün 1939 yılı varidatı 2933 liradır.

Köylüler mebusat ihtiyaçlarını da evlerdeki tezgâhlarda dokudukları kumaşlardan temin etmektedirler.

Cidden çok güzel ve her bakımdan inkişafa çok müsaid bir köy olan Adliyelilerin Cümhuriyet hükümetinden bütün isteklerini bir noktada toplamak mümkündür, o da: Mekteplerinin beş dersaneye çıkarılması...

Bu takdirde köylüler, lüzum görürlerse mekteplerini genişletmek ve hattâ Muratoba, Katırlı, Asayış, Engürü köylerinin tam merkezinde bulunan bu köyde, yatı evi tesisi kabul edilirse buna aid masarifi inşaiyenin tamamının, köyden temin edileceği kat'i olarak söz verilmektedir.

M. Enver Beşe

Gemlikte bir piring fabrikası açıldı

Gemlik (Hususi) — Müteşebbis bir vatandaş tarafından Gemlikte birinci olarak bir piring fabrikası açılmış ve fabrika faaliyete geçmiştir.

Tiniden bir adam r'öndü

Trabzon (Hususi) — Vakıfkebir kazasının Vamenli köyünden Ali Bican adında bir vatandaş 13 Nisan gecesinden dışarı çıkmış, kasabaya giderken yolda fırtına ve tipiye yakalananak ölmüştür.

Yurdda Çocuk Bayramı

Bütün yurdda Çocuk ve Hakimiyeti Millîye bayramı çok coşkun tezahürat ile kutulannmıştır. Yukarıdaki resimlerden üst sıra Afyonda, alt iki sıra da Sam-sunda bayramdan intubalardır.

Hâdiseler Karşısında

SPOR YAZILARI

« 1 Mayıs 1939 da İstanbulda çıkan bir gazetenin spor sütunundan alınan kopye edilmiştir.»

«Müsabakayı müteakib oyuncular arasında müessif bir hâdiseler olmuştur. Uzun zamandanberi rasiamadığımız ve spor sütunlarına geçirmek ıztırarında kaldığımız bu hâdiseler şu şekilde cereyan etmiştir: Müsabaka esnasında zaman zaman münakaşa ve münazaat eden iki tarafa mensub bazı futbolcular maçı çıkararak sportmenliğe yakışmayan bir hareketle işi yumruğa, tokada dökmüşlerdir. Bu sırada Ankaralı İskender, yüzünden yaralanmıştır. Halkın da iltihakile büyüme istidatını gösteren bu hâdiseler zabitanın yerinde müdahalesi derhal bastırılmış ise de evvelâ Ankaralılar, sonra da Fenerliler birbirlerinden davacı olduklarını söyleyerek zabıtaya müracaat etmişler ve mesele cürümüş mahkemesine intikal etmiştir.

« 1 Mayıs 1940 da İstanbulda çıkacak bir gazetenin spor sütununda aşağıdaki satırları mı okuyacağız?»

«Müsabakayı müteakib oyuncular arasında mutad hâdiselerden biri daha vukubulmuştur. Uzun zamandanberi rasiyageldiğimiz ve spor sütunlarımıza muntazaman geçirdiğimiz hâdiselerin bu so-

nuncusu şu şekilde cereyan etmiştir: Müsabaka esnasında mütemadiyen münakaşa, münazaat ve birbirleriyle dövüş eden iki tarafa mensub futbolcular maçı çıkararak birbirlerinin üzerlerine atılmışlardır. Bu dövüş esnasında filanca klüpten Ali, Veli, Hasan, Hüseyin, ve falanca klüpten Ahmed, Mehmed, Mahmud, Bekir maktul düşmüşler, diğer oyuncular muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmışlardır. Halkın da iltihakile daha ziyade büyüme ve şehir halkının bir çoğunun hayatlarına malolmak istidatını gösteren bu hâdiseler bir renk alabilenler muhakkak asıllarından kanlı canlı insanlardır. Hafif makyaj da bir retuş yerine geçmiştir. Yoksa cild kansız ve soluk olunca yanağa sürülecek kızılığın altından sırıtır ve onunla tezaad yapacağı için daha soluk, daha uçuk görünür. Bu cildin tıpkısı bir pudra sürünmek, sarılığı arttırmaktan başka bir şeye yaramaz.

Hastanelere yatırılmış olan ağır yaralıların yaraları tehlikelidir. Bir kaçından ümit kesilmiştir.

İsmet Hulusi

Kadın Köşesi

Makyajlarda kimler hususiyet yapmalıdır?

Yaradıktan pembe ve sıhhatli değiniz yanağınıza biraz alık dokundururmakle, cildinizi renginin tıpkısı bir pudra ile maskelemekle canlı ve terütaze görünebilirsiniz. Bu kadarlıkla mükemmel bir renk alabilenler muhakkak asıllarından kanlı canlı insanlardır. Hafif makyaj da bir retuş yerine geçmiştir. Yoksa cild kansız ve soluk olunca yanağa sürülecek kızılığın altından sırıtır ve onunla tezaad yapacağı için daha soluk, daha uçuk görünür. Bu cildin tıpkısı bir pudra sürünmek, sarılığı arttırmaktan başka bir şeye yaramaz.

Evet iyi bir makyajı, «cildin tabii rengine en yakın bir pudra ile pudralanmak, yanakların tabii pembeliğine en fazla uyan bir alıktan belli belirsiz sürünmek» diye tarif ediyoruz ama bu, umumî bir tarifdir ve ancak normal yanı kanı canı yerinde, genç, zinde bir kadın içindir. Böyle olmyanlar - yani ya soluk benizli, yahud da yaşlı kadınlar - makyajlarında bazı hususiyetler gözetmelidirler. Biz bugün birincilerin (yüzleri pembe olmyanların) makyajlarından bahsedeceğiz:

Tabii her şeyden önce yüzü iyice temizlemek şarttır. Ondan sonra - her zaman söylediğimiz gibi - ya bir lastik fırça ile fırçalayarak, ya da parmak uçlarımızla hafif hafif vurarak kanın yüzünüzde dolmasına yardım etmelisiniz. Bu da ikinci şart... Bunları yaptınızsa, şimdi sıra makyaja gelir. «Pudra alığı» diye kullandığımız krem vesaire kat'iyen sarı olmamalı, sarıya bakmamalı, pembemsi olmalıdır.

Yanaklarınıza canlı kırmızı renkte bir alık yerine bu sene moda olan «iklâmen tonunda pembe bir alık sürmelisiniz. Bu alık yağlı olmalıdır. Alığı herkes gibi yalnız yanağınıza sürmekle kalmamalısınız. Çenenize, alınınıza da pek hafif bir pembelik dokundurmalısınız. Bu pembeliğin en kuvvetli noktası göz kenarlarımızdadır. Göz kapaklarınıza doğru hafifler ve tâ şakaklarınıza kadar uzanır.

Pudranıza gelince: Onun, tabii renklerine güvenebilenler gibi cildinizin tıpkısı olmasını istememelisiniz. Kendi renginizi oksiyen fakat daima biraz pembe kaçan bir pudra almamalısınız. Pudralandıktan sonra yalnız yanaklarınıza yağlı alığınızın renginde bir toz alık sürmelisiniz. Evvelkile renginizdeki uçukluğu gizlemişsiniz. Şimdiki renkli bir kadının sürmesi lâzım gelen alık yerine kullanmış oluyorsunuz.

Göz kapaklarınıza hiçbir vakit kovu renk boya sürmemeyi unutmayınız. Mavi - gri, grimsi mor, grimsi yeşil sizi en pembeleştirircek boyalardır.

iki ahbab çavuşlar:

Bunları biliyor mu idiniz?

İngiliz ordusunun biricik sakallı neferi

İngiliz ordusunun biricik sakallı neferi geçen Pazar günü Londrada ilk ve son defa olarak bir geçid resminde bulunmuştur. Kızıl sakallı olan bu neferin adı Vivian Boyle'dir. 35 yaşında - dir, bir İrlanda taburuna mensubdur.

Resmî geçidin yapılacağı meydanda toplanmış olan kıtaati teftiş eden yüksek rütbeli bir zabıt askerlerin içinde bu kızıl sakallı adamı görünce tereddüde düşmüş ve kendi kendine şu soruları sormuştur: «Askerler sakal taşıyabilirler mi?»

Civar kışladan hemen bir askerî kanun getirtmiş, tereddüdünde hak olduğunu anlamıştır. Bunun üzerine resmî geçide bir çeyrek kala Vivian Boyleyi çağırılmış sakalının kesilmesi lüzumunu kanun namına kendisine bildirmişti.

Nefer şu cevabı vermiştir:

«Benim sakalım benim için çok kıymetli idi. Askere yazıldığım vakit bunun bir mani teşkil edeceğini sanmamıştım. Mademki Kralın kanunu bunu men ediyor, ben kanuna baş eğmek mecburiyetindeyim! Fakat müsaade buyurun da bu geçid resmine sakalım ile iştirak edeyim!»

Zabıt askerin bu son arzusunun gülererek kabul edilmiştir.

Dünyanın en uzun isimli adamlarından biri

Yukarıda resmini gördüğünüz adam İspanyanın Londra sefiri idi, isim ve ünvanları da yukarıda gördüğünüz şekilde idi.

İspanya sefaretini azasından biri bütün bu isimleri bir solukta söylemiştir.

Renk değiştiren balıklar

Karanlık bir odada muhafaza edilen alaca balıklar renklerini değiştirerek beyazlaşırlar.

GÖNÜLİLERİ

Okuyucularımıza Cevablarım

Bay «B. İ.» ye:

Evlenme yaşının tayini meselesinde köy ve küçük kasabaları büyük şehirden ayırmak icab eder. Köyde 20 yaşına gelmemiş bir genç erkeğin evlenmesi tabii umurdandır. Şehirde hiç değilse garib görünür. Servet bir aileyi geçindirmek için elzemdir. Fakat tam bir aile babası olabilmek için daha başka şartlar da ister. Eğer muvafık görürseniz, bu şartların topunu birden «olgunluk» ve «tecrübe» kelimelerinin altına topluyalım. Fikrimi hülasa edeyim: Öğlunuzun mürüvvetini biran evvel görmek hakkınızdır. Fakat bu mürüvvetin mes'ud bir aile manzarası şeklinde tecelli etmesini isterseniz acele etmeyiniz, birkaç sene daha bekleyiniz.

★

Bay «Ş. D.» ye:

— Hayata atılırken çok iyi düşün-

nülmüş, iyi tanzim edilmiş bir programınız vardı. Fakat yeni yeni mecburiyetler, yeni yeni şartlar sizi bu programdan ayrılmak ıztırarında bıraktı. Büyük bir teessür içindesiniz. Gazeteye geçmesinde mahzur gördüğünüz tafsilâta bakarak hak kızı teslim ediyorum. Fakat haklı da olsa teessüre kapılmak fiiliyat sahasında mâna ifade etmez. Hayatın sizden istediği şey yeni şartlara uymak, yeni kaliba girmek ve buna rağmen mes'ud olmanın yolunu bulmaktır. Kolay iş demem. Hakikati gözlerimin önüne sermiş bulunuyorsunuz, güçtür. Fakat vazifeniz bu güçlüğü yenmelidir. İngilizler:

— Mücadelede yenilen yaşamaya lâayık olmyandır, derler. Fazla mağrurane bulurum, amma görüyorum ki bir teşvik kamçısına ihtiyacınız vardır.

TEYZE

Mahkemelerde

Arkadaşını bayıltıncaya kadar döven bir adam mahkûm edildi

Suçlunun yapılan muhakemesinde arkadaşını dövdiği sabit olarak 20 gün hapsine karar verildi

Dün Sultanahmed 1 inci sulh ceza mahkemesinde, garib bir dövme hâdisesinin duruşması yapılmıştır.

Suçlu Mahmud, birkaç gün evvel arkadaşı İsmailin evinde misafir olan Osman ismindeki hemşerisi ile Beyoğluna çıkmıştır. Mahmud, İstanbul yabancısı olan Osmanı önce bir birahaneye götürmüş, sonra da umumî bir eve giderek, birlikte eğlenmişlerdir. Bütün bu eğlencelere 20 lira sarfetmişlerdir.

İsmail ise, bu hâdiseyi diline dolıyarak Mahmud aleyhinde dedikodu mevzuu yapmıştır.

Dün her ikisi de Süleymaniye'de karşılaşmışlar ve bu vak'a yüzünden aralarında kavga çıkmıştır.

Neticede, esasen boksör olan Mahmud İsmaili bayıltıncaya kadar dövmüştür.

Dün bu hâdiseler adliyeye intikal ederek, Sultanahmed 1 inci sulh ceza mahkemesinde duruşması yapılmıştır. Duruşma sonunda, mahkeme Mahmudun 20 gün müddetle hapsine karar vermiştir.

Bir genç hasmını kendi bıçağı ile yaraladı

Dün, Aksaray civarında kadın yüzünden, bir yaralama hâdisesi olmuştu.

Suçlu Veliyüddin ile sabıkâlılardan Arab Murad, ötedenberi bir kadın meselesinden dolayı, münazaahdılar.

Çaldıkları kayıkla sayahate kalkışan dört kişi yakalandı

Evvelki gün, garib bir korsanlık vak'ası olmuş, Samatyadan çaldıkları yelkenli kayık ile İzmite gitmek isteyen 4 sabıkâlı yakalanmıştır.

Mercan hanında yatan Avadis, Sancaktar Hayreddin mahallesinde mukim Fantoma Mehmed, Ruhi ve Manok Samatyadaki odun iskelesinde bağlı yatan kayıklardan birine girmişler ve gene o civardan kürek ve yelkenli de çalarak, bedava bir izmit seyahati yapmak istemişlerdir.

Bu dört şahsın vaziyetini şüpheli gören mahallî zabıtası, 4 arkadaşı da yakalamıştır.

Bir bakkal çırağına otomobil çarptı Taksiminde Cümhuriyet caddesinden geçen bakkal çırağı Andona, şoför Arutin tarafından kullanılan otomobil çarpmış ve Andon kalçasından yaralanmıştır.

Yaralı tedavi altına alınmış, suçlu şoför yakalanmıştır.

Bir çocuğa araba çarptı

Tophanede Lüleciler caddesi 4 numaralı evde oturan Mahmudun oğlu 3 yaşında Mehmed sokakta oynarken muhacir arabasının çarpması neticesinde başından ve ayaklarından yaralanmış. Şişli Çocuk hastanesine kaldırılmıştır.

Veliyüddin dün evine gitmekteken, gene karşısına Murad çıkmış, meseleyi tazeliyerek sustalı ile üstüne hücum etmiştir.

Veliyüddin ise bıçağı hasmının elinden almış ve onu sol memesi altından gene onun bıçağı ile ağırca yaralamıştır.

Suçlu yakalanarak, hâdiseler etrafında zabıta ve adliyece tahkikata geçilmiştir. Veliyüddin alınan ifadesinde, vak'ayı itiraf ederek:

— Üzerime hücum etmişti. Ben de kendimi müdafaa mecburiyetinde kaldım. Bıçağı elinden aldım. Sonra, ne yaptığımı bilemiyorum, demiştir.

Hâdisenin tahkikatı tekemmül ettirilerek, suçlu adliyeye teslim edilecektir.

Yaralı, tedavi altına alınmıştır.

Bir sarhoş 2 gün hapse mahkûm edildi

Sadık isminde biri rakı içerek bir hayli sarhoş olduktan sonra Fatih parkına gitmiştir. Sarhoşluğu gittikçe artan Sadık bir aralık belinden bıçağını çekerek, sağa sola tecavüze başlamıştır.

Hâdiseye derhal zabıta müdahale ederek, suçluyu yakalamış ve dün adliyeye teslim etmiştir.

Sultanahmed 1 inci sulh ceza mahkemesinde muhakeme edilen Sadık, suçlu sabit görüldüğünden, 2 gün müddetle hapse mahkûm edilmiştir.

Bursa esnafı dükkânların saat 19 da kapanmasını istiyorlar

Bursa (Hususî) — Şehrimizde bulunan mağaza ve dükkân sahipleri bele diyeye müracaat ederek tekmlî dükkânların saat 19 da kapatılmasına karar verilmesini istemişlerdir. Kendi herinin de huzur ve istirahat muhtaç olduklarını, rekabet dolayısıyla dükkânlarını geç vakte kadar açık tutmak mecburiyetinde kaldıklarını, çalışmaları için tahdidini dilemektedirler. Keyfiyet belediyece tetkik edilmektedir. Yakında bir karara bağlanacağı haber veriliyor.

Gümüşhacıköy ilkokulları teftiş görmedi

İlk okulların kapanmasına bir ay bile kalmadığı halde kazamış okulları henüz teftiş görmemştir, kıdem zammı alacak öğretmenler endişededirler.

Toplantılar:

San'at mektebi mezunları cemiyetinin toplantısı

Türkiye San'at Mektepleri Mezunlar Cemiyeti Başkanlığından: Cemiyetimize aid nizamnamenin yeni neşredilen cemiyyetler kanununa göre tanzimi için bütün azanın 13-5-939 Cumartesi günü saat 17 de Eminönü Halkevinde yapılacak fevkalâde kongreye teşrifleri rica olunur.

Kan nakînden sonra

Müstakbel bir Alman - Leh harbi mevziî kalabilir mi?

Lehistan'a verilen garantileri tatbik mevkiine koymak icab ederse İngiltere ve Fransa neleri hesap edeceklerdir?

Yazan: Emekli General H. Emir Erkilet

Üçüncü Rayh. memleketi nasyonel sosyalizm esasları üzerine teşkilatlandırıp kuvvetlendirerek Versay muahedesi - ları bağlarından kurtarıldıktan sonra, hiç vakit geçirmeden, coğrafya davalarını tahakkuk ettirmeğe koyulmuştu. Batıda Sar bitaraf mntakasının işgali, Avusturyanın, Südetlerin, Bohemya ve Moravyanın ilhakı ve nihayet Memele yürüyüş şeklinde tebarüz eden Alman hareketleri ve bugünün en mühim meselesi olan Danziği istemeleri hep bu coğrafi siyasetin icablarıdır.

Üçüncü Rayhın bu siyasetinin temelleri şunlardır: Avrupadaki Almanları, yani Almanlarla meskûn yerleri, mümkün olduğu kadar, anavatan Almanya ile birleştirmek; Almanya'ya tabii ve aynı zamanda müdafaaya elverişli hududlara dayanan bir genişlik vermek. Bunların her ikisi de büyük Almanya'yı kurmak içindir.

Almanlara göre, Avrupada ve bugünkü Alman toprakları dışında Danimarkada 40.000, Belçikada 150.000, Fransada 1.700.000, İsviçrede 2.900.000, İtalyada 270.000, Yugoslavyada 700.000, Romanyada 800.000, Macaristanda 600.000, Baltık denizi devletlerinde 280.000, Rusyada 1.100.000 ve nihayet Lehistan'da 1.200.000 yani ceman 7 milyon Alman vardır. Fransada buldukları iddia olunan 1.700.000 Alman şüphesiz Alsas ve Loren Almanlarıdır. Fakat Hitler, Sar eyaletinin işgalini müteakib Alsas ve Lorende gözü olmadığını ve binaenaleyh Almanyanın Fransa ile hiçbir toprak ihtilâfı bulunmadığını söylediği ve bunu Münih'ten evvel de, sonra da tekrarladığı ve hattâ son büyük nutkunda teyid ettiği için, biz de şimdilik Almanya için bir Alsas ve Loren meselesinin mevcut bulunmadığını kabule mecburuz. Rusyadaki 1.100.000 Alman, henüz günün meselesi olmadıkları gibi İsviçrenin Almanlığından da tercihen bahsolumamaktadırlar. Danimarka, Belçika ve şurada buradaki Almanlar ise daha ziyade ekalliyet halindedirler. Halbuki Lehistan'daki 1.200.000 Alman Danziği ile Lehistan Baltık koridorunda ve Almanya - Lehistan hududı boyunca toplu bir halde bulunmaktadırlar. (Haritaya bakınız.)

Bundan başka Hitlerin Fransa topraklarındaki bütün davalarından, muvakkat dahi olsa, vazgeçmesi, doğudaki coğrafi meseleleri hal esnasında nisbeten serbest kılması için idi. Almanyanın batı hududlarını tahkim etmesi ve Fransa ile ademi tecavüz paktını akdetmesi hep bu maksadla olmuştur.

Üçüncü Rayhın bugün doğuda halli icab eden en mühim coğrafi siyaset meseleleri şüphe yok ki, Danziği, kodirod ve Alman - Leh hududunun tasbihi davalarıdır.

Almanya bu davalarında iki esasa dayanır: Biri, milletlerin kendi kendilerini idare hakları, diğeri de Alman tarihî haklarıdır. İkincisi ekseriya birinciyi tamamlamağa yarar. Meselâ eğer Almanya yalnız milliyet hakları iddia etse, ona denilebilir ki ya Çekler? O zaman da bu itiraz, elde ikinci hak olarak, karşı gelinir ve burada zaten bilmem kaç senelik tarihî haklarımız vardır denilir. Meselâ, Arnavudluk için de, burada İtalyanın, tarihî hakları vardır denildiği gibi.

Fakat bu politika, yalnız totaliterlere hâs bir şey değildir. Acaba İngilterenin, uzağa gitmemek için, meselâ İrlandaya hükmetmesi veyahud Fransanın Tunusu benimsemesi acaba hangi haklardan il-

Doğu Prusya ile Almanya arasındaki Leh koridoru ile Danziğin vaziyetini ve Lehistan'da Almanlarla meskûn yerleri gösterir harita

ri gelir? Meselenin esası daima kuvvet; kuvvet bulduktan sonra haklar nasılsa bulunur.

Almanya ile Lehistan arasındaki ihtilâf bugün, yukarıda saydığımız Danziği, koridor ve hududun tasbihi meselelerinden ileri geliyor. Hitler de, nutkunda ve yeni Alman muhtırasında yalnız bunlardan bahsetmiştir. Halbuki Lehistanın ırktığı diğer bir şey daha var ki, o da bir büyük Ukranya teşkilî meselesidir. Bu, şimdilik resmen ortaya çıkarılmış değildir; fakat, hakikatte hem üçüncü Rayhın coğrafi siyaset programında ve hem de bizzat Sovyet Rusya ve Lehistan'da 40 milyon yakın Ukranyanın kafasına kalbinde yer etmiştir: 40 milyonluk büyük Ukranya! Halbuki bütün Ukranyayı ve Baltık küçük devletlerini içine alarak Baltıktan Karadenize kadar büyük bir Lehistan vücutu getirmek de Lehlilerin bir hayalidir.

Almanya, Alman olan Danziği Lehistan'dan artık resmen istedi ve Lehistanın İngiltere ile mütekabil garantiye müstenid bir ittifak aktetmesinden münfaill olarak, Lehistanla olan 1934 ademi tecavüz muahedelerini feshetti. Fakat bu, behemehal harb olacağına delâlet etmez; çünkü, harb Lehistan'a da, Almanya'ya da iyi gelmez.

Lehistanın hiçbir suretle uyuşmağa yanaşmaması halinde eğer Almanya bu memleketteki maksadlarını kuvvetle istihale kalkarsa, Lehlilerin silâhla mukabele edecekleri aşikâr görülüyor, ve bu takdirde, Fransız - Leh ve İngiliz - Leh mütekabil garanti muahedeleri mucibinden Fransa ile İngilterenin ellerindeki bütün vasıtalarla Lehistan'a yardım etmeleri icab ediyor. Bu yardım ya yalnız diplomasi ile, paraca, harb sanayince ve tayyarece yapılır, yahud bilfiil askerî kuvvetlerin müdahalesi ile olur. Bu sonuncu takdirde İngiltere - Almanya ve Fransa - Almanya arasında da harb çıkmış ve Al-

manya istemediği iki cepheli bir harbe girmiş bulunur.

Fakat Almanyanın biri uzakta Doğu Asyada ve diğeri Avrupada iki müttefiki vardır ki bunların böyle bir harb ihtimalinde mühim ve kat'î rolleri olacaktır. Yani Japonya, Sovyet Rusya Avrupada Almanya aleyhine bir harbe girdiği takdirde, Uzakdoğudaki memleketlerine taarruz edeceğini ona bildirmekle beraber, Avrupada Almanya aleyhinde askerî harekâta girişen, İngiltereyi Çin topraklarından tamamen çıkarttıktan başka bunun ve belki de mahmisi Portekiz'in ve Fransanın batı Pasifik sularındaki - Avustralya dahil - bütün müstemleke ve menfaatlerine tasallut edecektir. İngiltere, yeni deniz inşaat programı neticelenmedikçe, Avrupa sularındaki hayatî menfaatlerini ve hattâ anavatanı bir tehlikeye maruz bırakmadan, Uzakdoğuya, Japon donanmasına denk gelebilecek bir donanma gönderemeyeceğinden oradaki İngiliz menfaat ve müstemlekelerini Amerikanın himaye edeceği akla gelebilir. Fakat Japonyanın Pasifikte Amerikan menfaatlerine asla bir sarkıntılık yapmaması ve Vaşingtona bu hususta kuvvetli bir teminat vermesi halinde Amerikanın Japonyayı silâhla men ve tehdide kalkması ve bu uğurda donanmasının büyük bir kısmını feda etmesi muhtemel değildir. Amerika, Pasifik sularında bir harbi ancak, kuvvetli bir İngiliz donanmasının iştirakile, Japonyaya karşı büyük bir üstünlük elde ederse, göze alabilir.

O halde İngilterenin, Avrupada Lehistanı himaye edeyim derken Uzakdoğuda birçok şeyleri Japonyaya kaptırması mümkün demektir. Kezalik Sovyet Rusyanın, hiç te bir dostluk hissetmediği Lehistanı korumak için, Japonya ile, Uzakdoğu eyaletlerini tehlikeye düşürebilecek olan, müsellâh bir ihtilâfa girmek istemesi de varidirdir.

Bir Alman - Leh silâhlı ihtilâfında İta-

İstanbulda 1 Mayıs

Yağmur dünkü Bahar bayramının tadını adamakıllı kaçırmıştı

İslanlmayı göze alarak kırlara çıkanlar, herşeyden evvel çay kaynatıp içmeye ehemmiyet veriyorlardı

Dün kırlarda eglenenler

Dün 1 Mayıstı. Yalnız takvimin şehadetile değil, resmen de bahar bayramı... Fakat dünkü abus çehreli, berdelâcuz kırk beşine kadar, kovalamaca oynayan muhtelif tipte kadınlar.. «Yağ satarım, bal satarım!» şarkılı oyununu oynayan çocuklar.. Gözümü dolduran bu mizan - sen, gününde ödenmeyen bir borcu sü - künetle protesto ediyor gibiydi. Bahar bayramında, sonbaharı aratan bir soğuk gün.. Bulutlar Kâğıthane üstünden ko - şuşuyorlar. Hava Polonyanın istikbal ka - dar karardı. Yağmur gelecek.. Hızlı hızlı yürümeğe başladım. Eğer bu yağmurun adı ahmak ıslatan ise, ben de tepemden turnağın kadar sırsıklam olmağa müs - tabakım! Nitelikim üzerinden zırlı, zırlı sular akarak kendimi bir kahveye güç - ettim.

Dün sabah havanın yağmursuz, fakat serin, güneşsiz ve kapalı olmasına rağ - men, vapurlar, trenler, tramvaylar kıra gidenlerle doluydular. Bilhassa ilmek - tebler akın akın Boğaza, Floryaya, Me - cidiye köyüne ve Yedikule, Topkapı dışı - rasına gidiyorlardı.

Ben de havanın buluttan perdelerine bakarak bir müddet sonra bir hayli u - zunca vodvil oynayacağını tahmin etme - me rağmen kırlara yayılan, içleri yeşillik hasretile dolu İstanbulluları görmek için yakınlarında sığınacak bir damaltı bul - açım ümid ettiğim mesirelere doğru uzanmaktan kendimi alamadım.

Çocukken, bizi mekteble Çırpıcı çayı - rına götürürlerdi. Bu eski çağlardan ka - lan intibaların kuvveti mi bilmiyorum, beni evvelâ oraya sürükledi. Nerede o eski Çırpıcı çayı?.. Şimdi buraya ça - yır demek için çayırın ne olduğunu bil - memek lâzım! Etrafta nasılsa kalakal - mış bir iki bostan ve birkaç yaşlı ağaç, eski Çırpıcının harabeleri. Bir zamanlar burası İstanbulun en gözde mesirelerin - den biri idi. Bilhassa orta sınıfın rağbet ettiği bir yerd. Vakti bu puslu bahar gün - nünde rahmetli Çırpıcıyı pek unutulmuş bulmadım. Âlem gene o âlemde! amma, devran gene ol devrana benzemiyordu.

Ağaçların altına serilmiş kilimlerde bir iki babayani aile... Serinliği terlemekle yemneğe çalışan mekteb çocukları.. bu harab dekor ortasında hareket yaratan şu beş on insan ve mektebler de olmasa bu - rasının bir mezarlıktan farkı kalmıya - cak. İki taş kaide üzerine yerleştirilmiş, yarı surları dökük çaydanlık, küçük bur - nundan soluyarak demlenenirken, havanın serinliğine rağmen ceketini atmış bir kırk dokuzlukta demlenen orta yaşlı vatan - daş.. Sepetten çıkarılan porsilen tabakları avcı kolunda sıraya dizen genç kadın. İki

ağaç arasına kurulmuş salıncağı sallı - yan hanımınine.. Ayaklarına evden ge - tirdikleri terlikleri geçirmiş yirmisinden kırk beşine kadar, kovalamaca oynayan muhtelif tipte kadınlar.. «Yağ satarım, bal satarım!» şarkılı oyununu oynayan çocuklar.. Gözümü dolduran bu mizan - sen, gününde ödenmeyen bir borcu sü - künetle protesto ediyor gibiydi. Bahar bayramında, sonbaharı aratan bir soğuk gün.. Bulutlar Kâğıthane üstünden ko - şuşuyorlar. Hava Polonyanın istikbal ka - dar karardı. Yağmur gelecek.. Hızlı hızlı yürümeğe başladım. Eğer bu yağmurun adı ahmak ıslatan ise, ben de tepemden turnağın kadar sırsıklam olmağa müs - tabakım! Nitelikim üzerinden zırlı, zırlı sular akarak kendimi bir kahveye güç - ettim.

Dedik ya!.. İstanbul havası... Beş da - kika sonra her taraf süt liman.. düşünü - yordum. Acaba çayırdakiler ne âlemde?.. Nisan yağmurunda uğur ararlar amma, Mayıs yağmurunun banyosunda da bir keramet bulunacağını düşünerek olduk - ları yerde kalmışlar mıdır?..

Az sonra güneş, yüzünü bulutlar ara - sından kısmen göstermeğe başlayınca bir cesaret geldi. Yedikuleye doğru yola re - van oldum. Burası daha kalabalık. Ma - rullar bir idare heyeti azası derecesinde göbelenmişler!..

Herkesin elinde bir tane.. bostanların bodur bodur hasır iskemlelerinde mü - temadiyen marul istihlâk ediyor. Piya - sayı arz edilmeyen daha fabrikada bu ka - dar talebe karşılandıklarına bakılırsa, bu sene marul buhranına intizar edile - bilir.

Surların köşe bucaklarında «asıl key - fe» sık sık tesadüf ediliyor. Anlaşılan mezezi marul olan müskiratın neşesi de biraz sulu oluyor. Kulagınızı verin, pay - tak bir ses duyacaksınız:

«Ben esmeri fıstık ile beslerim.»
Biraz daha ileriden daha hâkim bir gramofon sesi haykırıyor:

«Anasını istemem kızım da ver bana»
Dönüyorum ve kendi kendime biraz evvel yaptığım haksızlığı tamir etmek istiyorum:

— Kışın kapalı yerlerde işittiğin şarkılar da bunlardan başka şey mi? Artık kabahati gene marula bulup İstanbulun kış yaz marul yediğini iddiaya kadar git - mezsün ya!

Nusret Safa Coşkun

yanın Almanya'ya yardım hem büyük ve hem de kat'î olabilecektir. Çünkü Alman - ya Lehistanla bir harb vukuunda umum askerî kuvvetlerinin takriben dörtte bi - rini Fransaya karşı bırakacak ve bunlar, batıdaki Alman tahkimatı gerisinde hem Almanyanın Fransız ordusuna karşı mü - dafaasına ve hem de Fransız ordusunun büyük bir kısmını işgale yetebilecektir. Fakat diğer cihette İtalyanın Fransız or - dusuna muadil bir ordusu vardır ki bu, Avrupadaki Fransız topraklarıyla beraber Fransız Afrikasını, ve Mısırla Süveyşi tehdid edebilecektir.

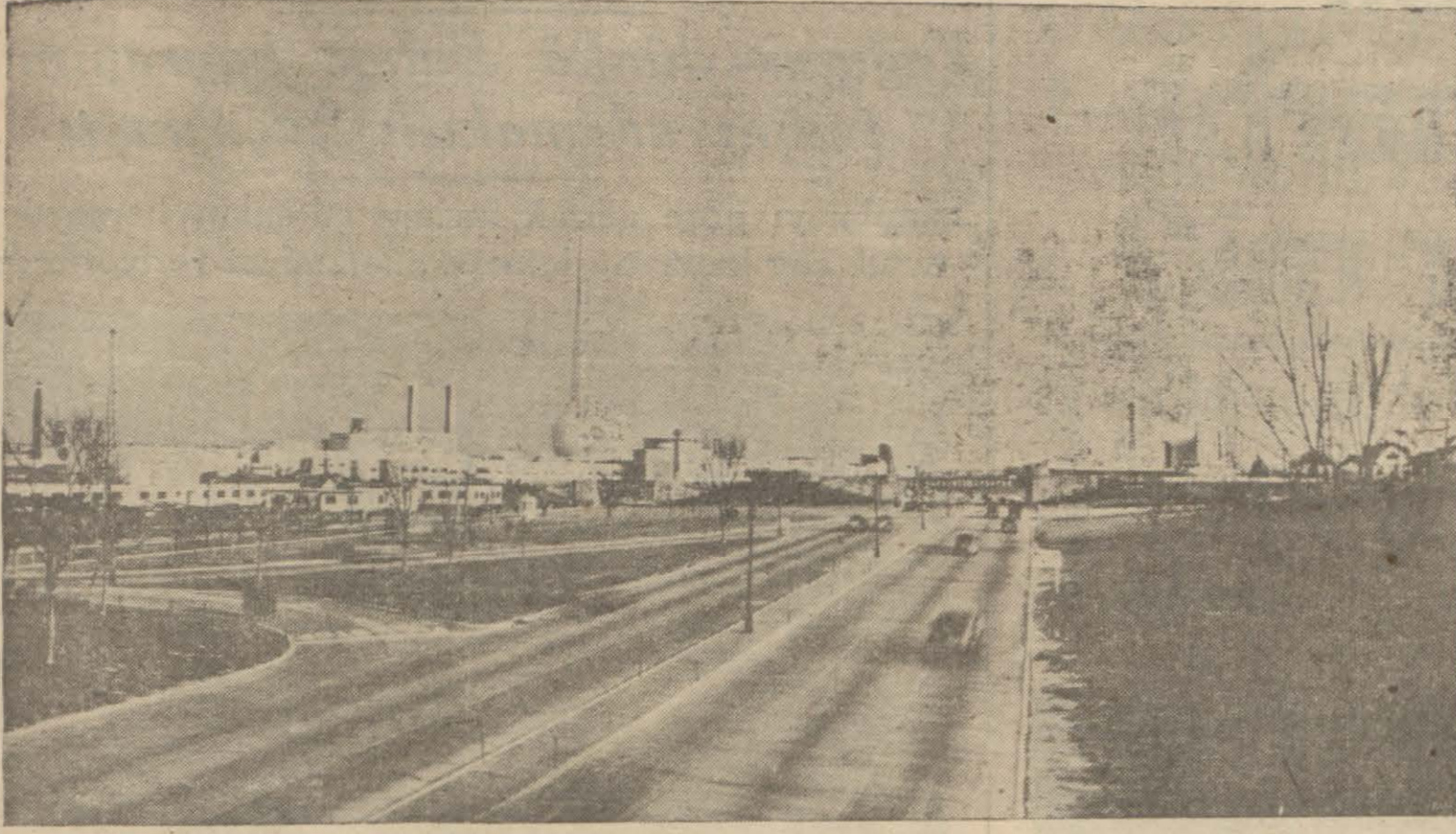
Bu mütalealar gösteriyor ki, İngiltere ve Fransa Lehistan için Almanya ve İ - talyaya karşı, Rusyasız, bir harbe girdik -

leri takdirde, İngilterenin karadaki zaft dolayısıyla, hem Lehistanı kurtaramıya - caktırlar, hem de onların Uzakdoğu, Ak - deniz ve Afrikadaki menfaat ve müstem - lekeleri tehlikeye girecektir. Bu itibarla bir Leh - Alman harbinin mevziî kalması ihtimali vardır ve Hitlerin güvendiği kuvvetli bir ihtimal de budur.

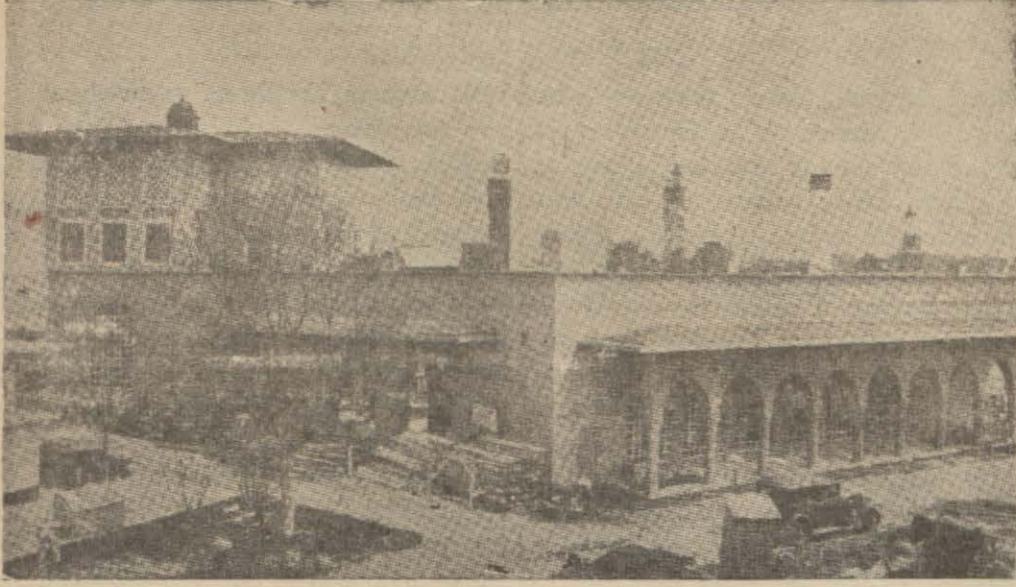
O halde, «bu garantiler ne işe yarıya - cak?» diye meraklanacaklara, bizim ce - vabımız «yedi sekiz ay evvel, Çeko - Slo - vakyaya meselesinde, Rus, Fransız ve İ - ngiliz garantileri ne işe yaradıysalar, şimdi de Danziği ve koridor meselelerinde, İ - ngiliz - Leh ve Fransız - Leh garantileri aynı işe yaramakla kalabileceklerdir, şeklinde olacaktır.

H. E. Erkilet

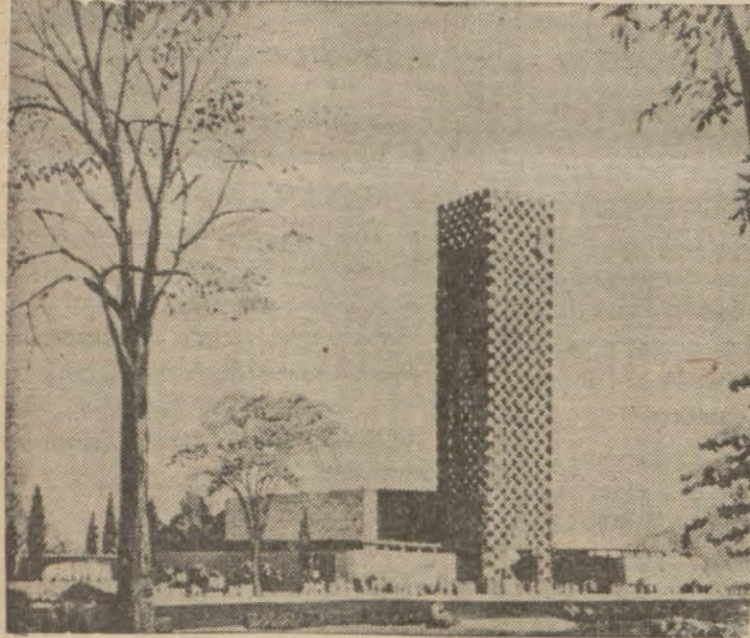
Newyork sergisinden görünüşler

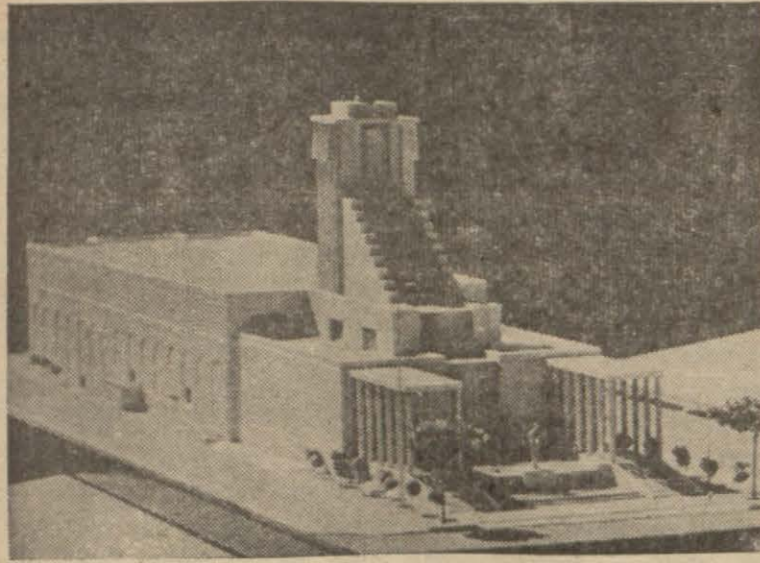
Newyork dünya sergisinin uzaktan görünüşü

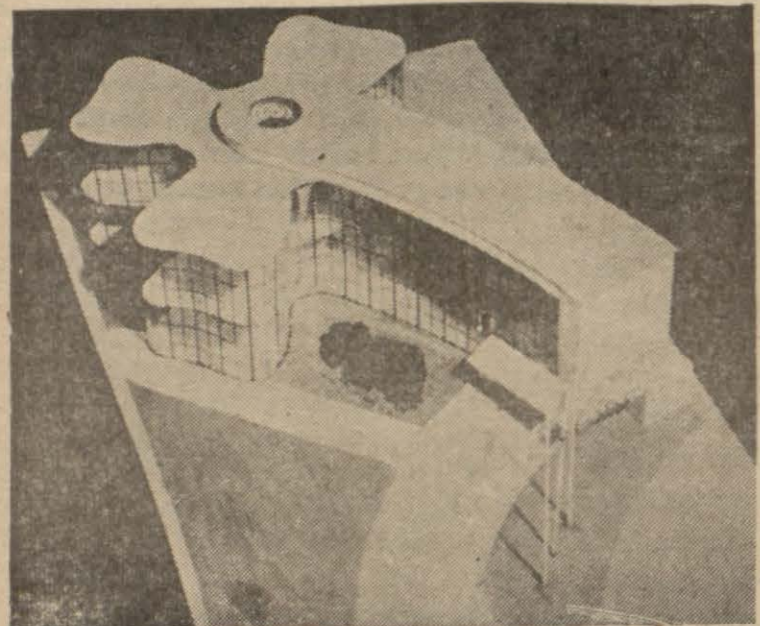
Yukarıda: Türk pavilyonu, Sağda: Japonların sergide teşhir ettikleri inci, elmas ve gümüşten mamul çan

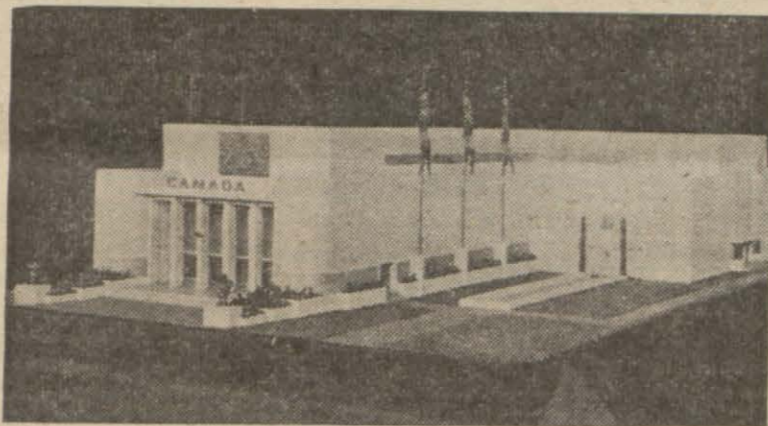
Len pavilyonu

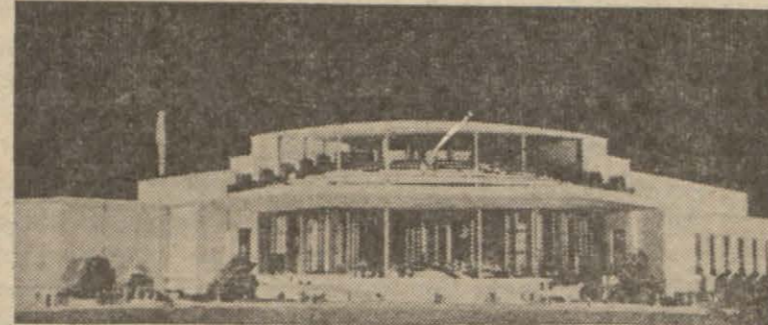
İtalyan pavilyonu

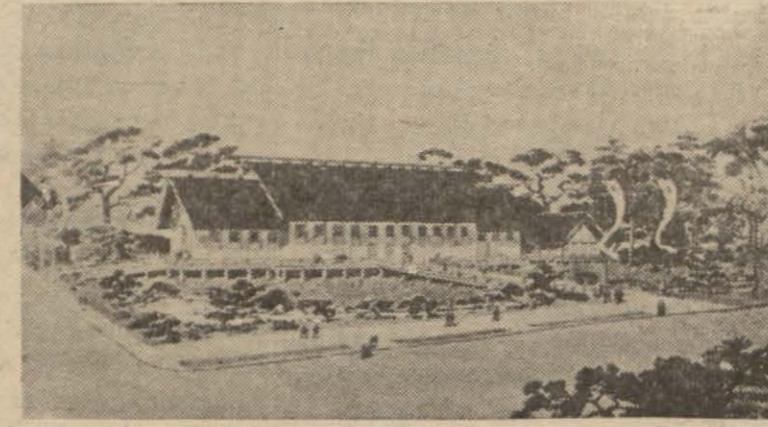
İrlanda pavilyonu

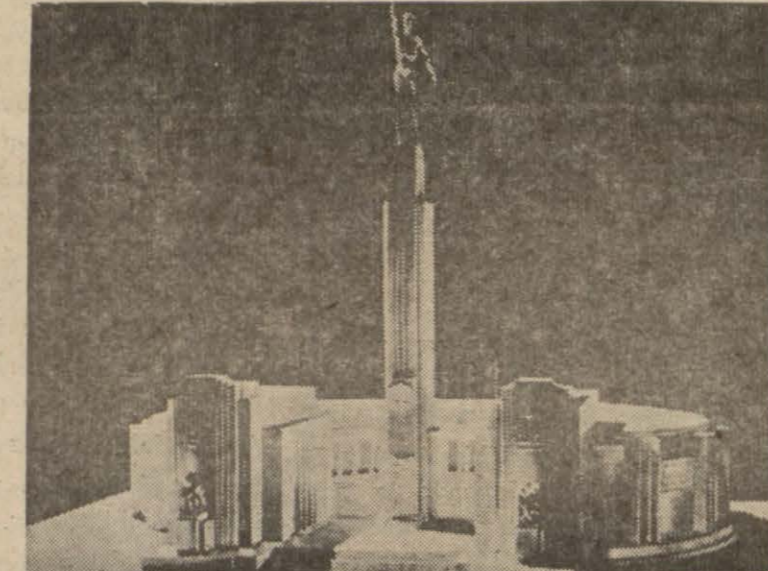
Kanada pavilyonu

Fransız pavilyonu

Japon pavilyonu

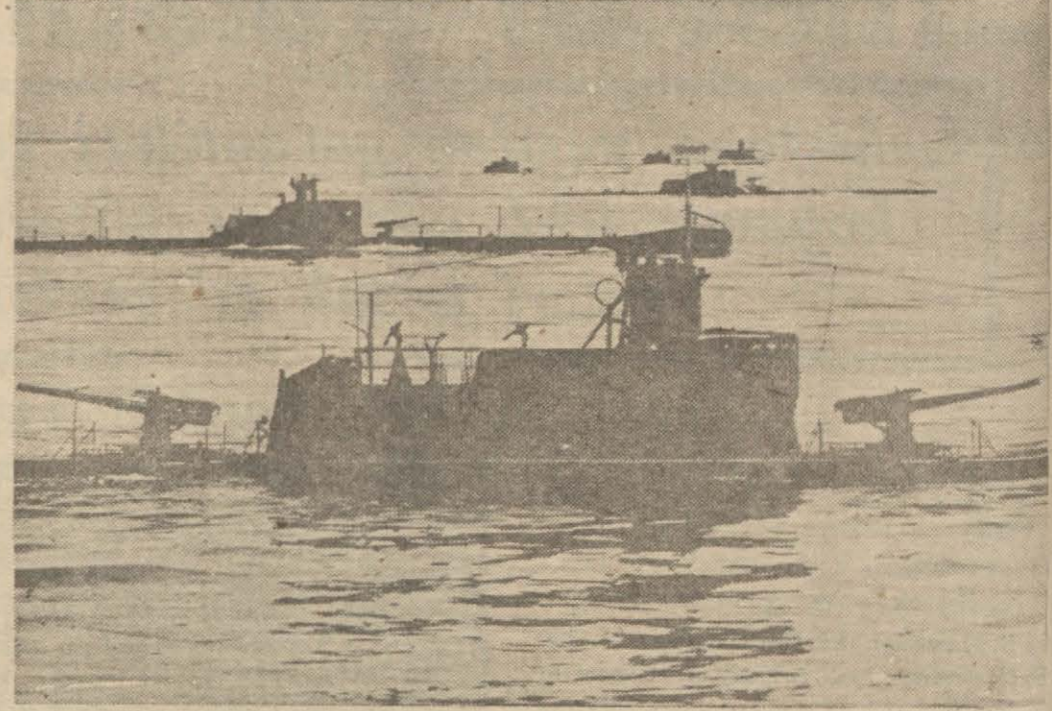

Sovyet pavilyonu

DENİZ VE DENİZCİLİK

İtalyan denizaltıları

Bu denizaltılar bir harb vukuunda Fransa ile Şimali Afrika ve Cebelüttarik ile Portsaid arasındaki nakliyatı sekteye uğratabilirler mi ?

İtalyan denizaltıları manevrada

Bir Fransız mütehassısı yazıyor:

Bir denizaltı filosunun askeri kıymetini ölçebilmek için bazı iptidai prensipleri hatırlamak ve bir denizaltının kıymet ve ehemmiyetini veren âmilin ne olduğunu araştırmak icab eder.

Bu tip geminin ilk vasfı görünmeyişidir; o mümkün olduğu kadar çabuk gözden kaybolmalı, kendisi için hazırlanan tuzakların altından geçebilmek ve suyun altında emniyetle hareket edebilmek için sür'atle derinlere gömüle bilmelidir. Bu şerait ise sağlam bir tekne, mükemmel dalma motorleri ve emin akümülatörleri icab ettirir.

Bir denizaltı gemisinde aranan ikinci vasıf da sür'atidir. Bu sür'at su üstünde kaçan bir düşmanı yakalamak, suyun altında ise çabuk hücum vaziyetine geçebilmek için lazımdır.

Denizaltı gemileri uzun bir zaman bir limana girmek mecburiyetiyle karşılaşmadan denizde kalabilmelidirler. Dizel motorlerinin kullanışı ve denizaltı gemilerine on bin mil nısıf kuru bir saha dahilinde hareket imkânı vermektedir ki bu da sevkülceğ noktai nazardan yapılacak bütün hareketata imkân verir.

Bir denizaltı gemisinin esas silâhı zatihareke torpilleridir. Bunlar, bilhassa bu son zamanlarda çok ehemmiyetli bir ikisafa mazhar olmuşlardır.

İkinci derecede silâhlar da top ve mitralyözlerdir.

Bir denizaltı filosunun askeri kıymeti bu filoyu teşkil eden gemilerin tonaj mecmuundan ziyade bu gemilerin adeden fazla olmasıyla ölçülür, zira, bir denizaltı gemisi suyun altında hareket eden gemiler için torpil atan bir vasıta ve bunun 300 yahud da 400 ton olmasının hiç bir ehemmiyeti yoktur. O daima aynı derecede tehlikelidir.

Denizaltı gemileri nasıl kullanılırlar? Bunların birçok vazifeleri vardır, fakat bütün bu vazifeler şu esas ve gaye etrafında toplanırlar! Düşman münakalatına hücum etmek ve buna mani olmak, deniz yolile yapılan asker, silâh ve zahire nakliyatını işkâl etmek ve geçidleri torpillenmek.

Denizaltı gemileri aynı zamanda mükemmel fleri karakol nöbetçileridirler. En büyük vasıfları da gizli oluşlarıdır. Bunun düşmanın hareketini takip etmek ve zayıf noktalarını bulup çıkarmak işinde de kullanılırlar.

★

Bu vazifeleri yapabilmek için İtalyan denizaltı filosu şu elemanlara malikdir: (1) Uzun seferlere mahsus denizaltı gemileri: Bunların adedi 8 dir. Evsaf-ları aşağı yukarı birbirinin aynıdır. Bunlardan 1936 senesinde denize indirilen (Finzi) isimli geminin hususiyetleri şunlardır:

Su sahında 1932, su altında 1965 ton. Su sahında sür'at 17, su altında 9 mil. Hareket sahası nısıf kutru 13000 mil. Silâhları: İki tane 120 lük top, dört tane 13 lük makineli tüfek, 8 tane 533 milimetrelük kovan.

Bu gemiler açık mahzelerde yapılacak uzun seferlere mahsustur. Çok derinlere dalabilirler.

(2) Otuz üç tane (orta seferler) e mahsus denizaltı gemisi. Bunlardan 1938 de denize indirilen (Marcello) isimli geminin vasıfları:

Satihda 941, suyun altında 1250 tonilâto. Sür'at: satihda 17, denizaltında 9 mil. Hareket sahası 9000 mil. Silâhları: İki tane 100 lük top, iki makineli tüfek, 55 lük iki kovan.

Bu gemilerin yukarıda zikrettiğimiz tiplere nazaran farkları sadece hareket sahasında kendini göstermektedir. silâhları aşağı yukarı aynıdır, bunlar bol bol bir ay denizde kalabilirler.

(3) 48 adet küçük seferlere mahsus denizaltı gemisi.

Bunlardan (Perlo) isimli olanının evsafı şudur:

Satihda 620, denizaltında 855 ton. Su üzerinde sür'at 15, denizaltında 8 mil. Hareket sahası 4000 mil. Silâhları: Bir tane 100 lük top, iki mitralyöz ve 533 lük 8 tane kovan.

Bu denizaltı gemilerinin hareket sahası, yukarıdakilerin yarısı kadar ufaktır. Maamafih 4000 mil de fena bir mesafe değildir. Bu gemiler bilhassa Akdeniz ihtiyaçları için imal edilmişlerdir. Bunlar mükemmel birer gözcüdürler.

(4) 5 tane (Mayın) döken denizaltı. Bunlardan 1937 de denize indirilen (Focor) un evsafı:

Deniz üstünde 1109, denizaltında 1530 ton. Denizüstünde sür'at 16, denizaltında 8 mil. Hareket sahası 9000 mil. Silâhları: Bir tane 100 lük top, iki mitralyöz, 533 lük altı tane kovan ve 40 tane (mayın).

Bu gemiler bütün Akdenize mayın dökülebilirler. Bunlar bilhassa, Ron ve Nil ağzlarına ve Tunusun şark sahillerinde çalışabilirler. Aynı zamanda yolda tesadüf edecekleri düşmanları tahrib edebilecek şekilde silâhlıdır.

İtalyan denizaltı filosu yakında, şimdi hali inşada bulunan şu gemileri de kadrosuna ilâve etmiş olacaktır: 5 tane 950 tonluk orta seferlere mahsus denizaltı gemisi, bir tane 1120 tonluk mayın dökücü denizaltı gemisi ve henüz evsafı ilân edilmemiş olan yirmi yeni sefine.

Eğer eskiliği dolayısıyla hizmet harici bırakılmış olan 7 tane denizaltı gemisini hesaba katmazsak İtalyan denizaltı filosu 94 parçadan tereküb etmektedir.

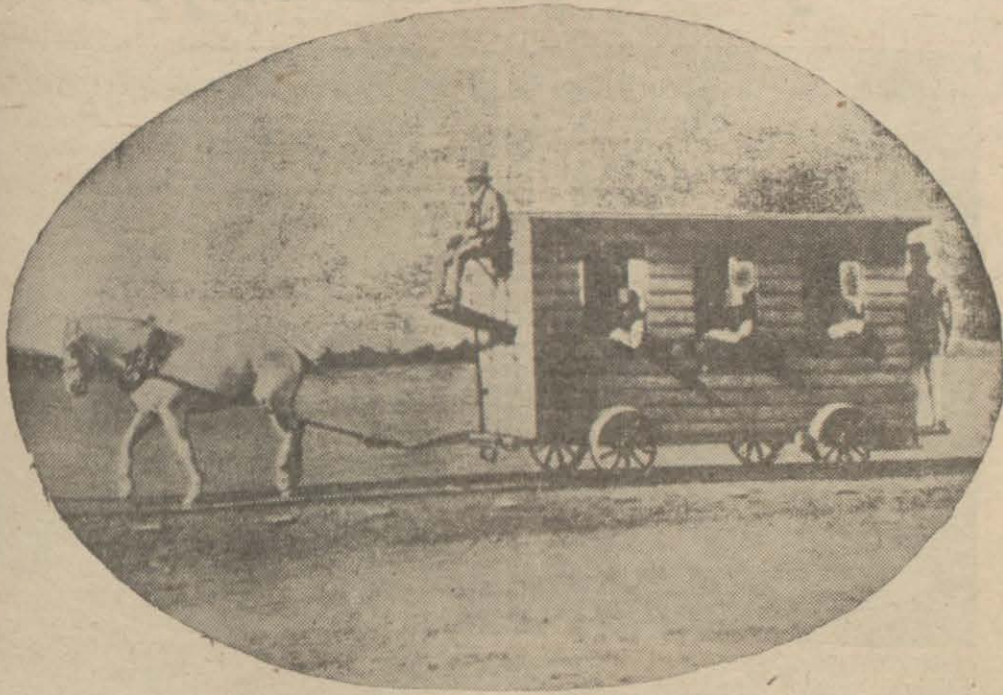
Bu gemilerin üzerlerine almak mecburiyetinde kalacakları vazifeleri tam manasile yerine getirebilecek evsafta oldukları da anlaşılmaktadır.

İtalyanın Akdeniz ortasındaki coğrafi vaziyetinin yardımıyla İtalyan denizaltı gemilerinin Fransa ile şimali Afrika ve cebelüttarik ile Portsaid arasındaki nakliyatı sekteye uğratmaktan korkulabilir.

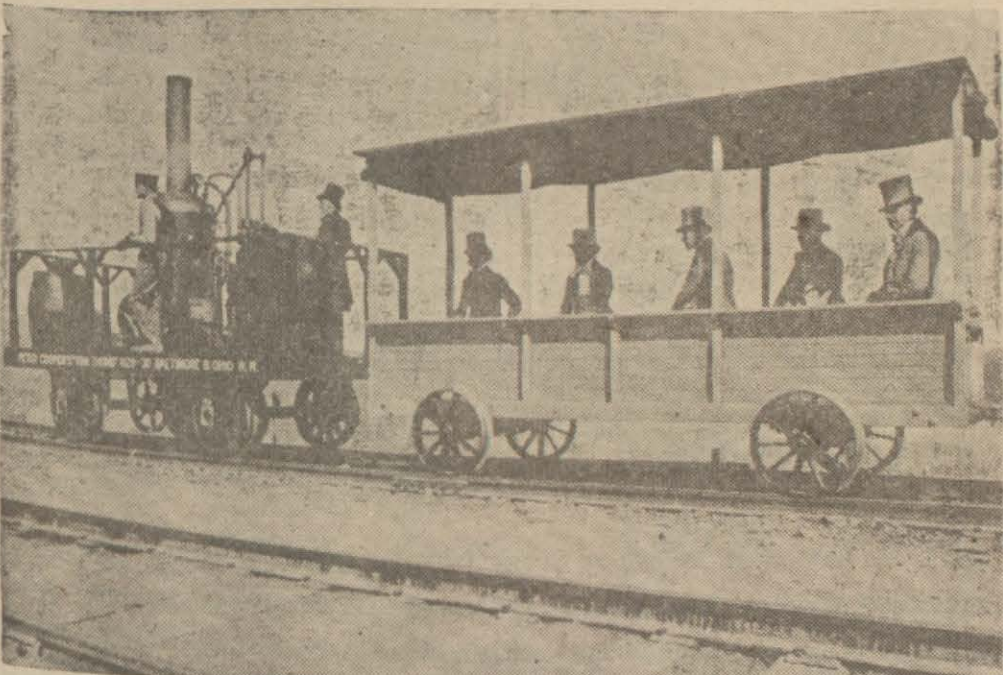
(Marianne) dan

Şimendiferin resimle tarihi

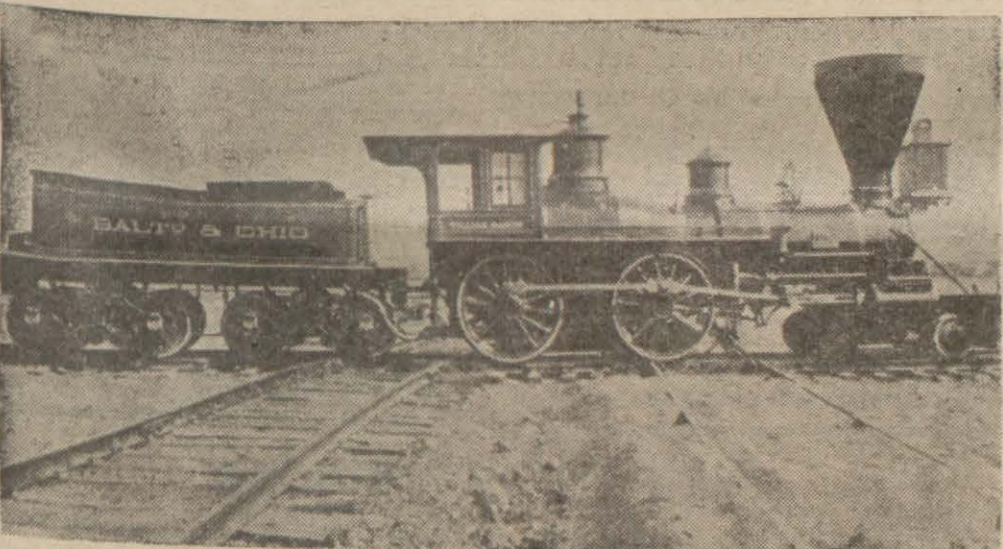
Navyork sergisindeki modellere göre

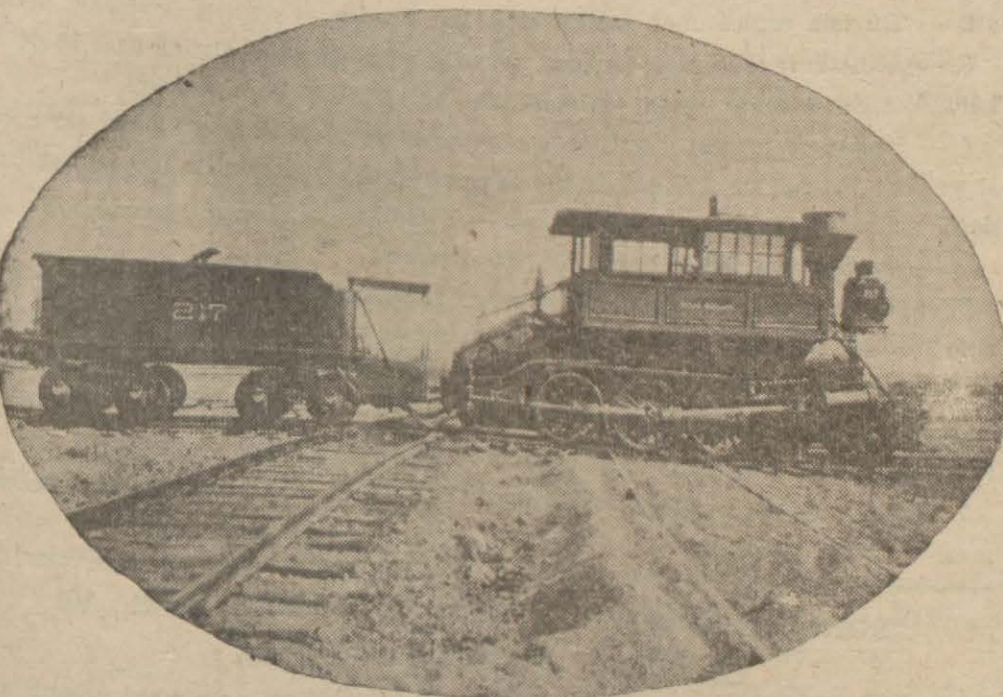
19. yüzyılın başlarında demiryolları üzerinde hareket eden atlı arabalar

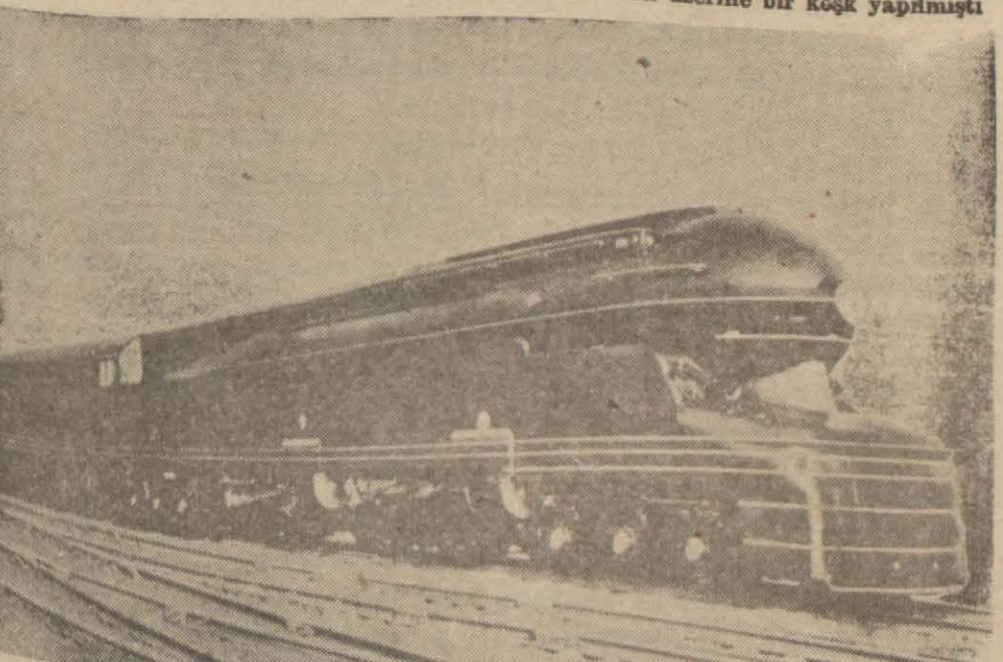
1830'da Baltimore'da işlemeğe başlayan ilk buharlı lokomotif

1836'da ufkü kazandı ilk marşandiz treni

1845'te semilerde olduğu gibi makinist için kazanın üzerine bir köşk yapılmıştı

Nihayet bugünkü dünyanın en büyük lokomotifi (ağırlık 526 ton, sürat saatte 100 mil)

KAHKAHA

Delil

Kadın hasta idi, öleceğini anlamıştı, Bağı ucunda bekleyen kocasına:

— Ben ölürsem sen Neclâ ile evlenirsin, diye üzülüyorum.

Dedi. Kocası yemin etti:

— Vallahi billâhi Neclâ ile evlenmem.

— Evlenirsin, çünkü Neclâ bana benzer.

— İşte evlenmiyeceğime en kat'î delil!

— Kalk kalk kocacığım, bu gece gene uyku ilâcını almadan yatıp uyumuşsun, kalk ta bir yudum iç!

— Gençken dairede uyuşuverirdim. Birkaç senedenberi uyku ilâcı almazsam akşama kadar gözümü kapayamıyorum.

Ağlarım

Karı koca birlikte oturuyorlardı. Bir zaman dereden, tepeden konuşular. Kadın konuşmak isteniyor zaman sustu. Susmasını fırsat bilen erkek karısına sordu:

— Ben ölürsem ağlar mısın?

Karısının gözleri o anda yaşardı:

— Bilmez misin, ben her zaman ehemmiyetsiz şeyler için de ağlarım.

— Ancak bir kişi alabilirim.
— Öyleyse karımı almaz?
— Teşekkür ederim.. benim bir tane var. O yetiyor.

Kadına dair

Kadın ve içki olmasaydı, dünyada ne fenalık olurdu, ne cinayet... Fakat dünya dünya, olur muydu?

— Venus güzelliğinin tam manasile bir timsalidir. Çünkü taştandır.

— Kalbim var!
Diyen kadının sözüne inandım. Çünkü altmış yaşında idi. Ve kalb hastalığı vardı.

Her hırsız kendisinde olmıyan şeyi çalar. Kadın da öyle. Kendisinde olmadığı için erkeğin kalbini çalar.

Kadın:

— Ben susmasını da bilirim, söylemesini de!

Dedi.
— Öyle ise sus!
Dediler.

— Susacağım; dedi, fakat evvelâ söyleyeyim.

Söylemiye başladı ve sözünü bitiremediği için sustuğunu göremediler.

Adamın biri arkadaşına:

— Geç kaldığım geceler eve dönerken karıma ne söyleyeceğimi uzun uzun düşünürüm.

Arkadaşı gülmüş:
— Ben de hiç düşünmem! demiş.

— Karına ne dersin?
— İşte geldim karıcağım derim; üst tarafını o söyler.

En iyi göz boyayan kadın, en iyi boyanan kadındır.

Güzel kadın, kendinden güzel kadınla bir arada görülmekten hiç hoşlanmaz.

Çirkın kadın, her zaman kendinden çirkınını gözönüne getirerek müteselli olur.

★★★

İltibas şakaları

— Napolyon nedir?
— Eskiden doksan beş kuruşa geçen Fransız parasıydı.

— Saadeti tarif eder misin?
— Bilmiyorum musun, karşı komşunun kızı. Annesi çağırırken duydum. Saadet gel, kafanı patlatacağım.. diyordu.

— Ben menekşe istiyorum.
— Fazla geldin amma, geçen hafta Gülsümü aldık. İşinden mi memnun değilsin de şimdi de menekşeyi istiyorsun?

— Tevfik Fikrete bayılıyorum.
— Sus ayıb olur, senin yaşındaki genç kızlar herkesin içinde sevdiği insanlardan bahsedip; bayılıyorum; ayıyorum dememelidirler.

Saçlarından bahsediyordu:
— Benimki altı aylık nasıl.
— Ne dedin, ne dedin?
— Altı aylık; dedim.
— Hiç haberim yok. Demek göbe olduğunu altı aydır sakladın ha!

— Karşınızdaki eve kim taşınmış.
— Bir tavuk meraklısı olacak
— Nereden bildin?
— Dün bizim oğlan bir arkadaşla konuşurken duydum, arkadaşına karşıdaki eve öyle piliçler geldi ki görme! dedi.

— Nedim, devrinin en kuvvetlisi idi.
— Kurddereliden kuvvetli olabileceğini hiç zannetmem.

— Frenk neye derler?
— Bir nevi gömlektir, bir nevi üründür, bir nevi çilektir.

— Ne okuyorsun?
— Bir aşkın tarihini.
— Tarihe çalıştığın kadar riyaziyye de çalış ta sınıfta kalmıyasın!

— Ben ümidle yaşıyorum.
— Evlendiniz mi? Yoksa metresin mi?

★★★

Gönüle dair

Gönül mide manasına da gelir.. misal mi istiyorsunuz:
— Midem bulandı!
Diyecekler yerde:
— Gönülüm bulandı.
Derler.

Hırsızlar içinde hiçbir kanunun cezalandırmadığı hırsız gönül hırsızdır.

Göz görmeyince gönül katlanır, derler. Göz göre göre de katlanan gönül olmaz mı ki!

Gönül, Nasreddin Hoca'nın türbesine benzer. kapısı vardır amma, duvarları yoktur.. kapısı kapalı da olsa içine girilebilir.

Para ile gönül satın alınmaz, fakat kiralanabilir.

Gönül hastalığının bir tek tedavî çaresi vardır: Züğürtlük. Züğürtlük kapıdan girdiği zaman gönül pencereden kaçar.

Gönül teşrifat nedir bilmez.. sarayda da yaşar, kulübede de.

Gönül hem yapıcı, hem yıkıcıdır, bazan ev yapar, bazan ev yıkar.

İnsan ihtiyarlar da gönül ihtiyarlanmaz ne muftu o insana..

Gönül kimin peşinde giderse onu güzel görür.

Hasisin kesesinin ağızını hiç kimse açtıramaz amma.. bir kere de gönül tecrübe etmelidir. Belki o açtırabilir.

★★★

— Otelinizde bir gece daha kalacağım amma uyku ilâcı istiyorum.
— Siz mi içeceksiniz?
— Tahta kurularına içirmek kabul olsa ben içmezdim.

Hırsız bulmaca meraklısı olursa

İngiliz karikatürü

Fotoğraf tahlilleri

Neş'eli olmakta ısrar eden bir tip

Izmir S. Kayguz karakterini soruyor:

Soyadının delâlet ettiği manayı tatbik etmeği bir prensip olarak kabul etmiş ise de, gene kayıtlara bağlandığı ve hâdiselerin kendisine olan nisbetleriyle alakalandığı görülür. Zoraki de olsa neş'eli olmakta ısrar eder. Elinden iş gelir, tertib ve tanzim işlerinde becerikli davranır.

★★★

Batıl itikatlara kapılmamak şartile

Safranbohudan Salâhaddin istikbalini soruyor:

Batıl itikatlara saplanmamak ve hayatını tesadüflere bağlamaktan kurtarmak şartile müsbet bir yolda yürümesi lâzımdır.

★★★

Bedeni zorluklara mukavemetli bir geuç

Inegöden Mehmed fotoğrafının tahlilini istiyor:

Başkalarının direktifi altında yorulmadan çalışır ve bedeni zorluklara tahammül gösterir. Menfaatlerini dağıtmaktan, eline gelen parayı ısraftan çekinir.

★★★

Azimkâr bir çocuk

Bursadan Faruk Dönendimir karakterini soruyor:

İstekleri üzerinde ısrar eder. Menfaatlerini hesablar. Parayı bolca sarfetmekten ziyade çekinerek kullanır. Arkadaşlarına pek sokulmaz.

★★★

Duygulu bir çocuk

Boludan Tahir Özkan karakterini soruyor:

Çabuk müteessir olur. Fena muameleye gelemmez, hemen gücünür. İyi sözlerle kusurlarını düzeltir. Tok gözlü hareketleri vardır.

★★★

Neş'eli ve konuşkan bir genç

Çorludan Ayni Kasar, karakterini soruyor:

Nadiren neş'elini kaybeder. Arkadaşlarıyla şakacı ve alaylı konuşur, bir hâdiseyi etrafı ile anlar ve anlatır. Münakaşa yaparsa da, mücadelede yavaşmaz. Mevduiyeti etrafını sıkmaz.

★★★

Neş'isini muhafaza eden genç

Amasyadan Tevfik karakterini soruyor:

Kederli işlere yavaşlar. Gürültü ve kavga etmekten çekinir. Neş'isini muhafaza etmek ister. Arkadaşlarıyla alaylı konuşur, şakalaşır.

Asılsız akidelere inanmamak lâzımdır

Alaçadan Sırrı, istikbalini soruyor:

İstikbalden haber vermek bizim işimiz değildir. Hem böyle şeylere inanmak zararlı olur. Her insan tuttuğu yola göre kendisine bir istikbal yaratabilir. Başkalarının istikbale dair söyleyeceklerine bağlanmak ta beyhude bir oyalanmaktır. Batıl akideleri kafadan silmek ve buna mukabil müsbet hareketleri ihmal etmemek lâzımdır.

★★★

Kendine daha ziyade güvenmesi lâzımdır

Istanbuldan İhsan muvaffak olup olamayacağını soruyor:

Yersiz övünmek hislerine kapılmadan kendine daha ziyade güvenmesi muvaffakiyet ihtimallerini çoğaltabilir.

★★★

Fikir ve kararlarını sık değiştirmiyen bir tip

Diyanisbağırardan Said Bilgin karakterini soruyor:

Bildiği ve inandığı şeyde ısrar ve mukavemet eder. Tecavüz edici hareketleri yoktur, buna mukabil müdafaada kuvvetli davranabilir.

★★★

Çabuk barışmıyan bir tip

Istanbuldan S. Ö. karakterini soruyor:

Çabuk kızmaz ve caymaz. Fena muameleyi unutmaz. İğbirarı devamlı olabilir. Ağır ve yavaş konuşur, sözleri ve fikirleri canlıdır.

★★★

İsteğine ait şartlara sahip ise

Beşiktaştan Muharrem asker olup olmayacağını soruyor:

Sihhi bir mâni olmadıkça ve diğer şartlara da sahip oldukça dileğine kavuşmak mümkündür.

★★★

Nikbinliğe kıymet veren bir tip

Eskişehirden H. Yasin, karakterini soruyor:

Anlaştığı insanlara karşı ciddi ve vefalı davranır. Birdenbire kendini belli etmez. Başkalarına minnet etmekte müstağni olur. İntizam kayıtları dahilinde temiz giyinir. Bazan bir inad ve iddia uğruna zararlar katlanır. Benliğine kıymet ve ehemmiyet verilmemesini ister.

RADYO

Ankara radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1890 m. 189 Kcs. 180 Kw.
T.A.G. 18.74 m. 18199 Kcs. 80 Kw.
T.A.P. 21.76 m. 9465 Kcs. 80 Kw.

SALI - 2/5/39

12.30: Program. 12.35: Türk müziği - Pl. 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15: Müzik (Karışık program - Pl.) 13.45 - 14: Konuşma (Kadın saati - Ev hayatına aid.) 17.30: İnkilâp tarihi dersleri - Halkevinden naklen. 18.30: Program. 18.35: Müzik (Virtüözler - Pl.) 19: Konuşma (Türkiye postası.) 19.15: Türk müziği (Fasî heyet.) Tahsin Karakuş ve arkadaşları - Safiye Tokayın iştirakile. 20: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.15: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Ruşen Kam, Cevdet Kozan, Reşad Ezer. Okuyanlar: Necmi Rıza Ahiskan, Semahat Özdenes. 1 - Hüzam peşrevi. 2 - Dedenin - Hüzam yürük semaisi: Rehi aşkında. 3 - Selânikli Ahmedin - Segâh şarkı: Zevk olur giryelerim. 4 - Kanun taksimi - Vecihe. 5 - Tatyosun - Hüzam şarkı: Suyi kâtanede. 6 - Hacı Arif beyin - Segâh şarkı: Olmaz ilâc sinel saptapreme. 7 - Şevki beyin - Hicaz şarkı: Affeyle suçum ey gültür. 8 - Salâhaddin Pınarın - Hicaz şarkı: Kalmadı bende ne arzu. 9 - - Karcıgar şarkı: Bilmem ki safa neşe bu ömrün. 10 - Lemnin - Karcıgar şarkı: Çeşmani o mehveşin elâdır. 21: Konuşma. 21.15: Esham, tahvilât, kambiyo - nukut ve ziraat borsası (fiat.) 21.25: Neş'eli plâklar - R. 21.30: Müzik (Radyo orkestrası - Şef: Praetorius.) 1 - Giovanni Paesello - Ji Barbieri di Seviglla operasından uvertür. 2 - Michael Haydn - Senfoni do majör, op. 1. Nr. 3. a) Allegro Spiritoso. b) Rondo, un Poco Adagio. c) Final, Fugato, Vivace Assai. 3 - Luigi Boccherini - Senfonia la majör. a) Allegro Assai. b) Minuetto - Trio. c) Andante. ç) Finales, Allegro ma non troppo Presto. 4 - K. Atterberg - Barok süiti, op. 23. a) Antrata. b) Sarabanda. c) Gavotto. ç) Pastorale e Gagliarda. d) Siciliana. e) Giga. 22.30: Müzik. (Oda müziği - Pl.) 23: Müzik (Cazband - Pl.) 23.45 - 24: Son ajans haberleri ve yarınki program.

BANKA KOMERÇİYALA İTALYANA

Tamamen tediy edilmiş sermayesi:
700.000.000 İtalyan Lireti

Merkezi: MİLANO

Bütün İtalyada, İstanbul, İzmir, Londra ve New-York'ta Şubeleri vardır.

Haricteki Bankalarını:

BANCA COMMERCIALE ITALIANA (France) Paris, Marseille, Toulouse, Nice, Menton, Monaco, Montecarlo, Cannes, Juanes - Pins, Villefranche - sur - Mer, Casablanca (Maroc).

BANCA COMMERCIALE ITALIANA E ROMENA: Bucarest, Arad, Braila, Brasov, Cluj, Costanza, Galaz, Sibiu, Timichoara.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA E BULGARA: Sofia, Burgas, Plovdiv, Varna.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA PER L'EGITTO, Alexandria d'Egypte, Elkahire, Port - Said.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA E GRECA, At'na, Pire, Selânik.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA TRUST COMPANY, Philadelphia.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA TRUST COMPANY - New-York.

Müşterek Bankalar

Banque Française et Italienne pour l'Amérique du sud, Paris.

Arjantinde: Buenos-Alres, Rosario de Santa Fé.

BRESILYA'da: Sao-Paulo ve başlıca şehirlerinde şubeler.

CHİLİ'de: Santiago, Valparaiso.

COLOMBIA'da: Bogota, Barranquilla, Medellin.

URUGUAY'da: Montevideo.

BANCA DELLA SVIZZERA ITALIANA: Lugano, Bellinzona, Chiasso, Locarno, Zurich, Mendrisio.

BANCA UNGARO - ITALIANA S. A. Peşte ve başlıca Şehirlerde Şubeler:

HRVATSKA BANK D. D. Zagreb, Susak.

BANCA ITALIANO - LIMA Lima (Perou) da başlıca Şehirlerde Şubeler:

BANCA ITALIANO - GUAYAQUIL Guayaquill.

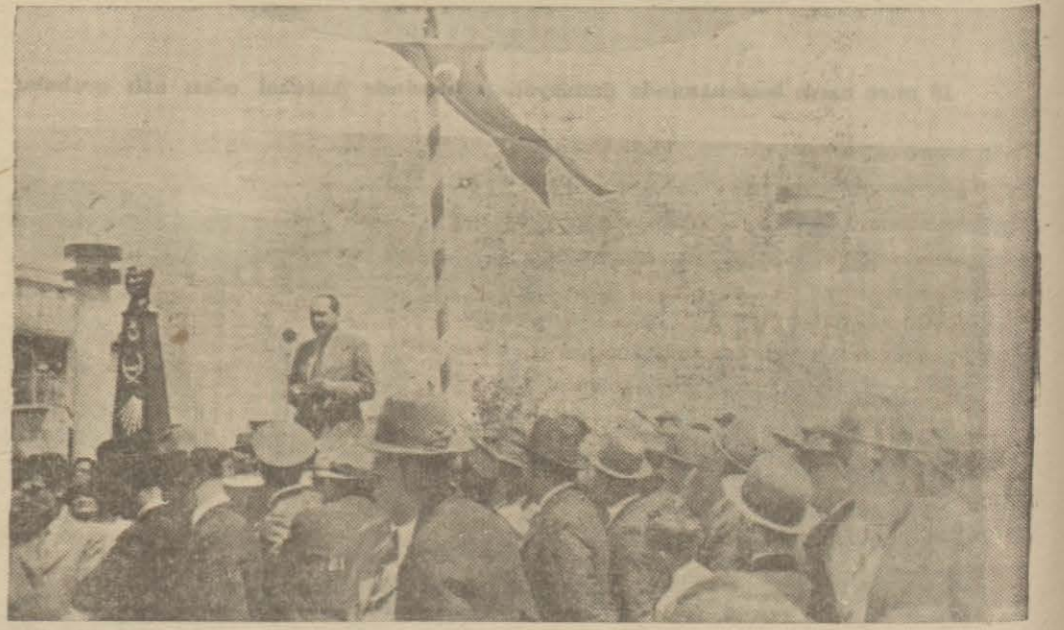
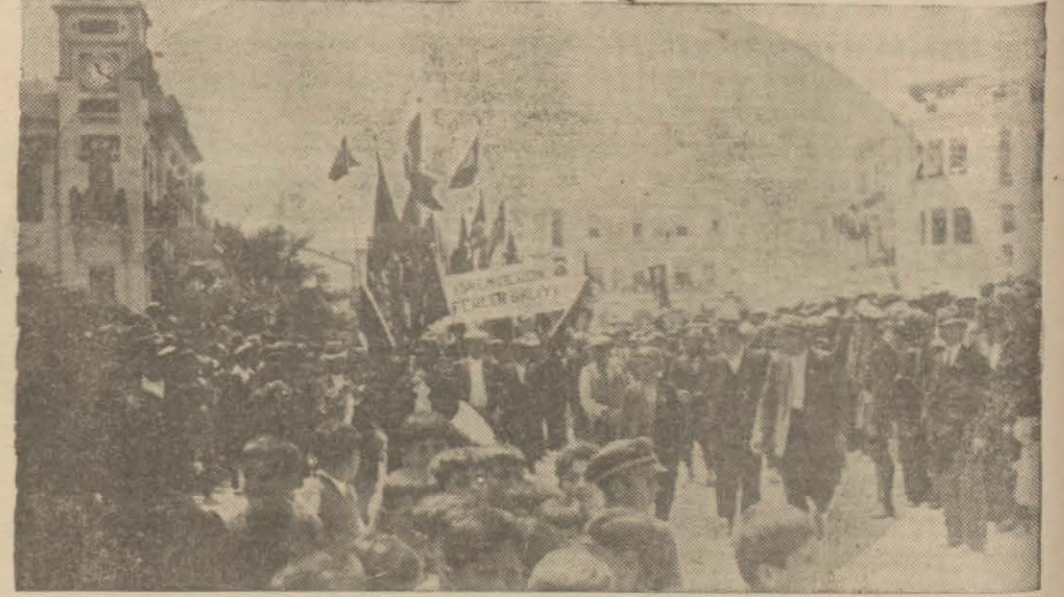
İstanbul Merkezi: Galata, Voyvoda Caddesi, Karaköy Palas. Telefon 44845.

İstanbul Bürosu: Alalemcılar Han. Telefon 22900 /3/11/12/15

Beyoğlu Bürosu: İstiklâl Caddesi No. 247. Telefon: 41046.

Kasalar icarı: İtalya ve Macaristan için ve Touristique çekleri ve B. O. İ. TRAVELER'S çekleri.

Hatayda Hakimiyeti Milliye ve çocuk bayramı

Hatayda Hakimiyeti Milliye ve Çocuk bayramı coşkun tezahürat içinde kutulmuş. Antakya, İskenderunda, Belânda ve bütün Hatay nahiye ve köylerinde halkın iştirakile birçok merasim yapılmıştır. Merasime esnaf birlikleri, köylüler, halk, mektebiller iştirak etmiştir. Yukarıdaki resimler bu merasimden intibaldır. Alta tören meydanında nutuk söyleyen Hatay gazetesi sahibi Nur Genç ve halk görülmektedir.

Samsunda radyofonik temsil

Samsun (Hususi) — Son hafta içinde Halkevi gösterit şubesi tarafından radyofonik temsil olarak (Yarım Osman) adlı 3 perde 1 tabluluk köy piyesile Ahmed Vefik Paşanın Molyerden adapte ettiği (Zor Nikâh) adlı komedisi ve İbnirrefik Ahmed Nurinin (Son Altes) piyesi oynanmıştır.

Samsunda konferanslar

Samsun (Hususi) — Çocuk haftası resmi programı mucibinle Pazar, Salı ve Perşembe günleri Doğumevi başta başi Dr. Kenan Aker, Samsun gazetesi başmuharriri Vedad Ürfi Bengü, öğretmen Faruk Kugay tarafından Halkevi radyosunda çocuk terbiyesi mevzulu birer konferans verilmiştir.

Nafia Vekâletinden

- 1 — Diyanbakır - Cizre hattının 35 + 455 inci kilometresi ile 51 + 845 inci kilometresi arasındaki demir köprülerin Diyanbakırdan iş başlarına nakli işi kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.
- 2 — Bu işin muhammen bedeli kırk bin liradır.
- 3 — Münakasa 17/5/939 tarihine tesadüf eden Çarşamba günü saat 15 de Vekâletimiz demiryollar inşaat dairesindeki komisyonda yapılacaktır.
- 4 — Mukavele projesi, eksiltme şartnamesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi ve koli listesinden mürekkep bir takım münakasa evrakı iki lira mukabilinde demiryollar inşaat dairesinden tedarik olunabilir.
- 5 — Bu işin muvakkat teminatı 3000 liradır.
- 6 — Bu münakasaya girmek isteyenler 2490 numaralı kanun mucibince İbrazına mecbur oldukları evrak ve vesikalarını ve mezkûr kanun tarifati dairesinde hazırlayacakları fiat tekliflerini havi zarflarını 17/5/939 tarihinde saat 14 de kadar numaralı makbuz mukabilinde demiryollar inşaat artırma eksiltme ve ihale komisyonu reisliğine teslim etmeleri lâzımdır.
- 7 — Posta ile gönderilecek tekliflerde vaki olacak teahhür nazarı dikkate alınmaz. «1575» (2992)

İstanbul Sıhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

- Nümune hastaneleri için lâzım olan 3000 kilo birinci nevi tıbbî pamuk açık eksiltmeye konulmuştur.
- 1 — Eksiltme 13/5/939 Cumartesi günü saat 12 de Çağaloğlunda Sıhhat ve İqtimaf Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu komisyonda yapılacaktır.
 - 2 — Muhammen fiat: Kilosu 110 kuruştur.
 - 3 — Muvakkat garanti: 237 lira 50 kuruştur.
 - 4 — İsteklişer şartnameyi hergün komisyondan alabilirler.
 - 5 — İstekliler cari seneye aid Ticaret Odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalar ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektubu ile birlikte belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. «2932»

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

- 1 — Deniz vasıtaları için 57 kalem boya vesair malzemenin 12/5/939 Cuma günü saat 11 de kapalı zarf eksiltmesi yapılacaktır.
- 2 — Tahminî bedeli 7850 lira ve ilk teminatı 589 liradır
- 3 — Evsaf ve şartnamesi komisyondadır. Görülebilir.
- 4 — İsteklilerin o gün eksiltme saatinden bir saat evveline kadar 2490 sayılı kanunun tarifi veçhile hazırlayacakları teklif mektublarını komisyona vermemeleri. Komisyon Galata Eski İthalât Gümrüğü binasındadır. «2872»

Son Posta

Fotoğraf tahlili kuponu

İsim

Adres

DİKKAT

Fotoğraf tahlili için bu kuponlardan adedinin gönderilmesi şarttır.

Sovyet - Fransız ve İngiliz görüşmeleri neticelenmek üzere

(Baştarafı 1 inci sayfada)

vetlilerinden biri olduğunu söylemiştir.

Hitler diğer memleketlerin Almanya'nın hayatı sahasını kendisine vermek istemediklerinden şikâyet etmiştir. Mumaleyle fikir ayrılıkları devrinin Almanya'da sona erdiğini söylemiştir. Taarruza uğradığı takdirde Alman milleti ve bilhassa gençlik Almanyanın hürriyetini müdafaa etmek üzere müttelifan harekete geçecektir.

Hitler ikinci nutkunu öğle zamanı imparatorluk sarayında söylemiştir.

Mumaleyle boşverimi, ilkbahar bayramı olan 1 Mayısın hakiki mahasını dememiş olmakla itham etmiştir. Sınıf mücadelesini, demokrat iktisadçıların mücedulelerini, tenkid etmiştir. Hitler, müttehid Almanyanın mevcudiyeti ne lüzum gösteren hayatı saha nazariyesini müdafaa etmiştir. Hatib, bazı ecebi gazetelerin iddialarına rağmen sulhe karşı olan bağlılığını teyid etmiş, nas-sonal sosyalizmin vücade getirdiği esonyal methederek Almanyanı bütün vasıtalarla müracaat ederek silâhlendirdiğini söylemiştir.

Hitler, Alman milletini ittihadı davet etmiş, «Aramızda ittihad olmazsa mahvoluruz» demiştir. Eski nesillerin memnuniyetisizliği istihza edrek onlara genç nüfusla misal olarak göstermiştir. Hitler, Alimanzimamdarların fikri seviyelerinden takdirle bahsetmiş, diğer zimamdarları harbi istemekle itham etmiştir.

Beynelmilel matbuatın yalanlarından bahseden hatib, netice olarak beynelmilel garantilerden ziyade garb istikâmlarına güvendiğini söylemiştir.

Hitler akşamüstü Münih'e gitmek üzere Berlingen hareket etmiştir.

Rusya ile Fransa ve İngiltere arasındaki müzakereler

Londra 1 (Hususî) — Gazeteler, mütecevizce karşı müsterek cephe tesisi hakkındaki müzakerelerle meşgul olmakta berdevamdar.

Times gazetesi, müzakerelerin ağır, fakat memnuniyeti mucib bir tarzda ilerlemekte olduğunu yazıyor.

Daily Telegraph, Moskovadaki İngiliz büyük elçisine bu hafta kat'î talimat verileceğini zannediyor.

Bu gazeteğe göre, Sovyetler üç taraflı bir İngiliz - Fransız - Sovyet ittifağını teşkilini teklif etmişlerdir.

Londra 1 — Sovyet teklifleri bu sabahki gazetelerin başmakalelerinin mevzuunu teşkil etmektedir. Bu makalelerde sureti umumiyede Sovyetlerin aşağıdaki tekliflerde buldukları kaydedilmektedir.

1 — Sovyetler Birliği, Fransa ve İngiltere arasında bir garanti teatisi,

2 — Sovyetlerin İngiltere ve Fransa tarafından Polonya ve Romanya'ya verilen garantilere iştirakleri,

3 — Fransız - İngiliz garantilerinin Litvanya, Letonya ve Estonya'ya da teşmil.

4 — Holânda, Belçika ve İsviçreye verilen garantilere Sovyetlerin iştiraki.

Bu sistemin tahakkuk etmesi ümidini izar etmekle beraber Daily Telegraph gazetesi, başlıca zâfın mes'uliyetin yalnız bazı memleketlere inhisar ettirilmesinde olduğunu yazmaktadır. Meselâ İngiltere ile Fransa, Yunanistana yaptıkları taahhüdü ifa etmek mecburiyetinde kaldıkları takdirde Polonya ne yapacaktır?

News Chronicle, şöyle yazıyor:

«Sovyet hükümetinin cesaretle ortaya attığı yapıcı plânın amelî bir tesir icra edebilmesi için derhal siyasî ve askerî görüşmelere başlamak lâzımdır.»

Diğer taraftan, bugün Avam Kamarasında sorulan bir suale cevap veren Çemberlayn, Sovyetler Birliği hükümetine müzakerelere devam edilmediğini, ancak şimdiki halde bu babda fazla birşey söyleyemeyeceğinden dolayı müteessir bulunduğunu beyan etmiştir.

Attlee'ye cevap veren Çemberlayn, Sovyet Rusyadan bir takım teklifler alınmış olduğunu ve istişarelere devam edilmekte bulunduğunu doğru olduğunu kabul etmiştir.

Başvekil, tedricen ilerlemekte olan müzakereler hakkında tafsilâta girişmenin çok müşkül olduğunu söylemiş ve şöyle demiştir:

— Bu mesele, bizim hükümetimizden başka diğer hükümetlerin de nazarı itibare alınması suretile mevzu bahsedilmesi lâzım gelen bir meseledir.

İngiliz kabinesinin içtimalı

Londra 1 (Hususî) — Bu sabah Başvekil Çemberlayn'ın riyasetinde toplanan kabine, mecburi askerlik kanununun tatbiki hususlarını görüşmüş ve beynelmilel vaziyette mütecevizce karşı vücade getirilecek müsterek cephe hakkında muhtelif devletlerle yapılan müzakerelere aid raporları tetkik etmiştir.

Kabine toplantısı 2 buçuk saat sürmüştür.

Toplantıdan evvel, Başvekil Çemberlayn, işçi muhâlefet liderlerinden Atli ve Grinvudu kabul ederek, kendilerile yarım saat kadar görüşmüştür.

Bu sabah millî müdafaa konseyi de ayrıca toplanmış ve askerlik kanununun tatbiki meselesile meşgul olmuştur.

İngiliz Hariciye Nazırının görüşmeleri

Londra 1 (Hususî) — Hariciye Nazırı Lord Halifax bugün Fransız büyük elçisi Korben ile Yunan orta elçisini kabul etmiştir.

Alman maslahatgüzarı da Hariciye Müsteşarı tarafından kabul edilmiştir.

Tahrân dönüşü iki tayyarecimiz şehid düştü

(Baştarafı 1 inci sayfada)

bir kısmı Miskin köyü civarına ve birinde avdet ederek Tahrana inmeğe mecbur kalmışlardır. Filo içerisinde yalnız bir tayyarenin bütün müskülâta rağmen yoluna devam ederek Diyarbakura vardığı oradan gelen telgraftan anlaşılmıştır.

Tayyarelerin Tebrizde toplanmaları ve hava müsaid olduğu takdirde tekrar uçararak memleketi avdet etmeleri mukarredir.

Harbiye vezirliği ile Türkiye büyük elçiliği arasında tayyarecilerimize azamî yardım gösterilmesi için temaslar yapılmaktadır.

Tayyarecilerimizden ikisi mecburi bir iniş neticesinde kazaya uğramış ve her biri mürettebatından birini maalessif şehid vermiştir. Diğer mürettebat sühattedir. (A.A.)

Tahrân 1 (A.A.) — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Tayyarelerimiz memleketi dönmek üzere Cumartesi günü uçuşları esnasında iki tayyarecimizin şehadeti neticelenen ve hepimizi mateme garke den müessif kaza karşısında dost ve kardeş İran çok candan alâka göstermiş ve bu acımızı samimî ve içten paylaşmıştır.

Müessif kazanın ve iki tayyarecimizin şehadeti tahakkuku üzerine dün sabah Hariciye Veziri Âlâm, Türk heyetinin misafir bulunduğu konağa gelerek heyetimiz Reisi Ali Rana Tarhana ve Türk heyetine Âlahazreti Hümayun Şehinşah ve İran hükümeti adına taziye bulunmuştur.

Hariciye Veziri, Genel Kurmay Başkanı ve Hava Komutanı da Türk heyetine ve Orgeneral Kâzım Orbaya ayrica taziyede bulunmuşlardır. Hariciye Veziri Âlâm, büyük elçiliğe de giderek büyük elçiyi Şehinşah ve hükümet namına taziye etmiştir.

Başvekil Cem, büyük elçimiz Enis Akaygene hükümetin taziyelerini bildiren bir mektub göndermiştir. Afgan Hariciye Veziri, Afganistanın Tahrân büyük elçisi ve Afganistanın Moskova büyük elçisi sabık Ankara büyük elçisi Sultan Ahmed Han da berayı taziye heyeti ve büyük elçiliği ziyaret etmişlerdir.

Irak heyeti ve Irak elçiliği erkânı da berayı taziye büyük elçiliğimizi ziyaret etmişlerdir.

Afganistan heyeti matemimiz sebebiyle Saadabad pakt müessillerine verileceği öğle ziyafetinden feragat etmiştir.

On yıllık neşriyat sergisi dün açıldı

Ankara 1 — Maarif Vekâleti tarafından hazırlanan 10 yıllık neşriyat sergisi bugün açılmıştır.

Açılış merasiminde Başvekil Refik Saydam ile Parti Genel Sekreteri Fikri Tuzer, meb'uslar, vekâletler ileri gelenleri, sefirler ve sefaretlar erkânı neşriyat kongresine iştirak etmek üzere buraya gelmiş bulunan delegeler, matbuat müessilleri hazır bulunmuşlardır.

Maarif Vekili Hasan Âli Yücel söylediği bir nutukla yeni Türk harflerinin kabulündenberi geçen 10 yıllık kültür hareketlerinin kısa bir tarihçesini yapmış ve Başvekil Refik Saydamın sergiyi açmak lütfunda bulunmalarını rica etmiştir.

Refik Saydam muvaffakiyet temennisiyle kordelâyı keserek büyük bir muvaffakiyetle tertib edilmiş olan sergiyi gezmiş ve takdirlerini ifade eylemiştir.

Maarif Vekilinin nutku

Maarif Vekili Hasan Âli Yücel şu nutku söylemiştir:

«Sayın Başvekilim, sayın davetlilerimiz,

Bundan on yıl önce kültür hayatımızın en mühim dönümlerinden biri olan yeni Türk harflerinin kabulü ve bütün memlekette derhal tatbikine geçilmesi inkilâb tarihimizin en mühim safhalarından biri olmuştur. Türk cemiyetini, ilerlemeğe engel her türlü bağlardan koparıp kurtarmış olan Ebedî Şefimiz Atatürk, milletine ettiği hizmet ve iyiliklerin en önde gelenlerinden birini bu mevzuada yapmış olmak vesilesile de anmağın millî bir vazife bilirim. Asırlar ve asırlar irfan nimetinden Türk milletini güç istifade ettirmekte en tesirli âmillerden biri olan eski harfleri bırakıp rasyonel ve tatbikatile daha kolay bir harf sistemi koymak ve medenî vasıfların ilki olan okur yazarlık davasını Türkler için kökünden halletmek hareketinin başında, gene onu gördük. Ebedî Şef, aynı zamanda Türklerin, ebedî başöğretmenidir. Bütün yüreği-mizle bağlı olduğumuz hatıraına sevgi, saygı ve minnetlerimizi tekrar etmek benim için bir zevk, fakat hazin bir zevk oluyor.

Biraz sonra içeri girdiğiniz zaman, onun başladığı ve Millî Şefimiz Büyük İsmet İnönü'nün sarsılmaz bir inan ve yorulmaz bir irade ile, diğer bütün işlerde olduğu gibi parlak bir surette tahakkuk ettirdiği bu inkilâbın yaygın eserlerini göreceksiniz. 10 yıl içinde resmî, hususî kurumların, devletin ve şahsın teşebbüsleriyle basılmış kitaplar, mecmualar, gazeteler gözünüzü alacak ve eminim ki görüşlerinizi iftiharla dolduracaktır. Hayalinizde yapacağımız küçük mukayeseler bile, benim bu tahminimde aldanmadığımı gösterecektir. Dün bizim okuduğumuz e-lifbelerle bugün Türk çocuğuna okutduğumuz alfabeler, dün millete ve efkârı umumiyeye verdiğimiz gazeteler ve mecmualarla bugün takdim ettiğimiz, umumiyetle dün basılan kitaplarla bugün basılmış olanlar... bunları birkaç dakika sonra gözlemlerinizle gördüğünüz vakit hayalinizde yaptığınız mukayeselerin hakikatte ne kadar yerinde olduğu meydana çıkacaktır.

Türk inkilâbı büyük Türk tarihinin hiçbir safhasında tesadüf edilmiyen bir sürat ve isabetle, başladığı her işde muvaffak oldu. Bunun en büyük sebebi, inkilâbı ruhunun çok şey istemesi, çok şey yapmağa teşebbüs etmesi, fakat memleket hizmetlerinde yaptıkları asla kendini yeter bulmamasıdır. Bu on sene içerisinde basılmış her nevi eserlerin yekünü ihmal edilmez bir kemmiyet teskil etmekle beraber, derhal ifade etmeliyim ki içimizi rahat ettirmiş ve bizi doyurmuş değildir. Hatı yazıcılık, basım ve kitab tekniği bakımından, her iki manada Türk san'atı keyfiyet itibarile büyük bir terakki eseri göstermiş olsa da, bunun daha iyisini yapmak arzusu bu yoldaki işte-kelerimizi tahakkuk ettirecek esaslı bir programın hazırlanmasında ancak bizi teşvik edici bir amil oluyor.

Tamamlanmamış bulduğumuz ve yarın için daha mükemmelini yapmağa var irademizle karar aldığımız memleket işlerini, bütün yüksek emellerimizin yüce şahsında topladığımız gör-

Leh - Alman gerginliği artıyor, yeni hâdiseler oldu

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bu cümleden olarak Almanyanın, Ukranya ve orta Lehistandaki ekalliyetlerini ayaklandıracığı söylenmektedir.

Lehistan ve Danzig

Varşova 1 — İyi malûmat almakta olan mehafiler göre Bek, Almanyanın geçen Cuma günkü muhtırasına vereceği cevabda «Polonyanın Danzigdeki hukukunun muhafazası için garantiler isteyecektir.

Bu garantilerin mahiyeti hakkında hiç bir şey söylenmemektedir, ancak birçok gazeteler, serbest şehir üzerinde Polonya himayesinin tesisi talebinde bulunmaktadırlar.

Kurier Warszawski gazetesi, Danzig'in Polonya tarafından işgali ihtimalinin de nazarı dikkatten dur tutulmaması icab ettiğini yazmaktadır. (A.A.)

Leh gazetelerinin neşriyatı

Varşova 1 (A.A.) — Express Poranny gazetesi yazıyor:

Danzig meselesi, Almanların düşünmekte oldukları şekilde Polonya için mevcut değil idi. Yalnız Polonya, Milletler Cemiyetinin nüfuzunu kaybetmesi dolayısıyla serbest şehir statüsünde bir ta-dil yapılmasına teşebbüs edilmesi zarurî olduğu mülahazasında bulunuyorlar.

Danzig «meselesi» şimdiki manasında, resmî Alman teşebbüsleri ile mevzu bahis olmuştur ve binnetice bu mesele-nin Alman siyasetinin usul ve esaslarına göre tetkik edilmesi icab eder. Memel arazisinin ne suretle işgal edildiği ve İngiltere ve Polonya ile olan itilâfların ne veçhile feshedildiği gözönünde bulundugundan bu usullerin ne olduğuna takdir etmek çok kolaydır. Bundan böyle, bu siyasî usullere, bu usullere ihlâs derece-sine ve mün'akid itilâfların tefsirine itibak etmek zarureti vardır. Memelin işgalinden ve Danzig hakkındaki Alman metalibatından sonra Alman siyasetinin Baltık denizi hakkındaki siyasetinin gayeleri pek vazıhtır. Bu gayelerden açıkça müsteban olduğuna göre Almanya, Polonyanın Baltık denizi ile muvasalasını kesmek. Vistül nehrinin her zaman ele geçirmek ve bütün coğrafi, tarihi ve iktisadî sebeplerden dolayı Polonyanın «hayatî sahası» na mensub olan arazide nüfuzunu kuvvetlendirmek istemektedir. Şu halde Polonya hükümetinin Polonyanın Danzigdeki garantilerini, hukuk ve menafini tesis edecek olan metalibatını her zaman olduğundan ziyade ileri sürmek mecburiyetinde bulunduğu aşikârdır.

Leh - Alman hududunda hâdiseler

Varşova 1 (A.A.) — Kurjer Warszawski gazetesi, Alman Silezyasındaki Oppeln'de Leh aleyhtarını bazı hâdiseler vukubulduğunu kaydeylemektedir.

Bulgaristanın toprak vemahec talepleri

(Baştarafı 1 inci sayfada)

nezdinde tavassutta bulunmuş olduğuna dair, son zamanlarda ecebi matbuatında çıkan haberlere telmihen, böyle bir teşebbüs yapılmadığını kat-

mekle bahtiyar olduğumuz Millî Şef İsmet İnönü'nün emrinde ve devrinde gerçekleştirmek ve başarmak, bizim için saadet verici bir gaye, bütün varlığımıza yayılmış bir imandır.

Onun, daima hatırimda tuttuğum şu sözünü bir kere daha huzurunuzda tekrar edeceğim:

«Yüksek, medenî, ileri bir millet olmak davası oyuncak mıdır?»

Medenî bir millet olmak davasında ve medeniyette ilerlemek iddiasında bulunduğumuz göre, Millî Şefimizin bu sözünü her sahada olduğu gibi kültür alanında da tahakkuk ettirmek ödevindedir.

Bu hızla ve bu imarla çalışmak, yapılanların daha iyisini yapmak azminde ve kararındayız. Onun için, şimdi göreceğinizden daha olgun ve zengin bir millî nesriyat takdim etmek vadini, lütfen davetimize icabet buvurmanızı bir şükranı olarak kabul etmenizi bilhassa rica ederim.

Maarif Vekilinin ziyafeti

Ankara 1 (A.A.) — Birinci Türk neşriyat kongresi delegeleri şerefine Maarif Vekili Hasan Âli Yücel tarafından Gazi Terhîve Enstitüsünde bir çay ziyafeti verilmiştir.

Danzig'de hâdiseler

Varşova 1 (A.A.) — Danzige gelen haberlere göre bir takım meşhul eghas Danzigdeki Polonya kilisesinin camlarını taşıyarak kırmış ve diğer birçok Polonyalı dükkânların da kapılarını katre-na boyamıştır.

Polis bu hâdiselere mâni olmak için hiç bir teşebbüste bulunmamıştır.

Lehistan'da mahkûm olan Alman kızları

Varşova 1 (A.A.) — D. N. B. Ajan'ı bildiriyor:

Dün Nesen'de dokuz Alman kıza, kanunsuz şekilde bir cemiyet kurduklarından dolayı iki aydan iki seneye kadar hapse mahkûm olmuşlardır. Bu cemiyet 1936 da kapatılan cemiyettir.

Lehistan'dan yükselen bir ses! «Çeklere ve Litvanyahlara yardım edelim!»

Varşova 1 (A.A.) — Millî Parti şeflerinin toplantısında söz alan Kwalski şu beyanatta bulunmuştur:

Harbiden içtinab imkânsızdır. Zira Almanya yalnız Orta Avrupa ile Doğu Avrupasının kontrolünü istemekle kalmamakta, aynı zamanda Belçika, Holânda, İskandinavya ve Şimalî İtalya -Triyeste- üzerinde de emeller beslemektedir.

Hatib, Hitler'in barıştan bahsederken bir taarruz hazırlamak için vakit kazanmak istediğini bildirmiş, Polonyanın istiklâlini kazanması için Çeko-Slovakya ve Memel'i geri alması için de Litvanyaya yardım etmesi lâzım geldiğini ilâve etmiş ve Polonyanın İngiltere, Fransa ve Romanya ile ittifağını büyük bir memnuniyetle karşıladıktan sonra Sovyetler Birliği ve Litvanya ile olan ittifağın genişletilmesi lehinde bulunmuştur.

Leh Hariciye Nazırının görüşmeleri

Varşova 1 (A.A.) — Polonya Hariciye Nazırı Beck bugün Fransız sefiri Noel'i kabul etmiştir.

Diğer taraftan dün Varşovaya dönen Polonyanın Berlin büyük elçisi Lipski ile de, önümüzdeki hafta Alman muhtırasına vereceği cevab hususunda görüşmüştür.

Fransızların endişeleri

Paris 1 — Bazı gazeteler Almanyanın Polonyaya karşı gelecekteki hattı hareketini endişe ile mütalea etmektedirler.

Epoque gazetesinde Kerillis diyor diyor ki:

«Danzig «Gauleiter» inin Führer tarafından çağırılması oldukça manalıdır. Esasen haberlerin heyeti umumiyesi iki gündenberi Alman propağandasının Polonya aleyhine geçtiğini göstermektedir.»

iyetle bildirmiş ve Romanyanın mülk tamamiyetinin hiçbir veçhile mevzu bahsedilemeyeceğini söylemiştir.

Başvekilin bu sözleri, Bulgaristan ve Macaristana tevcih edilen bir ihtar mahiyetinde telâki olunmaktadır.

İngiliz parlamentosunda

Londra 1 — Bugün Avam Kamarasında İngilterenin Balkanları her türlü taarruza karşı himaye ve Bulgaristanın istediği Dobruca ile Ege denizinde bir mahrec meseleleriyle meşgul olup olmayacağı sualine Çemberlayn bu meselelerin alâkadar memleketler arasında müzakere yolu ile halledilmesi lâzım geleceğini söylemiştir.

Bu memleketlerden birinin daha şimdiden İngilterenin tavassutuna müracaat edip etmeyeceği sualine karşı da Çemberlayn istizahçıdan bir suali tahiri olarak yapmasını rica etmiştir.

Berlin, Macaristanı himaye altına almayı mı teklif etti?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Alman zimamdarları, Slovakya üzerinde tesis edilen Alman himayesine müsâbih bir himayenin Macaristan üzerinde de tesisi için, Macar nazırlarına bir İtalyan - Alman müsterek plânı teklif etmişlerdir.

Buna mukabil Almanya, Macar ve Slovak gümrük birliğini vücade getirecektir.

"Son Posta"nın Hikâyesi

BÜYÜLÜ ŞEKERLER

Çeviren : Faik Bercmen

Mösyö Kampitelli:

— Bonjur doktor! diye haykırınca doktor Preo kemali nezaketle mukabele etti:

— Merhaba.. şimdi yanına geliyorum. Otomobilinin kapısını kapıyan doktor bir iki dakika sonra gazinoda oturmakta olan dostu müddeiumumunun yanına gelmişti. Mühimce bir vilâyetin birbirleriyle dost fakat iki muhalif fırkaya mensub iki mühim şahsiyeti bir araya geldi mi havadan, sudan başka konuşacak mevzu bulurlar mı hiç? Bizimkiler de öyle.. bir parça evlerinden, çoluk çocukları, biraz da şekimperverlik ve harici politikadan bahsettikten sonra bir müddet sustular. Doktor Preo, aklına bir şey gelmiş gibi birden acele acele:

— Kuzum, dedi, mahkemeler ne vakit başlayacak?

— On beş güne kadar.. cetvellerde dik-kati çekecek bir şeyler de yok. Vallahi azizim bir kalk, bin şükret! Zira daima taşrahlar listesinde bulunduğun halde yeminliler arasında ismin yok.

— Hele öyle bir şey olsun.. kat'iyen gitmem, hastalanırım.

— Aman doktorcuğum sonra hastalanırın half nice olur?

— Hastalarım, doktorların jüri mevkiine çıkıp ötekini, berikini hapse, giyotine yolladığını görmektense bir müddet onun müşfik tedavisinden mahrum kalmağa katlanırlar.

— Biliyor musun, Luşa davası da bu sefer müzakere edileceklerin arasında. Bu Luşa öyle bir canavar ki bir tarafını kesseniz kanı bile akmaz.

Luşa sözünü duyunca doktoru bir düşünce alır gibi oldu. Parmaklarıyla tempo tutuyormuşçasına masanın üzerine vurmağa başladı. Müddeiumumî sözü bırakmadı:

— Hayatımda bu kadar garib bir cinayet görmedim. Vakiâ, taşrada bu tarz ek-sik olmaz; bu da onlardan biri diyecek-siniz.. fakat hayır bu öyiesi değil. Müs-tantik ile bu iş hakkında uzun boylu gö-rüştim. Garşilerle Luşalar arasında her-hangi bir rekabet davası yokmuş. Çünkü tarlaları birbirine bitişik değil, ki aralarında hır çıktığı diyelim. Sonra öyle sıkı fıki ahbablıkları da yoktu ki..

— Doktorun çehresi gene düşünceli halini muhafaza ediyordu. Cinayetin vuku-unda o da cinayet mahalline çağırılmış-tı. Luşaların küçük oğlu Garşilerin yet-mişlik babalarını akşamın alaca karan-lığında dere kenarındaki söğüderi siper alarak bir tüfekte öldürmüştü. Katil her-halde öğleden akşama kadar ihtiyarın a-rabasına geçmesini beklemiş ve akşamın alaca karanlığından geçen arabaya ateş etmişti. Maktulün yüzü barutun tesirile ezik büzüktü. Doktor bunları gözünün ö-nüne getirerek içini çekti:

— Delikanlı hiçbir itirafa bulunmuyor mu?

— Hayır. Altı aydır tekrar ettiği şey şudur: «Bu ihtiyar canavar ailemize asa-biyet saçıyordu. Bunun önüne geçmek lâzımdı; bunun üzerine onu öldürdüm.» Müstantik tahkikat yaptırmış; Luşaların mallı vaziyetleri de pek fena değilmiş. Çocuklarında hastalık ta yokmuş.

— Evet çocukların hasta olmadığı benim de malûmum. Geçen Martta en küçük çocukları ki - sekiz on yaşlarında bir kız çocuğudur bu - hafif bir anjine tutulmuştu.

— Ya, demek siz cinayetin vukuundan pek az evvel onlara gidip hasta muayene ettiniz?

— İki defa gitmiştim. Hastalık ufak bir anjindi; ve vak'adan bir hafta evvel-di zannediyorum. Hem ben..

— E, siz?

— Hiç canım basit bir şey.. ziyaret ettiğim bütün hastaların listesini yapıp yanında taşıyacak değilim ya..

Müddeiumumî sesini çıkarmadı. Bir aralık kafasını şöyle bir sıvazlayarak ta-bii bir sesle:

— Doktor, dedi, ben senin yerinde ol-sam ne yapardım bilir misin? Bütün ha-fızamı toplar ve ziyaret esnasında Luşa-ların ağzından Garşiler hakkında bir söz çıkıp çıkmadığını yeyahud kindar bir ba-his geçip geçmediğini, bilhassa katil de-likanlının o andaki vaziyetini hatırlamağa çalışırdım.

— İlk ziyaretimde böyle bir şeyin vukuunu hatırlamıyorum.

— Ya ikinci ziyaretinizde?

— Bırak azizim, canımı sıkıyorsun ar-tık. Muayene esnasında etrafımda söyle-nenlere kulak asmam. İnsan bu taşralar-da olup bitenlere, söylenenlere kulak asa-cak olsa kendisini yirminci değil, ancak beşinci asırda zanneder. Bilhassa din ve itikad meselelerinde. Meselâ... Hayır, hayır anlatacak bir şeyim yok.. zaten.

Müddeiumumî kıllı elini doktorun be-yaz eli üzerine koyarak:

— Anlıyorum, ki dilinin altında bir şey var doktor. Boğazına kadar gelmiş, eğer oradan fırlayıp çıkmazsa müthiş bir ra-hatsızlık duyacaksınız! dedi, haydi haydi şu baklayı ağzından çıkariver! Hem ne olacak canım, ben adliye mensub bir adamım; herhangi bir sırrı herkesten faz-la saklayacağımı bilirsiz!

Doktor birden cevap vermedi. Ayağa kalkarak uyuşan bacaklarını şöyle bir gerdikten sonra garsonu çağırıldı. İçtikle-rinin parasını verdi. Doktorun ayağa kalktığını gören müddeiumumî de kalk-tı; otomobili orada bırakıp yürüdüler. Doktor sükutu bozarak:

— Azizim, dedi, sana anlatacağım şey-ler bu cinayetin düğümünü çözecek belli başlı sebebi izah edecek. Bu bildiklerim-le, cahil bir köylüyü ölümden kurtarabil-irsem ne mutlu bana, Maktule ne sen, ne de ben bir şey yapacak kudrette değiliz. İntikamını almak lâzım mı bunu da bil-mem. Ne ise, söze evvelâ yeşil şekerler-den başlayalım.

Müddeiumumî şaşkın şaşkın dostunun yüzüne bakakaldı:

— Bu da nesi? Yeşil şekerin ne münasebeti var bu işde?

— Dur acele etme! Sıra ile anlataca-ğım: Benim ötedenberi kışın haftada iki defa Perşembe ve Cumartesi günleri ço-cuklarını sinemaya götürmek âdetimdir. 9 Mart tarihinde «Çiğnamlıklar âlemi» ve «Ümid» adındaki iki filmi görmeğe git-tik. Sinemada şekerleme ve pasta satan o adamı nereden bulup oraya getirmişler bilmem? Perde arasında, birkaç matma-le ellerinde sepetler pasta ve şekerleme satarlar. Bunlardan birisi de bizim etrafı-mızda dolaşmağa başladı. Çocukların ısı-rarına dayanmadım ve içinde yeşil renkli şekerler bulunan bir kese kâğıdı sa-

(Devamı 13 üncü sayfada)

mak istediğim vakit ona bakıyor, eski zamanları yaşıyorum; fakat hakkınız var; geçen günleri yad etmek ne iyi? Onu satar, parasıyla yol masrafımızı yapar ve borclarımızı öderim.

— Borclarınız mı? Kime borcunuz var?

— Eczaneye ve kasaba...

— Cem'an kaç lira?

— Takriben on, on beş lira kadar bir şey:

— Takriben mi? Tam miktarı bil-miyor musunuz? Şimdiye kadar bütün işlerinizi böyle derme çatma bir şekil-de görmüşseniz, artık bu hale düştüğün-ize hayret etmem.

Hatice hanım bu son istihza sözleri karşısında tekrar başını eğdi. Süheylâ hanım sözünde devam ediyordu:

— On beş lira... Bu masa elî altmış lira eder. Böyle eşya her zaman için mabuldür. Dikkat edin bir hırızın eline düşmeyin... Geriye kalan eşyam-za gelince, bunları da bir eskiciye sat-sanız. Haydi şimdi Allaha ısmarla-dık.

Kesik sesle kendisine teşekkür eden hastanın elini sıktıktan sonra dışarıya çıktı. Nerime, elinde lâmba ile, aşağıya kadar onu teşyi etti. Süheylâ hanime-fendi, merdivenlere ve duvarlara sü-rünmemek için eteklerini kaldırıyor, ayaklarının ucuna basarak yürüyordu. Aşağı taşlıkta ayağı kırık bir taş çarp-tığı için homurdandı:

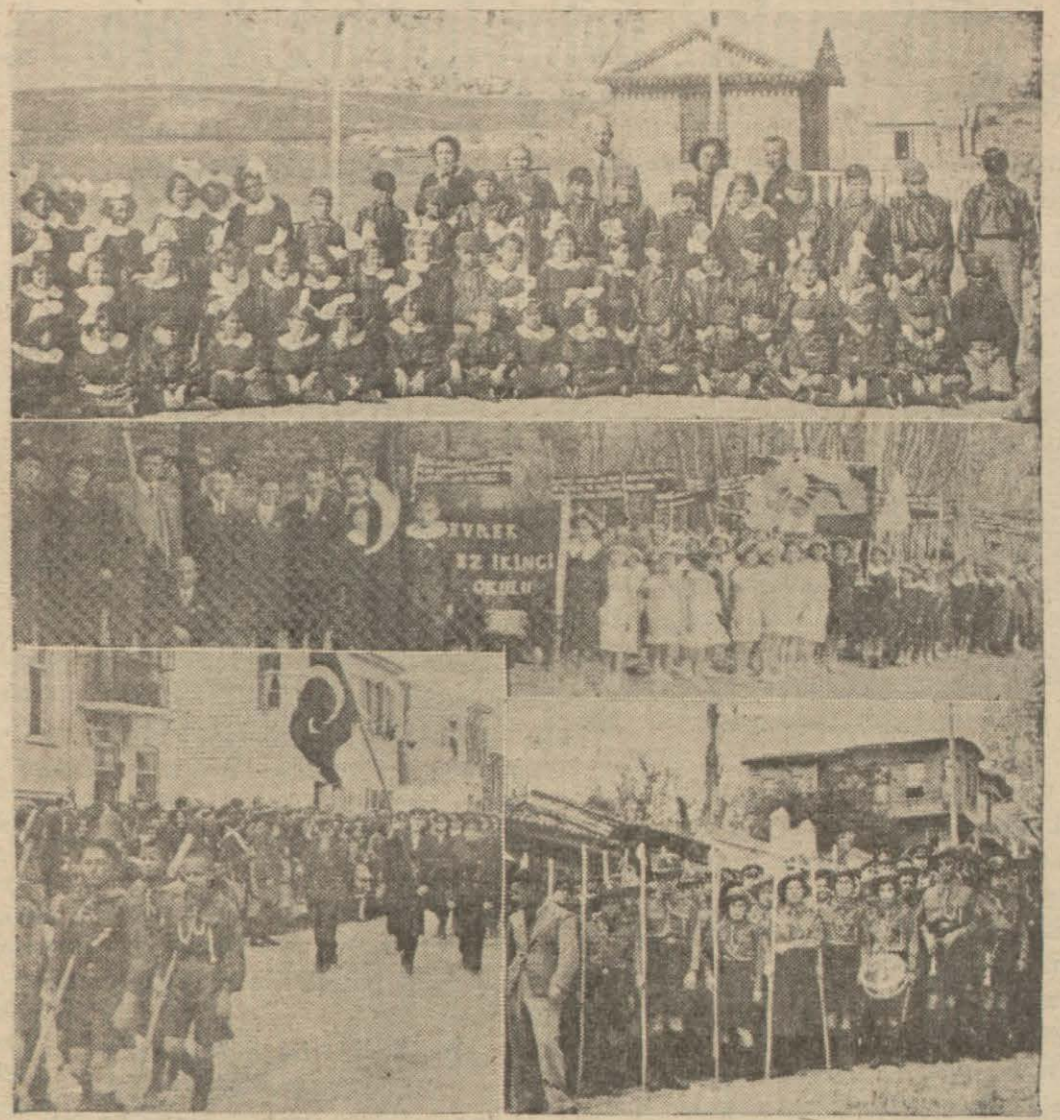
— Ne sefaletane! Böyle bir evden sizi kurtarmağa gelen insanlara karşı minnettar olmak lâzım!

Annesinin karanlıkta kendisini bekle-diği odaya döndüğü zaman Nerimenin kalbi helecan ve öfke ile çarpıyordu. Kırık bir koltuğa gömülmüş gibi yatan hastaya yaklaştı:

— Ne fena kadın değil mi anne? On-ların evinde yaşamak mecburiyetinde olmamız imkân var mıdır? Bunu nasıl yaparız?

Bütün yurdda Çocuk ve Hakimiyeti Milliye bayramı coşkun tezahürat içinde kutlanmıştır. Yukarıdaki resimler Çanakkale, Devrek, Bigadaki bayramdan intibaldardır.

Yurdda çocuk bayramı

Bütün yurdda Çocuk ve Hakimiyeti Milliye bayramı coşkun tezahürat içinde kutlanmıştır. Yukarıdaki resimler Çanakkale, Devrek, Bigadaki bayramdan intibaldardır.

Urfadan kısa haberler

★ Modern bir şekilde ilk defa olarak Urfada yapılan ilkokul binası bir buçuk ay sonra bitmiş olacaktır. Her türlü konforu havi olan bu bina Vatan ilkökulu verilecektir.

★ Urfanın içinden geçen Karakoyun deresi üzerinde yapılmakta olan köprü inşaatı da bitmek üzeredir.

★ Zamanında bol yağmurlar yağdığı için bu sene ekinlerimiz çok iyidir.

★ Sadeyağın kilosunu yetmiş üç kuruşta imişti. Daha fazla inmesine intizar edilmektedir.

★ Urfa kurtuluşunun on dokuzuncu yıl töreni her senekinden daha parlak olmuştur. Bu büyük günün sevinç ve neşesi günlerce devam etmiştir.

★ 23 Nisan Çocuk bayramı gecesi orta okul tarafından bir müsamereler verilmiştir.

★ Yapılmakta olan su tesisatının inşaatı da ilerlemektedir. İnşaatı teahhüd eden şirketin bütün büroları ve malzemesi hazır. Yakın bir zamanda Urfanın içine suya ihtiyacı temin edilmiş olacaktır.

Izmitten kısa haberler

★ Demiryolu caddesinde yapılmakta olan beton yol inşaatı inhisarlar başmüdürlüğü depasuna kadar ilerlemektedir. Tahsisat olmadığından bu yolun daha fazla yapılması burada kalacağı haber verilmektedir.

★ 23 Nisan münasebetinde mektep müsameresi devam etmektedir. Müsamerele, halk fazla alaka göstermektedir. Vilâyetimizin her noktasında 23 Nisan Çocuk bayramı, çocuk müsabaka ve müsamereleri devam etmektedir. Posta idaresi de şefkat pullarını tedavile çıkarmıştır.

★ Yeni yapılan Halkevimizin inşaatı bu son günlerde batı bir şekilde devam etmektedir. Koca inşaat sahasında birkaç amele çalışmaktadır.

★ Havaların güzel gitmesi yüzünden halk kırlara dökülmektedir. Bilhassa Pazar günleri Vilâyet Münevisi fidanlığı tarhları çok kalabalık olmaktadır.

★ Karamürsel ile İzmit arasında motörlerle yolcu nakliyatı yapılmak üzere müracaat edilmiştir. Bu müracaat tetkik edilmektedir.

"Son Posta"nın edebî romanı: 3

Rüblül Yuvası

Yazan: GÜZİN DALMEN

Evvelki kısımların hülâsası

Hatice Hanım, yüksek bir maliye memuru olan kocasının dul kalmış ve sefaletle düşmüş bir kadındır. Kısa, fakat güzel bir evlilik hayatı geçirmiştir. Kocasını ölüncü Emniyet Sandığına yatırılmış olan apartmanın bir hiç pahasına satılmış, eline az bir para kalmıştı. Hatice Hanım kız Nerime ile birlikte bu para ile bir müddet idare oldu. Fakat bir gün elinde avucunda birşey kalmadı. Bir mektep arkadaşı ona ötedenberi birkaç ders buldu. Fakat hastalık bu kazancına mânil oldu. Beşiktaşta büyük bir konağın bir odasına yerleşti, mağazalardan eliş alıp çalışmağa başladı. Fakat bu, onları geçindirmiyordu. Halbuki kız Nerime gün geçtikçe büyüyordu. Birkaç sene sonra genç bir kız olacaktı.

Bunun üzerine Hatice Hanım İzmirde bulunan kocasının amcası oğlunun karısına bir mektub yazdı. Onlarla araları eskiden açıktı. Bir miras meselesinden dolayı Süheylâ Hanım ile kavga etmişlerdi. O gündenberi konuşmuyorlardı. İşte Hatice Hanım bu müracaatı zaruri bir şekilde ve göz yaşları içinde yapıyordu.

Nihayet bir gün Süheylâ Hanım çıkageldi. Hâlâ o suratlız, mütekebbir kadındı. İçeri girince muhakkirane odaya, Nerimenin yüzüne, Hatice Hanma baktı. Sonra bir takım acı, kaba sözler söylemeğe başladı. Hatice Hanım dışlarını sıkıyor, sabrediyordu. Ufak bir itiraz yapma Nerimesinin hayatıle oynuyacağını düşünerek susuyor, tahammül ediyordu.

(Roman devam ediyor)

O, bu zengin akrabalara müracaat etmekle, onlardan maddî bir muavenet ve himaye göreceğini umuyordu. Halbuki, buna mukabil ona - hem ne şekilde - bir esir hayatı yaşamasını, bir sıkıntı halinde onların evinde barınmasını teklif ediyorlardı. Bu mağrur ve

müstebid kadının yanında yaşamak, ne cehennem hayatı olacaktır!

Lâkin çaresiz bunu kabul etmek mecburiyetinde idi; bundan daha iyi bir teklif karşısında kalmasına imkân var mıydı? Bir kaç gün sonra, tekrar hastalanırsa, hem kendisinin hem de kızının aç kalmaları, sokaklara atılmaları tehlikesi göz önünde dururken, en ağır ve hırpalayıcı teklifleri bile kabul etmek mecburiyetinde değil miydi?

Kısık ve boğuk bir sesle itiraz etmek kuvvetini kendinde buldu.

— Sizi rahatsız etmez miyiz yenge?

— Bizi rahatsız etmeyeceğinizi ümid ederim. Konak büyüktür, size başınızı sokacak bir oda hazırlarız yemekler-nizi bizim soframızda yersiniz. Buna mukabil evde sizi meşgul edecek münasib bir iş buluruz. Okuyup yazmak bilirsiniz değil mi?

— Tabii... Hocahk ettiğimi ve hattâ Nerimeyi okuttuğumu unutuyor musunuz yenge? Biraz Fransızca bile biliyorum... Bu menhus hastalık gelmeseydi pekâlâ geçinip gidecektin.

— Şimdi bu sözleri bırakalım artık; bunları vaktile düşünmeli, kendinize sağlam bir iş bulmalı idiniz. Sonradan lüzumsuz yere ağlayıp sıalamak manasız bir şeydir.

— Kocamın genç yaşta öleceğini, benim de böyle hastalanacağımı nasıl tahmin edebildiniz?

— İnsan hayatta her şeyi tahmin etmek ve istikbalî düşünmekle mükelleftir. Fakat, dediğim gibi bu sözleri bırakalım. İzmiere gelip yerleşeceksiniz, anladınız mı?

Hatice hanım hırkasının etekleri altına gizlediği yumruklarını sıktı. Bu hain ve kalbsiz kadının sözleri, zavallı hastaya bir zehir gibi acı geliyordu. Kabahatli olsa bile, bu vaziyette olan kimsesiz bir kadına böyle ağır sözler söylemek için ne kadar vicdansız olmak lâzımdı!

— Teşekkür ederim yenge; size ömrüm oldukça minnettar kalacağım... Evet İzmiere gideceğiz ve elimizden geldiği kadar sizi rahatsız etmemiye gayret edeceğiz.

— Pekâlâ Ben gider gitmez odanızı hazırlarım; siz de gelecek hafta gelirsiniz. Civarda Nerimeyi okutacak bir mektep de buluruz. Bu suretle bu mesele de halledilmiş olur.

Bunları söyledikten sonra Süheylâ hanımefendi ayağa kalkmış, kürk mantosu içinde uzun boylu biraz daha azametle dikilmişti. Bu manto zarif ve şık değildi; fakat rahat ve sıcak olduğu besbelli idi. Misafirle beraber ayağa kalkan Hatice hanım, onun yanında sarı saçları, narin vücudu ve zayıf yüzle hasta bir çocuğa benziyordu. Zengin kadının iri vücudu ve serveti, onu ezmiş gibiydi.

— Allaha ısmarladık... Bir şey sormak isterseniz bana yazarsınız; fakat zannetmem, ben her şeyi düşünür, hazırlar, tasarrırlarım... Sahi, size vapur günlerini de kaydetmişim; işte alınız. Çantasından çıkardığı bir kâğıdı Hatice hanıma uzattı.

— Seyahat için paranız yoktur değil mi?

— Hayır...

Süheylâ hanımın keskin nazatları o-danın içinde dolaştıktan sonra bir köşede duran küçük bir yazı masasının üzerinde durdu. Bu, eski zamandan kalma, güzel işlenmiş, oymalı bir masa idi.

— Bu masayı satınız; kıymeti vardır.

— Onu şimdiye kadar bir aile hatırası olarak saklıyordum; maziyi hatırla-

Yazan: ZİYA ŞAKİR

Kirya Eleonora kaçıyor!

— Kapı, dışardan kilidlidir. Anahtarını, muhafız askerlerdedir. Battal Gazi, anahtarını arayıp bulmakla vakit geçirmek istemedi. Bütün kuvvetlere kapıya yüklendi. Kalın meşe ağaçlarından yapılmış olan kapı, Battal Gazinin zoruna dayanamıyarak arkasına devrili verdi.

Odanın manzarası o kadar hazin idi ki; o heyecanlı anda, derhal Battal Gazinin nazarı dikkatini celbetti... Tavana zencirle asılı olan kandilden, solgun bir ziya dağılıyordu. İştiiği gürlüğülerden korkarak bir köşeye büzülmüş olan Bizans prensesi, —bâzı, Me-yem tasvirlerinde görüldüğü gibi - kollarının göğsünün üzerinde çaprazlamış, avuçlarının içini omuzlarına dayamış, ölümü bekliyor gibi görünüyordu.

Bu kadın da gençti. Bu kadın da, Kırk Bakireler manastırı baş rahibesi Aspasya Ana gibi harikulâde güzeldi. O solgun ışığın altında bile, perişan saçları bir altın yığını gibi parlıyordu. Çehresindeki temizlik ve masumiyet hazreti Meryemin simasına benziyordu.

Battalın iri gövdesi, heybetli çehresi, bilhassa elindeki kanlı kılıç; Bizans prensesine bir anda dehşet vermişti. Onu, saraydan gönderilmiş bir cellâd zannederek, derhal yere diz çökmüş. İttriye titriye haç çıkararak:

— Yarab! Senelerdenberi çektiğim azab yetişir. Su son dakikalarımdaya olsun, bana fazla ızdırab çekti.

Halbuki Battal Gazi, büyük bir nezaketle kadını selâmladıktan sonra:

— Kirya Eleonora... Korkmayınız. Sizi kurtarmak için her fedakârlığı göze alan bir dost karşısında bulunuyorsunuz.

Dedi. Bu sözlerden, kalbinde az çok emniyet hissetti. Battal Gazi'nin yüzüne dikkatle baktıktan sonra cevap verdi:

— Sizi, tanımıyorum, kimsiniz?...

— Vaktimiz, çok dar. Bir baskına uğramak ihtimali var. Çabuk, beni takib ediniz. Kim olduğumu, sonra anlarsınız.

Dedi. Ve elindeki kanlı kılıcın ucunu, kapıyı gösterdi.

Battal Gazi, önden indi. Deve tüyü renginde geniş bir mantoya bürünmüş olan Bizans prensesi, Battal Gaziyi takib etti.

Kapıdan çıktıkları zaman, saf ve serbest hava, birdenbire Bizans prensesine tatlı bir sarhoşluk verdi. Derin derin nefes alarak solgun dudakları tittirdi. Hürriyete kavuştuğuna bir türlü inanamıyan genç kadın o kadar heyecan içinde idi ki, bir tek kelime bile söyleyemedi. Bu, başdöndürücü ve henüz neticesi kendisince meçhul olan karmakarışık hareketler karşısında, adeta sersemlemiş gibi bir halde idi.

Battal Gazi, genç kadının bu halini derhal anladığı için, hafifce onun koluna girdi. Rıhtımda, hafif hafif çalkanan kayığa sevketti.

Fakat, kayıkta yüzüstü yatan askerlerin korkunç manzarası, kadına büsbütün bir ürküntü verdi. Geri geri çekildi.

Battal Gazi, derhal kayığa atladı. Bir yumruk darbesiyle hayatı sönen Bizans askerini yakalayarak, bir çuval gibi, rıhtımın üzerine fırlattı, attı. Sonra, prensese doğru kollarını açarak:

— Çabuk rica ederim, çabuk... Kendimden değil, sizin hayatınızdan korkuyorum.

Diye, mırıldandı. Battal Gazinin tavrında ve sözlerinde o kadar büyük bir ciddiyet ve samimiyet vardı ki, prenses Eleonora, derhal kayığa atladı. Battal Gazi, kükreklere aldı. Gecenin o derin ve kor-

kunç sükkünü içinde, karanlıklara daldı.

GOZ YAŞLARININ İLHAMI

Amma bu taraftan.. Kırk Bakireler manastırındaki, büyük bir düşünce içindelerdi. Çünkü Battal Gazi orada hasta yattığı müddet zarfında, rahibelere gösterdiği nezaket ve iyi muamele ile kendisini o kadar sevdi ki; bütün bu kadınların kalblerinde ayrı ayrı yer etmişti.

Hikâye: Büyülü şekerler

(Baştarafı 12 nci sayfa)

Tacı kız elimize verdi. Kâğıdı bizimkiler uzattım. Hepsi hisselerini aldılar ve sonra gene kese kâğıdını bana verdiler. Ben de kese kâğıdını cebime attım. Nihayet film bitti, biz de eve geldik. İşte ertesi günü idi, ki Luşalar beni çağırıyorlardı. Küçük kızları 41 derece hararetle yatıyordu. İlk bir ilkbahar günü olduğu için keyfim yerinde idi.

Luşaların evinde ve hallerinde bir fevkalâdehlik görmedim. Her vakitki gibi suratları asık ve canlarından bezmiş bir halde idiler. Fakat çok terbiyeli idiler. Küçük kız alelade bir anjine tutulmuştu amma boyuna sayıklıyordu. Yüzü istakoz gibi kızarmıştı. Neyse onu muayene edip dışarı çıktım. Beni kapıya kadar geçiren çocuğun annesini elimden geldiği kadar teselli ederek:

— Korkacak mühim bir şey yok, dedim, öbür gün gene gelirim. Çocuk sekiz güne varmaz ayağa kalkar.

Kadın elile müphem bir işaret yaptı ve:

— Bu şeye bakar, dedi.

— Neye bakar, ne demek istiyorsunuz?

— Büyü ve tılsımın cinsine.. diye mırıldandı.

Anlamadım; anlamağa da uğraşmadım. Dedim ya keyfim yerinde olduğu için pek derin düşünce halde değildim. Bahçeden geçerken bir sigara içmek istedim. Elimi cebime sokunca parmaklarım bir pakete takıldı. Bir de ne göreyim, sinemada aldığımız mahud pis şeker kâğıdı hâlâ cebimde.. hırsla alıp havaya fırlattım. Şekerlerin bir kısmı domuzların durduğu damın üstüne döküldü.

İşin garib tarafı daha ertesi günü tecesselli etti. İkinci ziyaretimde çocuğu daha iyi fakat anne ve babasını daha esraren-giz ve acıab buldum. Beni görünce sevinerek teşekkür ettiler değil mi? Ne gezer? Oğulları azametli azametli bana bakarak:

— Kardeşim iyi oldu çok şükür, dedi. Biraz daha geç kalıp büyüü bozmasaydık zavallıyı kurtaramayacaktık.

— Büyü mü? Ne büyüü bu?..

— Yeşil renkli haplar.. merak etmeyin, zaten büyüün kimin tarafından yapıldığını da biliyorsunuz.

Omuzlarımı silktim; fakat ansızın zihnime bir şey saplandı. Şekerler.

— Gösterin bana su vesil hapları! dedim.

Ekserisi birer macera kurbahı o'na ve dünyanın bütün erkeklerine karşı derin bir nefret duyan bu târiki dünya kadınlar, Battal Gaziyi düşünürlerken:

— Ya; bu münis ve yumuşak adam, Battal değildir.. veyahud; bu adama isnad edilen kanlı ve korkunç menkabeler, yalandır.

Diyorlardı. Ve, kısa bir zaman evvel, Battal Gazinin ismi anıldıkça, tüyleri ürpererek haç çıkaran bu kadınlar, şimdi derin derin onu düşünüyorlardı. (Arkası var)

Gele gele o mahud şekerleri getirmezler mi? Bir tane alıp ağzıma atım ve:

— İşte, dedim, büyü dediğiniz şeyi yut-tum. Bakalım neresi dokunacak bana..

— Büyünün size tesiri olmaz, dediler. Acaba ilim adamı olduğum için mi büyüün bana tesir edemeyeceğini söylemek istedikler? Oراسını pek kestiremedim. Bu kara cahillik beni dondurdu. Ağzımı açıp fazla bir şey söylemedim. Ne desem inanmıyacaktı.

Müddeiumumî önünde duran bir tutam çimeni koparmağa uğraştığı için gözleri yerde doktora cevap verdi:

— Ne olursa olsun bir şeyler söylemeliydiniz!

— Müşterilerimin, batıl da olsa çok kuvvetle iman ettikleri bir şeyi cerhe çıkararak onları tahkir edeceğimi zanneder misiniz? Bunların, büyüü sandıkları Garşı ailesinin yaptıkları büyü ile çocuklarının hasta olduğunu inandıkları ve bu yüzden ihtiyar çiftçiyi öldürecekleri nereden aklına gelirdi?..

— Anlaşıldı doktor, sizin hukuku âme namına dava takibine niyetin yok. Maamafih şahid sıfatıyla mahkemeye geleceksin değil mi?

Doktor biran tereddüd ettikten sonra:

— Ha, dostum, dedi, biraz daha gayret edersen beni müttehim olarak mahkemeye çağıracağına benziyorsun.. haydi canım, bu işde itham edilecek biri varsa onlar da: Sinemada pis şekerler satan satıcı, sinemayı icad eden kimse ve Luşalar gibi cahil köylülerin kafasını büyü, sihir, tılsım, fal gibi sersemliklerle dolduran budala ve nihayet anjin denilen hastalığın zuhuruna meydan veren tabiatın icabıdır. İnsanların her fena hareketlerinde mes'ullerin kim olduğunu aramağa kalkarsak, bu mes'uller, o kadar çoğalır ki bunları bir sone bağlamamıza imkân kalmaz.

Müddeiumumî mırıldandı gibi:

— Pekâlâ, dedi.

Her ikisi de hüzünlü hüzünlü birbirlerine bakarak gülmüşediler.

Yarınki nîshanımızda:

Baba Yorgi

Yazan: Nezihe Muhiddin

Baron de Tott'un hâtıraları

Garib zihniyetler

Bir sabah Babiâli bana merasim esvabile bir topçu zabiti gönderdi. Bu zabit her tarafta refakatimde bulunacak, elinde sopa ile önümde gizecekti

Tercüme eden: Hüseyin Cahid Yalçın

Beni kıskanmağa başlayan nazırlar sadece, mütenekkiren çalışmamı talep etmekle iktifa eylediler. Avam halkın o zamana kadar yalnız müslümanlara hasredilen bir işi bir Avrupalının ifa etmesinden müteessir olacağı yolunda zâhiren doğru görünebilecek bir bahane ile bana tercüman esvabi giydirmek için padişahın isminin ileri sürülmesine padişahın böyle gülünç bir ihtiyat tedbiri tavsiye etmiş olacağı, ne de halkın Çanakalede kumanda ettiğimi gördükten sonra zâhiren çok daha az mühim hususata memur edilmeliğinden keder duyacağı hakkında bana bir kanaat veremedi.

Maamafih, bir müddet, nazırların bu âdi kıskançlıklarına boyun eğmeyi münasib gördüm. Onların zayıf taraflarını biliyordum. Padişah beni istihdam etmek istiyordu. Bu arzusu pek kuvvetli idi. Nazırları ise hem onun sabırsızlığından, hem kendilerinin liyakatsizlikleri hakkında bir kanaat peyda etmesinden korkuyorlardı. Padişah üzerindeki nüfuzumdan ve bana beslediği timattan istifade ederek bazı tebeddüllere bais olmamdan da endişe ettikleri muhakkaktı. Fakat bu korku beni uzaklaştırmak için besledikleri arzuyu muhik gösterebilirse de onlara ancak muhtemel bir tehlike arzedebilir. Daima mevcut mübrem bir tehlike karşısında bu korku silinmeli idi. Bahsettiğim tehlike ise efendilerini kızdırmak tehlikesi idi.

İşte onların aleyhine çevirmesi elimde olan bu silâh ile mücehhez olduğum halde Babiâliye gittim. İptida, yeni esvabıma yakışan ciddî bir tavır aldım. Sadrazamın benimle müzakereye memur olduğu muhtelif mevzuları soğukkanlılıkla dinledim. Süratli topçu yetiştirmek genç padişahın müstacelen meşgul olmamı arzu ettiği bir mesele idi. Veziriazamın bu hususta yaptığı ısrarların şiddetine bakarak padişahın müracaat edeceğim vasıtaların tercih ve intihabı hususunda ona bir söz hakkı bırakmamış olduğunu anladım.

Ertesi sabah, gene aynı meseleye dair vukua gelen mülâkatta icraata geçmek hususunda rehavet ve betaet eseri göstermekle hiç mutadım olmamaya berdevam ettiğim için, veziriazam rahatsız olup olmadığını, yahud şevkimi kırarak surette bir şeye darılıp darılmadığımı merak ile sordu.

— Böyle hiçbir şey yok, dedim. Yalnız bana giydirdiğiniz esvabın hâsıl ettiği maddî tesir altında kalıyorum. Bu esvab insanı sükün ve istirahatete davet ediyor. Şüphesiz onun verdiği bir rehavet beni istilâ etmeğe başlıyor. Bunu giymemi arzuda ısrar edecek olursanız biraz sonra ben de etrafımdaki adamlar seviyesine düşeceğim.

Veziriazam gülerken:

— Bizim esvabımızın faaliyetimize hale getirdiğine mi hükmediyorsunuz? dedi. İhtimal ki böyledir. Herhalde, efendimiz sizin faaliyetinizde vâkıf olduğu için ondan istifade etmek istiyor. Bu faaliyetin azaldığını göreceksiniz bize kaba-hat bulacaktır. Rahatça giyininiz; muhtâc olduğunuz şeyleri bizden isteyiniz. Rica ederim, efendimizin bizzat şahid olmak istediği seri ateş tecrübesini hazırlamak hususunda gayret gösteriniz.

Babiâli ertesi sabah bana merasim esvabile bir topçu zabiti gönderdi. Bu zabit her tarafta refakatimde bulunacak, elinde sopa ile önümden gidecek ve beni muhafaza edecekti. Aynı zamanda, dökümhanelere, tersanelere ve lüzum hissedeceğim sair yerlere serbestçe girmemi de temin eyliyecekti.

Belgrad muahedemesine takaddüm eden harbe Ruslardan alınmış iki top bularak memnun oldum. Fakat bunları kurmak ve işletmek lâzımdı. Bu yeni tarzı mesai için ameleler yetiştirmek mecburiyeti bu ilk tecrübeyi gayet zor ve na-hoş bir şekilde soktu. Zaten o sene İstanbulda 150 bin kişinin vefatına sebep olan veba o günlerde şiddetle hükümlü sü-

rüyordu. Ameleleri bizzat ben idare etmek mecburiyetinde idim. İçlerinden çoğu vebaya tutulmuşlardı. Kendimi korumak için ocakların sıhate iyi kokusundan başka bir şey yoktu. Buna işleri idare için bastonumun ucunu kullanmak tedbiri de ilâve ediyordum. İhtimalki bütün bunlardan ziyade beni bu müsibetten muhafazaya sebep olan şey telkin ettiği meş'um fikirlere hiçbir zaman kendimi kaptırmamak olmuştur.

İhtimal veya istihfaf edilen san'atları daima ele geçirmek fırsatını kaçırmıyan Yahudiler İstanbulda domuz kılı kullanmağa mecbur bütün işlere sahip olmuşlardır. Bunlar dövme aletlerinin imali hususunda bana çok faydaları oldu. Halkın pek gözü önünde çalıştığım için, en ufak işlerim herkesçe malûm oluyordu. Fakat bunların içinde itiraz ve isyan hisleri doğurabilecek şeyler bulunduğunu biliyordum.

Talebelerim olmağa namzed elli Türk topçusundan ibaret bir müfreze vereceğim ilk derslerde padişahın da hazır bulunacağını bana söylemişlerdi. Bu sırada, küçük topçu kuvvetimin hazır olduğunu haber alınca, Kâğıdhanede (mek-teb orada idi) çadırlar kurdu. Sonra, padişah yerine nazırların ziyaretini kabul edeceğimi duydum. Sabahleyin erkenden bu küçük heyeti kabul için Kâğıdhaneye gittim.

Topçubası benden evvel davranmıştı. Muvasalatında beni selâmlattı. Hiçbir gizli maksadı bulunmasını aklıma getirmediğim bu nezaketlerle bana hazırlanmış olduğu hıyaneti şüphesiz ki gizlemek istemişti. Böyle bir şey yapacağımı aklımdan geçirmemişim.

(Arkası var)

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Şehzadebaşında: (İ. Halil), Eminönünde (Necatî Ahmed), Aksarayda: (Pertev), Alemarda: (Esref Neşet), Beyazıdda: (Haydar), Fatihte: (Müsameddin), Bakırköyde: (Hilâl), Eyyübde: (Arif Beşir).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Della Suda), Dairede: (Güneş), Taksimde: (Limonciyan), Pangaltıda: (Nagleciyan), Karaköyde: (Hüseyin Hüsnü), Beşiktaşta: (Süleyman Receb).

Boğaziçi, Kadıköy, Adalardakiler:
Kadıköyde: (Kadıköy), Üsküdar'da: (İmrahor), Sarıyerde: (Osman), Büyükdada: (Halk).

Son Posta

Yevmi, Siyasal, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalceşme sokak, 25 - İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANISTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

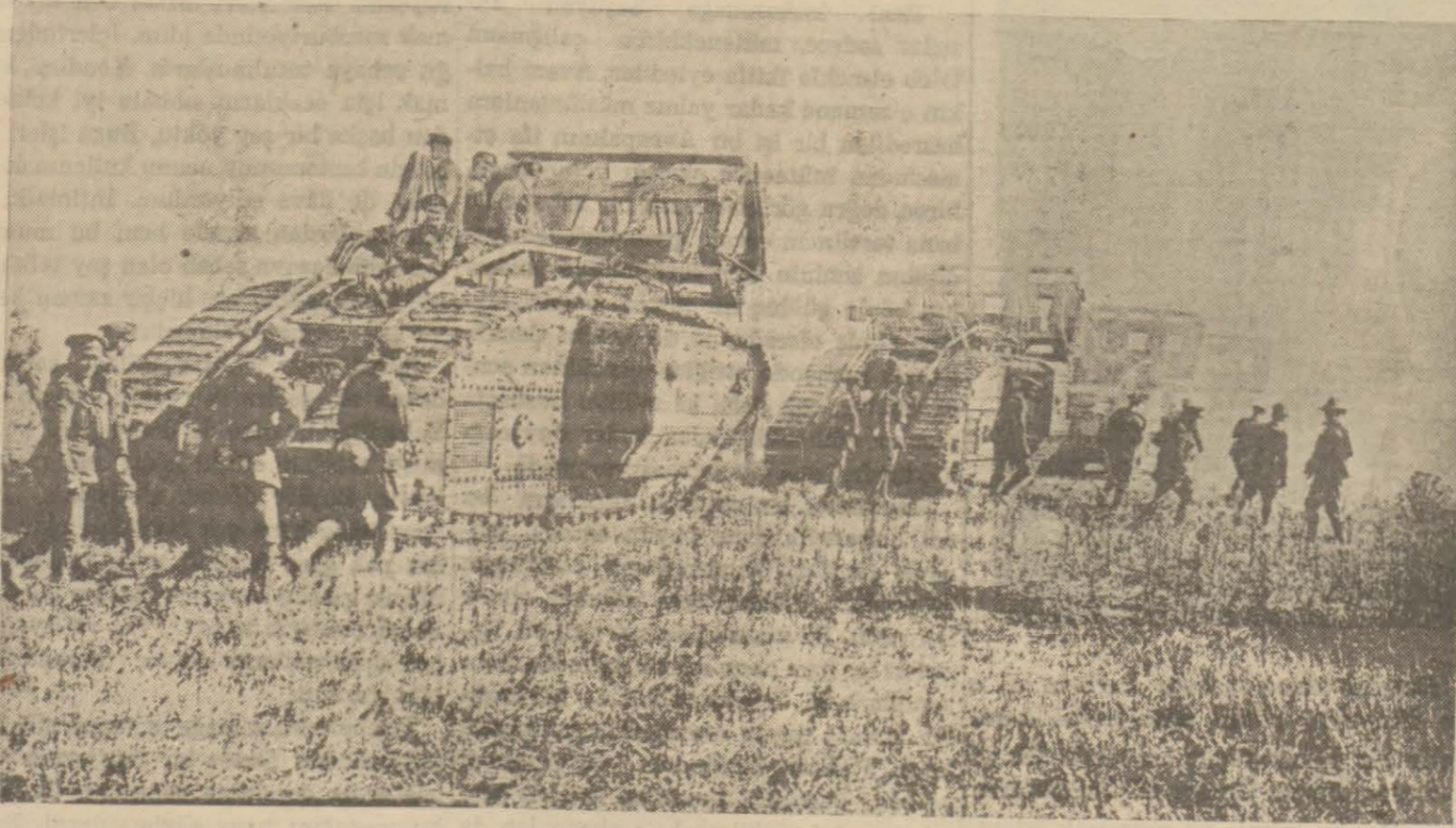
Posta kutusu: 741 İstanbul
Telgraf: Son Posta
Telefon: 20203

ALMANYADA BİR İNGİLİZ CASUSU

Tercüme eden: H. Atas

1916 yılının Eylülünde ilk defa olarak tanklar ortaya çıkmıştı

1916 da ortaya çıkan İngiliz tanklarından bir kaç

Belki de bazı okuyucularım, bu meseleler üzerinde lüzumundan fazla durduğumdan şikâyet edeceklerdir. Fakat askerlik hatıralarımı okuyan arkadaşlarımdan ekserisi, bilhassa hepsinden ziyade bu noktalar üzerinde durmak lüzumunu duymuşlar, ve bana bu meseleler etrafında bir yığın sual sormuşlardı. Bu arkadaşlarım, Adolf'un amirlerini, silâh arkadaşlarını, Adolfin ailesini aldatmak için keyfiyeti, zannedildiğinden çok daha kolay cereyan etti. Harbe giden bir çok gençler o kadar çok değişmişler ki, İngiliz annelerinden birçoğu kendi oğullarını tanımak hususunda ciddi büyük bir müşkülât çekmişlerdir. Bazı delikanlıların yüzleri yorgunluktan, meşakkatten bumburuşuk bir şekil almış, bazı larının ise, aksi olarak daha sıhhatli, fakat, netice itibarile, gene tanınmaz bir hale gelmişti. Canlı cenaze halinde evine dönenleri bahis mevzuu bile etmek istemiyorum. Umumi Harbde, şu veya bu şekilde değişikliklere uğrayıp evlerine dönen kocalarını tanıyan kadınlar az mı idi? Filvaki ben Adolftan biraz daha uzunca idim; fakat seferi hayat, umumî inkişafım üzerinde olduğu kadar boyum üzerinde de tesir yapamaz mı idi? Sonra vücudca Adolftan biraz daha iri olmam da boyumun uzunluğunu örtmeğe pekâlâ hizmet edebilirdi. Saçlarım, hemen hemen Adolfin saçlarının tıpkısı idi. fakat bütün bunlardan en mühimmi, gözlerimiz arasındaki derin benzerlikti. Hakikaten de benim gözlerimin Adolfin gözlerinden zerre kadar farkı yoktu. Habuki bu çok mühim di. Çünkü yüzün ifadesini veren gözlerdi. Binaenaleyh gözlerdeki benzerlik, ilk bakışta herkesi aldatılabildi. Yüzümün rengi Adolfinkinden biraz kırmızı idi. Fakat harb şartları, güneş, rüzgâr, gibi hâdiseler bu farkı pekâlâ izah edebilirlerdi. Elimdeki en kuvvetli kozum, benden şüphe etmek için ortada hiç bir sebep bulunmayışı idi. Üstüste cereyan eden bir çok hâdiseler, vaziyetimi herkesin nazarında fevkalâde kuvvetlendirmişti. Annemin hastalanması olmasa, ve onunla ilk mülâkatımızın bu şartlar altında cereyan etmesi de büyük bir şans eseri değil mi idi?

(1) Bernar Newman'ın arkadaşlarının yerden göğe kadar hakları var. Aynı şüpheyi biz de izhar etmiş, ve bir münasebetle, bundan önceki Lafrikalarda bu meseleye aid fikrimizi söylemiştik. Newman'ın kendi tezinin doğruluğuna okuyucuları ikna etmek için bu kadar çabalaması da şüpheye değer. Müttercim

Hemen ertesi günü babamla Liyej'de buluştum. Babam fevkalâde müteessirdi. Onunla karısı Grehten'in, birbirlerini çok seven bir karı-koca olduklarını eskidenberi bilirdim. Bindiğimiz tren çok yavaş gidiyor, ve cepheye gitmekte olan trenlere yol vermek için birçok istasyonlarda sık sık duruyordu. ancak ertesi gün, sabahleyin erkenden evimize varabildik. Annem oldukça ağır hasta idi. Fakat hastalığı, telgrafta bildirildiği kadar vahim değildi. Kadıncağz birkaç gün içinde bir hayli zayıf düştüğü için, gözlerini mütemadiyen açık tutamıyor, bir iki bakıştan sonra derhal kapamak lüzumunu duyuyordu... Annemle karşılaşmaktan doğabilecek bütün tehlikeleri bu kadar kolayca bertaraf ettiği için bu hastalığa candan minnettardım. Kızkardeşim (yani Adolfin hemşiresi) benim için hiç bir tehlike teşkil etmedi... Ben onu eskiden de çok iyi tanıyordum; esasen Adolfta onun hakkını da bana bir yığın malûmat vermişti. Evimle (yani Almanyadaki evimle) yaptığım muhaberelelerin de benim için çok büyük faydaları vardı. Meselâ ben bu mektublaşmalardan, kızın nişanlandığını öğrenmiş, ona bu meseleler hakkında bir sürü sualler sormak imkânlarını bulmuştum.

O akşam, hep bir arada akşam yemeği yerken, hayalen kendimi okşadım. İşler tahmin ettiğimden de iyi gitmişti.

BEŞİNCİ KISIM

1916 yılının 15 Eylülünde, ilk defa olarak tanklar ortaya çıktı. Tank ismini taşıyan bu yeni muharebe silâhının ortaya çıkışı hiç beklenilmedik bir hâdise idi. Cihan Harbi esnasında hiç bir askerî sır bu kadar güzel gizlenmemişti. Tekzib edileceğinden hiç korkmadan bunu ben de tasvîk edebilirim. Vâkıâ, İngilterede bulunmakta olan Alman ajanlarından, İngilizlerin yeni bir muharebe silâhı hazırlamakta olduklarına dair müphem bazı haberler gelmiyor değildi. Fakat, bütün gayretine rağmen Alman istihbarat teşkilâtı bu yeni silâhın ne olduğunu öğrenemiyordu. Bu sahada biraz ehemmiyeti haiz olan biricik haber, İngilizlerin, telörgülerini kesmiye mahsus bir makine icad ettiklerine dair bir Alman ajanının gönderdiği bir rapordur. Fakat bu ajan da, işin teferrütatını öğrenememiş, raporunun büyük bir kısmını, muhayyel bazı plânlarla doldurmuştu. Bu ajanın verdiği malûmata nazaran, İngilizlerin bu yeni harb âleti, nev'uma mihanik bir tavşanı andırıyordu. Bu tavşan ebi- taraf arazi-den geçerek düşman telörgülerine kadar sokulacak ve onları pek de izah edilemeyen bir metotla kesecekti. Fakat bu işin nasıl ve ne

şekilde cereyan edeceğini bu ajan bir türlü tasvir edemiyordu.

Harb tarihinde hususî bir ehemmiyete haiz olan kırk dokuz İngiliz tank'ının muharebe sahnesine girdiği o tarihî gün, bu tanklardan ancak dokuz tanesi vazifesini yapabildi. Fakat bizim o zamanki kanaatlerimize göre bunlar ne büyük bir muvaffakiyetle bu vazifelerini yapmışlardı! Bu mühim hâdiseden sonra derhal şöyle bir münakaşa kapısı açılmıştı: Nispeten böyle ufak bir netice için bu askerî sırrı ifşa etmek değer mi idi? (Arkası var)

Günün Bulmacası

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Soldan sağa:

- 1 - Yakınlık-beyaz.
- 2 - Fakrûddem-canlı olmiyan.
- 3 - Huysuz.
- 4 - Bir meyva-vahşi olmiyan.
- 5 - En başta.
- 6 - Son harf olmasa geri vermek.
- 7 - Kalmak mastarımdan emri hazır - eysel olsa emniyet.
- 8 - Tekdir.
- 9 - Yalamak mastarımdan emri hazır - geri bırakmak.
- 10 - Tarlalar, çiftlikler, arsalar-çift.

Yukarıdan aşağı:

- 1 - Talih-taş.
- 2 - Hatırlar-hafta tatili günü.
- 3 - Bir nevi fal-çocuğa bakan erkek mürebblisi.
- 4 - Umk'un cem'i-gizli.
- 5 - Vahid.
- 6 - Sempatik.
- 7 - Dostlar.
- 8 - Göreceğin geldi mi?
- 9 - Kırmızıya benzer renk-maa-beyaz.
- 10 - Ateş yandıktan sonra kalan-enas.

1	K	I	S	A	B	O	Y	L	U
2	I	Ş	I	K	N	D	A	A	
3	S	I	S	K	A	A	F	A	K
4	A	K	K	O	Y	U	N	Z	
5	B	A	Y	A	K	K	A	B	I
6	O	N	U	K	A	C	U	L	
7	Y	A	N	K	A	R	A	I	
8	L	A	F	A	C	A	P	Ç	
9	U	A	Z	B	U	P	Ç		
10	A	K	I	L	I	K	Ç	A	

Kuvvetli bulmacanın halledilmiş şekli

SPOR

Dün Galatasaray Fener Bahçeyi 4 - 1 yendi

Oyun ekseriyetle sarı kırmızılıların hakimiyeti altında geçti. Fakat Fenerliler çok eksik bir kadro ile sahaya çıkmışlardı

Dünkü maçtan heyecanlı bir sahfa

Galatasarayla, Fenerbahçe dün aralarında tertib ettikleri kupa maçının birincisini Taksim stadında oynadılar. İkinci maç da Temmuzda yapılacak ve averaj usulile en çok gol atıp, en az gol yiyen takım konulan kupayı alacaktır. Dün Taksim stadı aralarında an'anevi bir rekabet olan bu iki takımımızın oyununu seyre gelen binlerce seyirci ile dolmuştu. (Hasılât: 1500 lira). İki takım alkışlar arasında sahaya çıktılar. Sahada uzun müddet hakem arandık tan sonra maça başlanabildi. Fenerbahçe kadrosunda beş kişi eksik bulunuyordu.

Birinci devre

Galatasarayın akını ile maça başlandı. İlk dakikalarda her iki tarafın da mütevazın bir oyunla kaleleri yokladıkları görülüyor. Müdafaalar rahat kurtarılar yapıyorlar. 15 inci dakikada kornardan gelen bir top Fener kalesine girdiyse de hakem daha evvel favul verdiğiinden sayılmadı. Bunu müteakib Galatasaray hücumları daha sıklaştı. 18 inci dakikada soldan gelen pası Buduri Nino'nun önüne doğru yuvarladı. Nino, sıkı bir şütle Galatasarayın ilk golünü yaptı. Galatasaray akınına Fener kalesine tehlikeli oluyor. 29 uncu dakikada Galatasaraydan Celâl çıktı, yerine Bedî girdi. Fenerliler de Haldunun yerine Fethiyi aldılar. 35 inci dakikada Fenerlilerin geldiği frikik, kaleye girenken Faruk kurtardı. 37 inci dakikada Basrinin sağa kaçarak ortaldığı topu Naci pek mükemmel bir kafa vuruşu ile Galatasaray kalesine sokarak beraberliği temin etti. Bir müddet daha devam eden oyunun birinci devresi 1 - 1 beraberlikle neticelendi.

İkinci devre

Galatasaraydan Murad çıkmış, yerine Süleyman girmişti. Oyun başlar başlamaz topu yakalayan Galatasaray sol açığı santrfor Nino'ya pas verdi. Önü boş olan Nino, sıkı bir şütle köşeden topu Fener kalesine soktu. Bu gol iki tarafa da hareket verdiğiinden oyun heyecanlı olmağa başladı. Beşinci dakikadan sonra Galatasaray takımı mütemadiyen değişti. Celâl, Bedî, Murad ve Nino mütemadiyen oyuna girip çıktılar. 8 inci dakikada Fenerin yeni kalecisinin hatasından Süleyman Galatasarayın üçüncü golünü de yaptı. Arkasından Fikretin mükemmel bir frikikini güzel oynayan Osman muvaffakiyetle tuttu. Galatasaraydan Buduri fevkalâde paslarla forvedî yürütüyor. Devrenin son 15 dakikasında Galatasaray tamamen hâkim... 36 ncı dakikada Fener beklerinin kaçıracağı topu yakalayan Buduri köşeden, dördüncü defa Fener kalesine soktu. Bu golden sonra oyunun tadı kaçtı. Gelişi güzel hücumlar ve vuruşlar arasında maç Galatasarayın 4 - 1 galebesiyle bitti.

Nasıl oynadılar?

Fenerbahçe bir gün evvelki yorgunluğunun ve eksik çıkmanın cezasını

Güreşçilerimiz Finlandiyada

Finlandiyalılarla ilk karşılaşma Çarşamba günü yapılacak

Helsinki 1 (Güreşçilere refakat eden arkadaşımız Ömer Besim bildiriyor) Finlandiya ile milli güreş maçımız 5 Mayıs Çarşamba günü yapılacaktır. Avrupa şampiyonası müsabakaları bittikten bir gün sonra Norveçten hareketle Finlandiyanın merkezi olan Helsinkiyeye geldik. Milli güreş takımımızla Finlandiyalıları arasındaki şildin üçüncü karşılaşmasını yapıyoruz. İkisini birer defa galib gelen takımlardan Çarşamba günü takım itibarile kazanan ekip şildi olacaktır. Ömer Besim

çektik. Defans hattı ve bilhassa kaleci hiç muvaffak olamadı. Galatasaraylı rakiblerinin durgunluğundan hakikaten istifade ettiler. Her iki devrede de güzel oynuyarak haklı bir galibiyet kazandılar.

Fener takımında sağ bek Muzaffer genç olmasına rağmen yerinde müddet halleleriyle nazarı dikkati celbettir. Hattında yalnız M. Reşad, forvedde Haldun ve Naci güzel oynadılar. Galatasaraydan kaleci ve bekler mütemadiyen...

Fener kalesi önünde Galatasaraylılar

Galatasaraydan kaleci ve bekler mütemadiyen... Haf hattında Musa, forvedde Haldun, Süleyman ve bilhassa Buduri çok iyi bir oyun çıkardılar.

Galatasaray: Osman - Faruk, Adnan - Musa, Yusuf, Celâl - Necdet Buduri - Nino, Murad, Sarafim.

Fenerbahçe: Nuri - Muzaffer, Saim - Haldun, Angelidis, M. Reşad - Semih - Basri, Naci, Esad, Fikret.

Hakem: Nuri Bosut.

Tarik Özerengin Ankara mektepleri arasında futbol maçları

Ankara (Husuf) - Mektepler arasında futbol maçlarına bu hafta başladı. (Devamı 15 inci sayfada)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletmesi Umumî İdaresi İlânları

Derince Tahmil ve tahliye ameliyesinin tasnif ve Fiati

Ameliyenin Nev'i	Maden kömürü krom ve emsali dökme cevher		Beher Tonu		Kok kömürü Briket		Beher Tonu		Muhtelif malzeme eşya ve emtia		Beher Tonu	
	Ton	Ku.	Ton	Ku.	Ton	Ku.	Ton	Ku.	Ton	Ku.	Ton	Ku.
1 — Ambar dahilinde supalana hazırlamak ve vapur dahilinde vinçle supalan yapmak veya hab veyahud istif yapmak bu ameliyede rıhtım veya silo iskelesine veya vapur güvertesine vermek ve bırakmak ta dahildir. Ve mütekabillen.	46407	15	—	—	—	—	23	—	—	—	—	23
2 — Supalandan açık vagona tahmil ve mütekabillen de vagondan supalan ve idare vinci ile vagondan denize vermek veya mütekabillen denizden almak.	26189	4,5	4992	9	—	—	—	—	—	—	—	9
3 — Vinç iştiraki olmaksızın rıhtım veya silo iskelesine veya güverteden alarak vagona tahmil etmek veya mütekabillen.	44993	17	5526	22	11776	—	—	—	—	—	—	14
4 — Supalandan alınıp açık araziye nakil ve istif etmek ve mütekabillen.	12325	23	—	—	—	—	23	—	—	—	—	18
5 — Silo iskelesine yanaşmış vapur güvertesinden veya silo iskelesinden nakil ve yerleştirmek.	—	5	—	—	—	—	9	—	—	—	—	16
6 — Vinç iştiraki olmaksızın vagona tahliye ve açık araziye mağazalara nakil ve istif ve mütekabillen.	25140	8	2103	24	8904	—	—	—	—	—	—	23
7 — Vagona idare vinci ile açık araziye tahliye, istif ve mütekabillen.	—	7	—	—	—	—	5	—	—	—	—	14
8 — Vinçsiz merakibi bahriyeden küvelerle veya arkalık ile ve el ile çıkarılarak vagona tahmil açık araziye mağazalara nakil ve istif etmek ve mütekabillen.	269	20	195	24	277	—	—	—	—	—	—	18
9 — Vagona olukla tahliye.	20411	5	—	—	—	—	7	—	—	—	—	9
10 — Saatle müteahhitten alınacak amele.	263	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11 — Yevmiye ile alınacak amele.	18	120	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

(25595) lira 9 kuruş muhammen bedelli bulunan 17/4/939 da münakasası icra edileceği evvelce ilân edilen ve bilâhare görülen lüzuma mebnî fesholunan Derince limanı tahmil ve tahliye işi bu kere kapalı zarf usulüne tekrar eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 15/5/939 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 11 de Haydarpaşa gar binası dahilinde 1 inci işletme komisyonu tarafından yapılacaktır. Taahhütlülerin (1919) lira (63) kuruş muvakkat teminat ile aynı gün saat 10 a kadar komisyon kalemine teklif mektublarını vermeleri lâzımdır. Bu işe aid şartname Haydarpaşa liman başmüfettişliğinden parasız olarak alınabilir. «2807»

Aid olduğu liste No. ları hisasında cins, miktar, muhammen bedel ve muvakkat teminatları yazılı muhtelif demir, demir levha ve kazan sacları 13/6/1939 Salı günü saat 15 den itibaren sırasile ayrı ayrı ihale edilmek üzere ve kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin her liste hisasında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat (14) de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler (631) kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır.

Liste No.	Cinsi	Miktar Ton	Muhammen bedel Lira K.	Muvakkat teminat Lira K.
1	Yuvarlak demir	1735,000	147.475 00	8.623 75
2	Yassı ve köşe demirleri	1485,000	126.225 00	7.561 25
3	Müşekkel demirler	1405,000	147.525 00	8.626 25
4	Levha ve kazan sacları	2246,030	235.833 15	13.041 66

(2874)

Muhammen bedeli 9071 lira 20 kuruş olan çelik çekme boru, bakır çekme boru, çelik sac, yuvarlak, bakır çubuk, bakır levha, piring çubuk, piring levha, çinko levha, külçe çinko, alüminyum demir ve galvanize tellerle yay teli, galvanize kablo, bakır tel, piring tel, sinek teli, piring kafes teli, bağdadilik kafes teli gibi malzeme 8/5/939 Pazartesi günü saat 15 on beşte Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 680 lira 34 kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaike ve tekliflerini muhtevi zarflarını eksiltme günü saat 14 on dörtde kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır. Bu işe aid şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (2529)

Bahkesir Vilâyeti Nafia Müdürlüğünden:

1 — Bahkesir Hükümet konağı Adliye kısmının inşaatı kapalı zarf ile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Yapılacak iş 65.119 lira 76 kuruşluk heyeti umumiye keşfinin 56.936 lira 50 kuruşluk kısmıdır.

3 — Bu işe aid evrak:

A — Projeler.

B — Fiat bordrosu, mesaha cetveli, keşif hülâsa cetveli.

C — Fennî ve hususî şartname.

D — Bayındırlık işleri genel şartnamesi.

Olup isteyenler bu evrakı her gün Bahkesir Vilâyet Nafia Müdürlüğünde görebilirler.

4 — Eksiltme 15/5/939 Cuma günü saat 15 de Bahkesir Hükümet Konağında Nafia Müdürlüğünde teşekkül edecek Nafia Eksiltme Komisyonu huzurunda yapılacaktır.

5 — İsteklilerin bu işe aid 4883 lira 98 kuruşluk muvakkat teminatı Malsandığına yatırdıklarına dair makbuz ve şayanı kabul banka mektubu ile ihaleden en son sekiz gün evvel asgarî 70.000 liralık yapı işini bir defada başardıklarına dair referanslarla Bahkesir Vilâyetine müracaat ederek alacakları ehliyet vesika sımsı ve Ticaret Odası vesikalarını 2690 No. lu kanunun tarifleri dairesinde hazırlayarak Eksiltme Komisyonuna müracaatları lüzumu ilân olunur. «2909»

Ankara mektepleri arasında futbol maçları

(Baştarafı 14 üncü sayfada)

devam edildi. Bu maçlar önümüzdeki hafta sona erecektir. Bu haftaki maçların neticeleri şunlardır:

İnşaat Usta okulu, San'at okulu 4-1, mağlûb etmiş, Ticaret lisesi Gazi lisesi 1-1 berabere kalmışlardır.

Kızlar arasındaki voleybol maçları da 19 Mayıs stadyumunda oynanmıştır. Kız lisesi takımı İsmetpaşa Kız Enstitüsünü, Kız San'at okulu, Koleji mağlûb etmişlerdir.

Yüksek mektepler arasındaki müteakib maçların fikstürü:

Futbol maçları: 6/5/939 Y. Ziraat E. — Mülkiye, 7/5/939 Gazi T. E. — Konservatuar, 13/5/939 Mülkiye — Hukuk, 14/5/939 Y. Ziraat E. — Dil, Tarih, Coğrafya Fakültesi, 17/5/939 Gazi T. E. — Dil, Tarih, Coğrafya.

Erkekler voleybol maçları: 7/5/939 Gazi T. E. — Konservatuar, 7/5/939 Mülkiye — Y. Ziraat E., 14/5/939 Gazi T. E. — Dil, Tarih, Coğrafya Fakültesi, 14/5/939 Mülkiye — Hukuk, 21/5/939 Y. Ziraat E. — Dil, Tarih, Coğrafya.

Kızlar arasında voleybol maçları 7/5/939 Gazi Terbiye E. — Konservatuar, 21/5/939 Y. Ziraat E. — Konservatuar.

Kırkpınar güreşleri

Ankara (Hususî) — Edirne Sarayginde 5 Mayısta başlayacak olan meşhur Kırkpınar güreşlerine bütün profesyonel pehlivanlarımız iştirak edeceklerdir. Çocuk Esirgeme Kurumu bu seneki güreşlerde başa 180, başa 150, desteye 50 lira mükâfat koymuştur. Güreşlerin hasılatı yoksul çocuklara sarfolunacaktır.

Trakya Umumî Müfettişi General Kâzım Dirik güreşleri himayesi altına almıştır. Hâkemi heyeti Kırklareli sayı lavı Sevkât Ödülün riyaleti altında Şazi Kıvanç, Tevfik Sülün, Kara Emin ve İsmail pehlivanlardan mürekkepdir. An'ane mucibince İbrahim ve Osman pehlivanlar Kırkpınar güreşleri Baylıklarına seçilmişlerdir. Pehlivanlar ilk günün idman yapacakları diğer iki günde hakiki ve iddialı güreş tutacaklardır.

Selim Tezcan

İstanbul Peledivesi İlânları

Keşif bedeli 3859 lira 40 kuruş olan Balat Halk hamamının tamiri açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakile şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesika ve 289 lira 46 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 8/5/939 Pazartesi günü saat 14,30 da Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (B.) (2769)

Floryada Florya çarşısında 2 numaralı dükkân teslim tarihinden itibaren 940 Şubat sonuna kadar kiraya verilmek üzere 320 lira kira tahmin bedelile açık artırmaya konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 24 liralık ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 12/5/939 Cuma günü saat 14 buçukta Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (B.) (2898)

Beher metre murabbaına 8 lira bedel tahmin edilen Cihangir yangın yerinde 30 uncu adada 537, 538, 539 ve 539/1 harita numaralı arsalar arasında 3,20 yüzlek 68,25 metre murabbaı arsa satılmak üzere açık artırmaya konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 40 lira 95 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 12/5/939 Cuma günü saat 14 buçukta Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (B.) (2899)

Sağlam teminat!

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Bir çift Kara sinek bir Yazda 1.500.000 olur

Malarya, sıtma, trahom, çiçek, dizanteri, kara humma, verem, şarbon, kolera gibi bir çok salgın hastalıklar taşıyan

Sinek, Tahtakurusu
Pire, güve ve bütün
haşaratı uyanmadan

Fayda ile tahrip ediniz.

Fayda bütün Haşarat öldürücü mayilerin en iyisi ve en müessirdir. Katıyen leke yapmaz. Kokusu latif ve sıhhidir. Adı gazı boya ile karıştırarak ve sülü Avrupa ve Amerika etiketi ve markası koyarak **FAYDA** yerine satmak isteyenler vardır. Sakınız. Deposu: Sirkeci Liman Hanı altında **HASAN**deposudur.

BİOGENİNE KAN-DERMAN

Grip, Nezle, Enfloenza, Sıtma gibi hastalıklara tutulmamak için Sağlığınızı BİOGENİNE Kan ve Derman haplarıyla sigortalayınız.

BİOGENİNE; En birinci kan, kuvvet, işiha yaratan ve tesirini derhal gösteren bulunmaz bir devadır.

BİOGENİNE; Daima kanı tazeleyip kuvvetlendirir. Halsizliği giderir ve haricden gelecek her türlü mikropları öldürür. Tatlı bir iştiha temin eder. Sinir ve adaleleri sağlamlaştırır, zekâyı yükseltir. Bel gevşekliği ve ademi iktidarın en birinci devasıdır.

BİOGENİNE; Kullananlar kat'iyen havaların değişmesinden müteessir olmazlar. Çünkü vücudü her zaman genç ve dinç bulundurarak haricden gelecek her mikroba galebe çaldırır ve bu sayede müthiş akibetlerle neticelenen Grip, Nezle, Enfloenza, Sıtma gibi hatalıklardan korur.

Bu hastalıklardan korunmak için büyükler sabah, öğle, akşam birer, sekiz yaşından üstün çocuklar yalnız sabah; akşam birer BİOGENİNE almalıdır. Hasta olanların kurtuluşu için de bu miktar bir misli artırılmalıdır. Her eczanede bulunur.

ROMATİZMA LUMBAGO SIYATİK

SIRT
GÖĞÜS
KALÇA
ARKA
BEL
ve BÜTÜN AĞRILARA KARSI

kullanınız
ÇABUK ŞIFAYI BULURSUNUZ

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi: 262
Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMİYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 "	500 "
4 "	250 "
40 "	100 "
100 "	50 "
120 "	40 "
160 "	20 "
	2,000 "
	1,000 "
	4,000 "
	5,000 "
	4,800 "
	3,200 "

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Sütçüler A'eminde Bir Hadise...

Miele

SÜT MAKİNELERİ

1939 modelleri gelmiştir
Lünyanın en sağlam ve en ucuz,

MIELE

SÜT MAKİNELERİDİR.

Paslanmaz, lekelenmez ve bozulmaz.
Yedek aksami daima mevcuttur.
Anadoluda acenta aranmaktadır.

Taşra Satış yerleri:

.Konyada Kaşıkçı Necati, Erzurumda
Neş'et Solakoğlu

TÜRKİYE UMUM DEĞİŞİMİ: JAK DEKALO ve Ş.İ. İstanbulda Tahtakale No.51

Ankara acentamız :	Yusuf Esendemir ve Oğulları
Adana :	Ömer Başgeçmez
Konya :	Mehmet, Şükrü, Necati Kaşıkçı
Ceyhan :	Sait Akman
Gaziantep :	Mutafoğlu M. Şakir Özşeker
Erzurum :	Neş'et Solakoğlu
Polatlı :	Süleyman Uzgeneci
Eskişehir :	Alanyalı Abdurrahman Şeref
Trabzon :	Polathaneli kardeşler
Trabzon :	Kurumahmut oğlu Hafız Salih

GÜZELLİĞİNİZ İÇİN

KREM BALSAMIN KANZUK

Bütün dünyaca takdir edilmiş sıhhi güzellik kremleridir. Gece için yağlı, gündüz için yağsız ve halis acıbadem çeşidleri hususi vazo ve tüplerde satılır.
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Kaput Bezi ve iplik

Malatya Bez ve iplik
Fabrikaları T.A. Şirketinden:

Yeni tesisatla faaliyete geçen Adana fabrikamızın silindiri 75 ve 90 santim B. (Tip 2 çifçi) kaput bezi, 4, 6, 10, 12 numara vater iplikleri imalatı piyasaya arz edilmiştir. Siparişler bir hafta içinde gönderilir.

Sipariş için Adana fabrikamıza veya Ankara Atatürk bulvarı And apartmanı No. 4 daireye müracaat edilmesi.

Telgraf adresi: Çeşid - Ankara

SELANİK BANKASI

Tesis tarihi: 1888

İdare Merkezi: İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yenikapı)
MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

SELANİK - ATINA

Her nevi banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi

Doktor. I. Zati Öget

Belediye karşısındaki muayenehanesinin öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

Akba kitabevi

Her dilden kitab, gazete ve SON POSTA'nın Ankara bayiidir. Under-vud makinelerinin de acentasıdır.

Diş Tabibi Ratip Türkoğlu

Sirkeci: Viyana oteli sırası. No. 26, Kat 1 de hergün öğleden sonra saat 14 den 20 ye kadar hastalarını kabul eder.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santimi

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 "
Üçüncü sahife	200 "
Dördüncü sahife	100 "
İç sahifeler	60 "
Son sahife	40 "

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilan yaptıracaklar ayrıca tenzilatlı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilanlar için ayrı bir tarife deriş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilanlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Lütün Ada çamlarının ve lāvanta çiçeklerinin sıhhi kokularını terkinde saklayan

VENÜS ÇAM Kolonyası

çiğeleri zayıf ve sinirleri bozuk olanların kalbine ferahlık verir ve gönlünü açar. VENÜS ÇAM KOLONYASI'nın formülü bir sırdır.

Taklitleri onun yerini tutmaz,

Umumî deposu: Nureddin Eviyazade, Aîat, Ecza ve İtiryat deposu. İstanbul

